

ନିହମାସୁ

ମେ ୧୯୮୭

“ଯୁକ୍ତ ଦଳେଇବା ପିଲାଙ୍କ ଖେଳ
ବନ୍ଧୁର କରୁଲେ ଲାଗେନା ଦେଲ” - ଫେଭିଫେରୀ

ଅଲେଡ଼ା ଚିରିଷ, କରୁଛି ଅଣ
ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କାଟି ଲଗା ସମାଣ ।
ଫେଭିକଲ ଲଗାଅ, କଟା ବସ୍ତୁ ସଜାଅ
ଲଗା ସମାଣେ ବୁଦ୍ଧ ଅକାଳକୁ ବିଅ ।
କସେଇ, ହାଟି, ଘୋଡ଼ା, ହରିଣ, ଠେକୁଆ
ଗଛା, ମୟୂର, ବଢ଼ି, ଶୁଆ, ଶାଢ଼ି, ବଢ଼ିଆ ।
ଅଲେଡ଼ା ଚିରିଷ, କଲେ ଚିତ୍ର-ପଟା
କାଟି ହେଉଛି କାଗଜ ଅବା କାଠ-ପଟା ।
ସବୁ ଚିଛି ଲଗି ପାରିବ
ସବୁ ଚିଛି ବନେଇ ହେବ ।
ବାଉ ଲଗେନି, ଅତିଆ ବୁଏନି
ସଫାସୁତୁର କାମ କୋରୁ ତି ଚିହେନି ।
ତମ କାମ ଦେଖି, ସାରିବି କହୁଛି ବାହାବା
ତମେ ଚିତ୍ର ବୁଦ୍ଧ ଫେଭିକଲ ଏମ୍ ଆର୍ କାହାବା !

ଏକରୁଇ ଡେମିଟି ବନେଇବ, ଯେ ସମ୍ପର୍କୀୟ ମାଗଣା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ
ପାଇବାକୁ ଏହି ବୁଦ୍ଧନଟି ଲଗି କାଗଜେ ପଠାଇ ଦିଆ ଲେଖ :
“ଫେଭି ଫେରୀ” ପୋଷ୍ଟ ବାକ୍ସ ୧୧୦୮୪, କଲେ ୪୦୦ ୦୨୦ ।

OBM 9403 OR

ଏକରୁଇ ଡେମିଟି ବନେଇବ, ଯେ ସମ୍ପର୍କୀୟ ମାଗଣା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ
ପାଇବାକୁ ଏହି ବୁଦ୍ଧନଟି ଲଗି କାଗଜେ ପଠାଇ ଦିଆ ଲେଖ :
“ଫେଭି ଫେରୀ” ପୋଷ୍ଟ ବାକ୍ସ ୧୧୦୮୪, କଲେ ୪୦୦ ୦୨୦ ।

ନାମ : _____
 ଘର : _____
 ପିତା : _____
 ବସ : _____
 ମନ୍ତ୍ର : _____
 ଗମ୍ଭୀର ଅମ୍ଭର ‘ଫେଭିକଲ’ ନିକ୍ଷେପ : ୧ ? ୨/୩୪

ଫେଭିକଲ
 ଡିଜେନିଟି ଅଫେସିଭ

ଉତ୍ତମ ଗମ, ଉତ୍ତମ ଗମ, ଫେଭିକଲ୍ ର ଲକ୍ଷ୍ମେ ପରିଣାମ ।
 ଉ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ମେ ଏବଂ ଫେଭିକଲ୍ ବ୍ରାଣ୍ଡ, ଦୁହେଁ ପିଢ଼ିମାନଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ମଣୀୟ ପ୍ରାଣୀ,
 କଲେ-୪୦୦ ୦୨୧ ର ଲେଖିକାଙ୍କ ଦ୍ଵେଷନାକ୍ ଅଟେ ।

ଆନନ୍ଦନାଟୁକ ଓ ସ୍ୱାଦ ପାଇଁ
ସାଂଗସାଥୀଙ୍କ ଗହଣାଟେ

Artificially flavoured.
Contains no fruit juice or fruit pulp.

ସ୍ୱାଦପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଆନନ୍ଦନାଟୁକ
କମଳା ସୁଶିଖିତ ପାନୀରେ

From Mr. Dood

everest/d87/MDR/110 cti

ଜହ୍ନ ମାୟା

ମେ ୧୯୮୭

ବିଷୟ-ସୂଚୀ

ସଂପାଦକାୟ	... ୭	ଲଲ୍ କଳ୍ପା	... ୩୫
ଜହ୍ନମାୟା ସମ୍ବାଦ-ବିଚିତ୍ରା	... ୯	କୁକୁର ବେପାର	... ୩୯
ସତ୍ୟତାପଥ	... ୧୦	ଉଦ୍‌ଘାଟନ—ଉଦ୍‌ଘାପନ	... ୪୨
ରାଜାଙ୍କ ସନ୍ତାନ	... ୧୧	ଉତ୍ତର ରାମାୟଣ	... ୪୩
ପଣ୍ଡିତ ଓ ଦୁଷ୍ଟା	... ୧୭	ମତ୍ସ୍ୟ ଜନ୍ମା !	... ୫୧
ବହି ଦ୍ଵୀପ	... ୧୯	ଜାମାତା ନିବାତନ	... ୫୭
ଦୁଇ ଦେବୀ	... ୨୭	ପ୍ରକୃତର ବିସ୍ମୟ !	... ୬୩
ରତ୍ନହାର ଉଦ୍ଧାର	... ୩୩	ପଟୋ-ପରିଚୟ-ପ୍ରତିଯୋଗିତା...	୬୫

ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟା : ୨-୫୦

ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ : ୩୦-୦୦

Mrs. Ambika Mohapatra

ସୁସରଫାଲ୍‌ରେସ!

ତାଙ୍କ ସେଇ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲମାସନ ତାଙ୍କୁ କହୁଛି 'ଲିଟଲ
ମାସନ' । ପୁଅଟା ଲାଗେ ସେ ସୁପରମାସନମାନ ।
ନିଠୁ ସୁନିଲ୍ ସାବନରେ କହୁଛି, "ମୁଁ ହେଉଛି
ସୁପରମାସନ । ମୋର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ସୋ ପୁଅ ବି
ସୁନିଲ୍ ଲାଗେ ହେଉ । ତେଣୁ ମୁଁ ତାକୁ ପିଲାଦିନୁ
ସିଦ୍ଧେଇବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଛି । ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ
ପୋରହାନୀକୁ ଫୋରାଉଛୁ ଓ ଶୁଣେବେଳେ — ବାନ୍ଧୁ କଣ
ବିରୁଦ୍ଧରେ ସୁପରମାସନ ।"

କାହାଣୀମାନେ ସାବ୍ୟସ୍ତରେ ରହି କହୁଛି
ଓ ଅସୁ ଛାଡ଼ି । ଫଳରେ ବାନ୍ଧୁ କଣ ହୁଏ ।

ପୋରହାନୀକୁ ସୁପରମାସନରେ ଏକ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ
ଫୋରାଉଛୁ ଅଛି ସାବୁ ବାନ୍ଧୁର ସରାମେଲକୁ
ଶୁଣୁ କରେ । ସବୁ ବାନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧୁର କହୁଥିବା
ନୀଳାଶ୍ରୁତ୍ତିକର ପ୍ରତିରୋଧ ହୁଏ ।

ଆଉ ମଧ୍ୟ, ପୋରହାନୀକୁ ଚିକିତ୍ସା ଆସୁନାହିଁ
ମାତିରୁ ଲାଗି କହି କହେ । ଫଳରେ ବାନ୍ଧୁର ଲିଖି
ଆସୁଛି ବୁଦ୍ଧ ହୁଏ ଓ ଆସୁଷ ମଧ୍ୟ ବାନ୍ଧୁର ।

ସୁନିଲ୍ ଆସୁଛି କହୁଛି, "ମୁଁ ମୋ ପୁଅକୁ
ବେଇଛି ପୋରହାନୀକୁ ଶୁଣୁ ।
ଆସୁଷ ବେଇଛି କି ?"

ପୋରହାନୀ

TOOTH PASTE

ସୁପରମାସନରେସ

No 'flip and discard' magazine

**“An issue of The Heritage is
generally read more than
once by its readers...
usually, read in depth.
Over 90% of Heritage readers
preserve their copy...”**

from an IMRB survey
conducted in Oct. 1986

It's an unusual magazine. It has a vision for today and tomorrow.

It features ancient cities and contemporary fiction, culture and scientific developments, instead of filmstar interviews and political gossip. And it has found a growing readership, an IMRB survey reveals. Professionals, executives and their families are reading The Heritage in depth - 40% from cover to cover, 42% more than half the magazine.

More than 80% of The Heritage readers are reading an issue more than once. And over 90% are slowly building their own Heritage collection.

Isn't it time you discovered why?

THE
HERITAGE

CMP-2155

So much in store, month after month.

ଜହ୍ନ ମାୟା

ସମ୍ପାଦକ : 'ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି'

ସମ୍ପାଳକ : ନାଗି ରେଡ୍ଡୀ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆସିଗଲା । ଗୁହଗୁହୀମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ
କୁଟି ଉପଭୋଗ କରିବେ । ଆମେ ପୁରୁଷ କହିବୁଁ,
ଜୀବନରେ ସତ ସାହସ ଭଲ ବନ୍ଧୁ ନାହିଁ । ଗୁହ ଜୀବନ
ପରେ କୁଟି ମଧ୍ୟ ମିଳିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସମୟ ନଷ୍ଟ
ନକରି ପ୍ରତିଦିନ କିଛି କିଛି ସମୟ ସବୁ ସାହସ
ପଦ୍ମରେ ସମସ୍ତେ ମନ ଦେବେ ବୋଲି ଆଶା । ତଦ୍ୱାରା
ଜ୍ଞାନର ପରିସର ବଢ଼ିବ ।

ଅମରବାଣୀ

ମୁଖ୍ୟ ପଦ୍ମଲକାର, ବାଣୀ ଚନ୍ଦନ ଶୀତଳ ।

ହୃଦୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟତ୍ୱ, ଦିବ୍ୟ ଧୂର୍ତ୍ତ ଲକ୍ଷଣମ୍ ॥

[ମୁହିଁ ପଦ୍ମଲ ଭଲ ମଧୁର ଦିଶୁଥିବ, କଥା ଚନ୍ଦନ ଭଲ
ଶୀତଳ ଲାଗୁଥିବ, କିନ୍ତୁ ହୃଦୟ ହୋଇଥିବ କରୁଣ
ଭଲ—ଧୂର୍ତ୍ତ ଏ ତନି ଲକ୍ଷଣ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।]

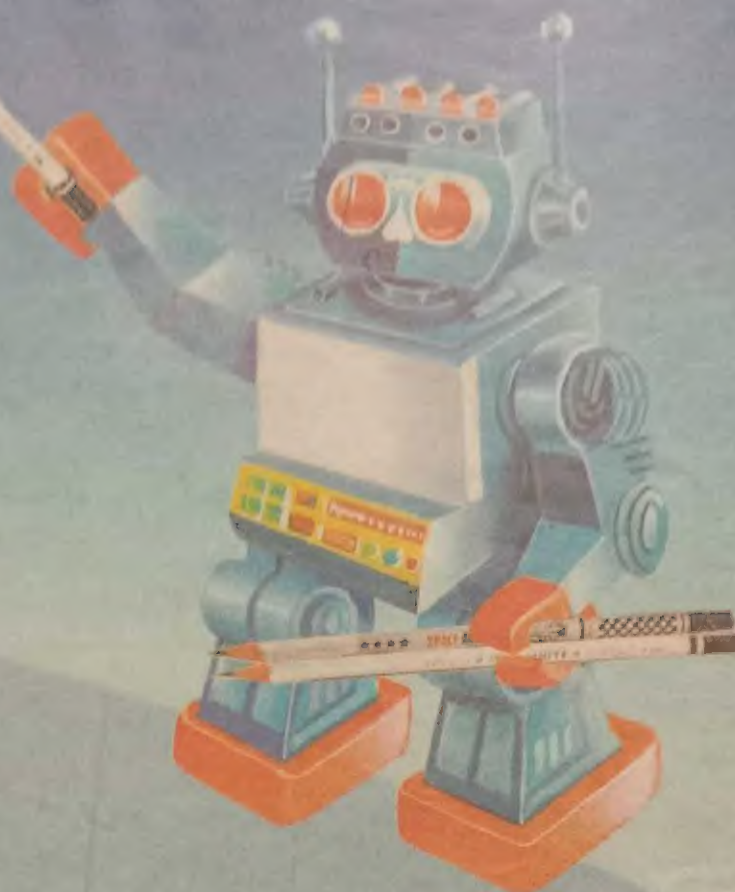
ବର୍ଷ : ୨୦

ମେ ୧୯୮୭

ଅଙ୍କ : ୧୧

ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟା : ଟ. ୨.୫୦ :: ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ : ଟ. ୩୦-୦୦

Mighty as the sword!

Make your mark...with APOLLO PENCILS

The space age pencils with
super bonded lead, that doesn't break
Available with attractive printed designs

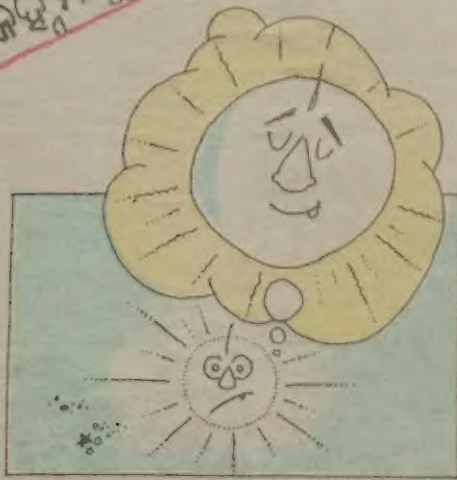

APOLLO PENCILS PVT LTD.,

107, Regal Industrial Estate,
Acharya Dange Marg, Sewree (West),
Bombay 400 015. Ph. 4133295/4133215

Distributors: **PT. P. R. BANSAL - D. Jagtendras & Company**, 172, Abdul Behman Street, Bombay - 400 003 Ph. 326524 MAHARASHTRA
Company: 107, Regal Industrial Estate, Acharya Dange Marg, Sewree (West), Bombay - 400 015 Ph. 4133295/4133215 GUJARAT
Traders: 89, Chawli Bazar, Bikaner - 334 006 Ph. 262055 KARNATAKA ANDHRA PRADESH & GOA
Kalasipalayam, New Extension, Bangalore - 560 002 Ph. 225702 CALCUTTA & WEST BENGAL
Calcutta - 700 001 Ph. 262151 UTTAR PRADESH
TAMIL NADU - Sanghvi Corporation, Balra Complex, 1st Floor, 35, Shrotriya Mutha Mudgal Street, Madras - 600 079 Ph. 227004
BEST OF INDIA - Sanghvi Corporation, 107, Regal Industrial Estate, Acharya Dange Marg, Sewree (West), Bombay - 400 015 Ph. 4133295/4133215

କହୁମାମୁଁ ସମ୍ଭାବ-ବିଚିତ୍ରା

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦଶଗୁଣ ଉତ୍ତମ

ଆମେରିକାର ପ୍ରିନ୍ସଟନ୍‌ରେ ଅବସ୍ଥିତ ଗୋଟିଏ ଗବେଷଣାଗାରରେ ସୂର୍ଯ୍ୟର କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥଳଠାରୁ ଦଶଗୁଣ ଅଧିକ ଉତ୍ତମ ଉତ୍ପାଦନ କରିପାରୁଛି ବୈଜ୍ଞାନିକଗଣ । ଏହାଠାରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତମ ପୃଥିବୀରେ ଆକର୍ଷଣୀୟ ସମ୍ଭବର ହୋଇନାହିଁ ।

ବାପ୍‌ରେ ସୁଦ୍ଧା ଶକ୍ତି !

ବିଜୁ (ପେକ୍‌ଜ) ରେ କାମ କରୁଥିବା ହରିଶ ବର୍ଷ ବୟସ୍କ। ଟେଲିଫୋନ୍ ଅପାରେଟର, ଭୁମାରା ଗାଉଁ ମୁନିଂ ଦଶଟି ସହରର ପଇର ହଜାର ଟେଲିଫୋନ୍ ନମ୍ବର ଓ ସେମାନଙ୍କ ମାଲିକମାନଙ୍କ ନାମ ମନେ ରଖିଛନ୍ତି । ସେ ଗ୍ରୋଡାମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଅବଲମ୍ବିତ କ୍ରମେ ସେସବୁ କହୁଥାଇ ପାରନ୍ତି ।

ଅପୂର୍ବ ମୋଟର ସାଇକଲ

ଦିଲ୍ଲିର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସନ୍ଦୀପ ଭୁମାର ଗୁପ୍ତ ତାଙ୍କ ମୋଟର ସାଇକଲ ଦେହରେ ଗ୍ରେଟ୍‌ଆ ରିଫ୍ରିଜରେଟର୍, ଗ୍ରେଟ୍‌ଆ ଟିଭି, ଟ୍ରେଡ୍‌ଡ ଟେପ୍‌ରେକର୍ଡର୍, ଏପରିକି ଭାରସ୍ତନ ଟେଲିଫୋନ୍ ମଧ୍ୟ ଯୋଡ଼ିଛନ୍ତି !

ସତ୍ୟତାପଥ

କୋଶଳ ନିବାସୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦେବଦାସ ସନ୍ତାନ ଲଭି ପାଇଁ ଯଜ୍ଞ କଲେ । ତାଙ୍କ ପୁରୋହିତ ଭୂଲ ଭାବରେ ଦେବର ଶ୍ଳୋକ ଆବୃତ୍ତି କରୁଥିଲେ । ଦେବଦାସ ତାଙ୍କ ଭୂଲ ଦେଖାଇ ଦେବାରୁ ପୁରୋହିତ ଶୁଣି ରାଗିଗଲେ । ସେ ଅଭିଶାପ ଦେଇ କହିଲେ, “ଯଜ୍ଞ ଫଳରେ ତମର ପୁଅ ହେବ ସତ, କିନ୍ତୁ ସେ ପୁଅର ସ୍ୱଭାବ ଉଚିତ ହେବ । ସେ ପାଠଶାଳା ପଢ଼ିବାରେ ମନ ଦେବ ନାହିଁ ।”

ଦେବଦାସ ସମା ମାଗିଲେ । ପୁରୋହିତ କହିଲେ, “ଠିକ୍ ଅଛି । ପୁଅ ସିନା ବହୁତ ହେବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ସେ ଋଷି ହେବ ।”

ଯଥା ସମୟରେ ଦେବଦାସଙ୍କର ପୁତ୍ରଟିଏ ହେଲା । ତାକୁ ଦେବଦାସ ଗୁରୁକୂଳରେ ଛାଡ଼ିଲେ ଯେ ସେ ପାଠ ପଢ଼ିଲା ନାହିଁ । ଗୁରୁ କରକ୍ତ ହେଲେ; ସହସ୍ରାଠୀମାନେ ଥଣ୍ଡା କଲେ ।

ପିଲା ଗୁରୁକୂଳରୁ ଯାଇ ଗଙ୍ଗା କୂଳରେ ବୁଡ଼ିଆଟିଏ କରି ରହିଲା । ସେ ନିୟମିତ ଧ୍ୟାନ କରୁଥାଏ; ଗଣ୍ଡାର ଭଜିରେ ଗଙ୍ଗାସ୍ନାନ କହୁଥାଏ । ସବୁଠାରୁ ଯାହା ବଡ଼ କଥା, ସେ କେବେ ବି ମିଛ କହୁ ନଥାଏ । ଅନ୍ୟ ଋଷିମାନେ ତା’ର ନାମ ରଖିଲେ ସତ୍ୟତାପଥ ।

କ୍ରମେ ସତ୍ୟତାପଥ ଋଷି ହସାବରେ ଜଣାଶୁଣା ହେଲେ । ଦିନେ ଜଣେ ଶିକାରୀ ଗୋଟିଏ ବାର୍ହାକୁ ଗୋଡ଼ାଇଲା । ବାର୍ହା ଆସି ସତ୍ୟତାପଥଙ୍କ ବୁଡ଼ିଆରେ ଆଶ୍ରା ନେଲା । ଶିକାରୀ ଆସି ବାର୍ହା ସେଠି ଅଛଇ ବୋଲି ଋଷିଙ୍କୁ ପଚାରିଲା ।

ଋଷି ତ ମିଛ କହନ୍ତି ନାହିଁ । ଅଥଚ ବାର୍ହା ମରୁ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ସେ ଗୃହ୍ୟ ନଥିଲେ । କଂକର୍ତ୍ତବ୍ୟବମୁତ ଅବସ୍ଥାରେ ତାଙ୍କ ମୁହଁରୁ ମର୍ମସ୍ପର୍ଶୀ ଶ୍ଳୋକଟିଏ ବାହାରିଗଲା । ତା’ର ପ୍ରଭାବ ଏଡ଼େ ଡ଼ାକ୍ତ ହେଲା ଯେ ଶିକାରୀ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି ଚାଲିଗଲା ଓ ଶିକାର ଛାଡ଼ିଦେଲା । ଋଷି ସତ୍ୟତାପଥ କରି ଭାବରେ ଖ୍ୟାତ ଲଭିଲେ ।

ଅମାତ୍ୟ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ଅଠା ଅଠ
ହୋଇଗଲା । “ମଣିମା ! ଆଉଟି ଗଣକଷ୍ଟ

“କେତେ ପ୍ରକାରେ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଅନ୍ତୁ!” ଜଣେ କହିଲେ ।

“ମୋର ଟଙ୍କା ପଇସା ଓ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ସବୁ ପ୍ରକାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅଛି ବୋଲି ମୁଁ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଏଁ । ତା’ଛଡ଼ା ରଜା ହସାବରେ ଲେକଙ୍କ ଦୁଃଖ ବୁଝିବା ଦେଲେ ମୋର କାମ । ସେଥିପାଇଁ ମୋତେ ଭଲ ମଣିଷ କହିବାର ମାନେ ନାହିଁ ।” ରଜା କହିଲେ ।

“ମଣିମା! ଆପଣ ଆପଣଙ୍କ ଉଚ୍ଚ ପଦ ଯୋଗୁଁ ଗର୍ବ କରନ୍ତି ନାହିଁ କି ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କୁ ନ୍ୟୁନ ଆଖିରେ ଦେଖନ୍ତି ନାହିଁ ।” ଦ୍ଵିତୀୟ ଅମାତ୍ୟ କହିଲେ ।

ରଜାଙ୍କର ଏ ମନ୍ତବ୍ୟ ଉପରେ ଅମାତ୍ୟମାନେ କିଛି କହି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ରଜା ସେମାନଙ୍କୁ ଯିବା ଆଉ କେନ୍ଦ୍ର କଲେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଭଲ ମଣିଷ କିଏ, ସେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ନିଜେ ଏତେ ଭାବିଦେଲେ ଯେ ରାତରେ ତାଙ୍କୁ ନିଦ ଆସିଲା ନାହିଁ ।

“କଥା କ’ଣ?” ରଣୀ ପଚାରିଲେ ।

“ଭଲ ମଣିଷ କିଏ, ସେହିକଥା ଭାବୁଛି ।”

ରଜା ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

“କୌଣସି ଗୋଟାଏ ମାପ କାଠିରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମପାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ! ତେବେ କିଏ କେତେ ଭଲ ବା ମନ୍ଦ ଫେକିଥା ଜଣେ ତା’ ସ୍ଵାଭାବିକ ପରିବେଶରେ ଲାଟି

କଲେ କିଛି ମାଥାରେ ବୁଝିଦେବ ।”
କହିଲେ ।

“ସ୍ବାଗ୍ରବକ ପରିବେଶ ବୋଇଲେ ?”
ରଜା ପଚାରିଲେ ।

“ଧର ତମ ଅମାତ୍ୟମାନଙ୍କ କଥା ।
ସେମାନେ ସେତେବେଳେ କରକାରକୁ
ଆସୁଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଗାମୁଠି ଅବଲମ୍ବନ
କରୁଛନ୍ତି । ଉଦ୍ର ଆଚରଣ କରୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ
ନିଜ ଘରେ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି,
ସେଇଟା ଦେଖିବା କଥା ।” ରାଣୀ କହିଲେ ।

ରଜାଙ୍କ ମନକୁ ଏକଥା ପାଇଲା । ପରଦିନ
ସଞ୍ଜବେଳେ ସେ ଓ ତାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରୀ ଛଦ୍ମବେଶ
ପକାଇ ବାହାରିଗଲେ । ପ୍ରଥମେ ସେ ଦୁହେଁ
ରାଜକବିଙ୍କ ଘର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ଝରକା
ଦେଇ ଭିତରକୁ ଅନାଇଲେ ।

ରାଜକବିଙ୍କର ଜଣେ ଶିଷ୍ୟ ଥିଲେ । ଶିଷ୍ୟ
ପ୍ରକୃତରେ ଅତି ଭକ୍ତକୋଟିର କବି ।
ସେତେବେଳେ ଶିଷ୍ୟ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ
ପରଶୁଥିଲେ ।

ରଜା ସେ ଶିଷ୍ୟର ଆଚରଣ ଦେଖି ମୁଗ୍ଧ
ହେଲେ । କାରଣ ବାସ୍ତବିକ କବି ହସାବରେ
ସେ ଶିଷ୍ୟ ଜଣକ ରାଜକବିଙ୍କ ତୁଳନାରେ
ଅଧିକ ପ୍ରତିଭାବନ । ରାଜକବି, ଅବଶ୍ୟ
ଶିଷ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରତିଭା ବିଷୟରେ ରଜାଙ୍କୁ କେବେ
କୌଣସି ସୂଚନା ଦେଇ ନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଜଣେ
ଦୁଇଜଣ କାବ୍ୟ ପ୍ରେମୀ ଅମାତ୍ୟ ସେ ଶିଷ୍ୟଙ୍କ

ଲେଖା କବିତା ନେଇ ରଜାଙ୍କୁ ପଦ
ଶୁଣାଇଥିଲେ ।

ହଠାତ୍ ରାଜକବି ଉତ୍ସାହ ହୋଇ
କହିଲେ, “ହଇରେ ଓଲ୍ଲ ! ଆଲି ଆଣି
ଥୋଇଛୁ ଯେ ସେଥିରେ ପାଣି ବୁନ୍ଦା ବୁନ୍ଦା
ଲଗିଛି ! ତୋ କବିତାକୁ କେତେଜଣ
ପ୍ରଶଂସା କରୁଥିଲେ ଓ ଆଉ କେଇଜଣ
ମୃତ ହୁ ମୋଠୁଁ ଭଲ ଲେଖୁଛୁ ବୋଲି
କହିଥିଲେ ବୋଲି ତୋ ଟଙ୍କ ବଡ଼ ଯାଇଛି
ଦେଖୁଛି !”

ଶିଷ୍ୟ ନମ୍ର ଭାବରେ ଥାଲିଆ ପୋଛିଦେଲା ।
ସେତେବେଳେ ରାଜ-କବିଙ୍କ ଅସୁସ୍ଥ ସ୍ତ୍ରୀ
ଯନ୍ତ୍ରଣା ଯୋଗୁଁ ଆଃ ବୋଲି କହିଲେ ।

ଶୁଣାଇବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଆମକୁ କିଛି ଅଧିକା କଣ ମିଳିବ ? ଆମ ପଡ଼ୋଶୀ ରାଜ୍ୟର ରାଜବେଦ୍ୟ ଆମଠି ସେ ଔଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇବ ଏକ ଦୁଜାର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ଦେଇ କିଛି ନେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଛନ୍ତି । ଆମେ ଦର ଦସ୍ତୁର କଲେ ଆହୁରି ଶେଷ ଦୁଇଟି ଅଧିକା ଦେବେ ।

“ବାପା ! ଆମ ରଜା ତ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ଏ ଦିଗରେ ଗବେଷଣା ପାଇଁ ଆମକୁ ଅର୍ଥ ଯୋଗାଇ ଆସିଛନ୍ତି । ପଡ଼ୋଶୀ ରାଜ୍ୟକୁ ଗବେଷଣାର ଫଳ ବିକିଦେବା ରାଜଦ୍ରୋହ ହେବ ନାହିଁ ?”

“ତୁ ନିପଟ ବୁଦ୍ଧ !” ରାଜବେଦ୍ୟ ବିରକ୍ତ ହୋଇ କହିଲେ । “ତୁ ଜୀବନରେ ଉନ୍ନତ କରି ପାରିବୁ ନାହିଁ ।”

ରାଜା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀ ଖାଲି ହସିଲେ । ଦୁହେଁ ସହର ବାହାରକୁ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ଷୋ ଘର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଷୋ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ନିଜ ଛୋଟିଆ ଘର ଦିଗରେ ପଶିଲା । ରାଜା ଓ ମନ୍ତ୍ରୀ ଅନ୍ଧାର ଦିଗରୁ ଝରକା ଦିଗରକୁ ଅନାଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ, ତା’ ସ୍ତ୍ରୀ ଖଟିଆରେ ପଡ଼ିଛି ।

“କଣ ହେଲା ?” ଷୋ ପଚାରିଲା ।

“କୂଅର ପାଣି କାଢ଼ିବା ବେଳେ ଗୋଡ଼ ଖସି ପଡ଼ିଗଲା । ଡାହାଣ ବାହୁ ଫୁଲି ଯାଇଛି । ଆଜି ରୋଷେଇ କରିପାରି ନାହିଁ । ମାଠିଆ ବି ଖଜିଗଲା ।” ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲା ।

“କାହିଁକି ପାଟି କରୁଛୁ ? ଗୁରୁଦିନ କୁରରେ ଅବସ୍ଥା ଏମିତି ହୋଇଗଲା ଯେ ଉଠିବାକୁ ବଳ ନାହିଁ ? ଚମ ଭଲ ଅଯୋଗ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ବିଦା ହୋଇ କି ଭୁଲ କରିଛୁ !” ରାଜକବି ଧମକ ଦେଲେ ।

ରାଜା ଓ ମନ୍ତ୍ରୀ ଝରକା ପାଖରୁ ଚାଲିଗଲେ । ରାଜା କହିଲେ, “ବାପ୍ରେ କବିଙ୍କ ତେଜ ! ଦରବାରରେ କେଡ଼େ ଭଦ୍ର ଦିଶନ୍ତି ।”

ସେ ଦୁହେଁ ସେଠାରୁ ଯାଇ ରାଜବେଦ୍ୟଙ୍କ ଘର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେମାନେ କାନ ଡେଇ ଶୁଣିଲେ, ରାଜବେଦ୍ୟ ତାଙ୍କ ପୁଅକୁ କହୁଛନ୍ତି, “ଶୁଣ । ତୁ ଶ୍ୱାସରୋଗର ଅବ୍ୟର୍ଥ ଔଷଧ ବାହାର କରିଛୁ, ଏକଥା ଆମ ରାଜାକୁ

“ମାଠିଆ କ’ଣ ନ ଯାଏଁ ମାଳବେ
ରହୁନା? ତମକୁ କହୁ ଦେଉଛୁ? ମୁଁ ପାଣି
ଗରମ କରୁଛି । ଗରମ ପାଣି ସେକ ଦେଲେ
ରୋଗୀର ଉପଶ୍ୟ ହେବ । ରୋଷେଇ
ହୋଇନାହିଁ ତ କ’ଣ ଦେଲ? ମୋତେ
କ’ଣ ରୋଷେଇ କରି ଆସେ ନାହିଁ? ଦେଖ
ଆଜି ମୁଁ ରନ୍ଧି ପାରୁଛି କି ନାହିଁ ।” ଏହା କହି
ତଷା ଚୁଲି ଲଗାଇଲା ଓ ପାଣି ଗରମ କଲା ।

“ତମର ଆଜି ଏଡ଼େ ଉତ୍ତର ଦେଲ
କାହିଁକି?” ବା’ସ୍ତ୍ରୀ ପଚାରିଲା ।

“ଆଜି ମୋଠୁଁ ବହନ କଣିବା ପାଇଁ
ମହାଜନ ଆସିବା କଥା ଥିଲା । ସେ ଆସିବାକୁ
ତେର କଲ । ପଡ଼ୋଶୀ ସନ୍ତ୍ୟାଗ ମହାଜନ
ଆସି ଅଧିକା ଦାମ ଦେଇ ମୋ ବହନତକ
କଣିନେବାକୁ ଜଗର କଲା । ମୁଁ ଦେଲି
ନାହିଁ । ସେ ଫେରିଗଲା ପରେ ଆମ ମହାଜନ
ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ଓ କଣିନେଲା ।” ତଷା
କହିଲା ।

“ଆଜିକା ଦାମରେ ଦେଲ ନାହିଁ
କାହିଁକି?” ବା’ସ୍ତ୍ରୀ ପଚାରିଲା ।

“ମୋ ପଡ଼ୋଶୀ ସନ୍ତ୍ୟାଗ ମହାଜନ
ମାଗେ ସେ ଖାଲି ଆମ ସନ୍ତ୍ୟାଗେ ବହନ
ଅଧିକ ପଡ଼ିବ । ସେ ବହନ ତୋ ଦାମରେ
ଆଣି ଆମର ଲୋକଙ୍କୁ ବିକିବ । ମେଥିପାଇଁ
ଦେଲି ନାହିଁ ।” ତଷା କହିଲା ।

ସଜା ମଂସୀକୁ କହିଲେ. “ଗୁଲ ।
ଗୋଟିଏ ସନ୍ତ୍ୟାଗେ ଆମେ ତିନିଜଣ ଭଲ
ମଣିଷ ଭେଟିଲୁ । ଏହା କ’ଣ କମ କଥା?
କବିଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ଖାଲି ଉତ୍ତମ କବି ନୁହେଁ,
ନମ୍ର ମଣିଷ । ବୈଦ୍ୟଙ୍କ ପୁଅ ଦେଶପ୍ରେମୀ
ଓ ବଶ୍ୟାସ ଯୋଗ୍ୟ । ଏ ତଷା ପୁଅଟି
ନିର୍ଲୋଭ ଓ ଦେଶପ୍ରେମୀ ।”

ସଜା ପରଦିନ ସଜକବିଙ୍କ ଶିଷ୍ୟକୁ ଓ
ସଜବୈଦ୍ୟଙ୍କ ପୁଅକୁ ଯଥା ହମେ ନୁହନ
ସଜକବି ଓ ସଜବୈଦ୍ୟ ରୂପେ ନିୟୁକ୍ତ ଦେଲେ ।
ସେ ତଷାକୁ ବେଶ୍ ଭଲ ଜମି କିଛି ଦାନ କଲେ ।

ପଣ୍ଡିତ ଓ ଦୁଷ୍ଟା

ହରିପୁର ଗାଁର ଜମିଦାର ରାମଚନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ ଘରେ ଅତିଥି ହୋଇଥାନ୍ତା ପଣ୍ଡିତ ପ୍ରସନ୍ନଙ୍କ ମିଶ୍ର । ମିଶ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ଧର୍ମାଚରଣ ଉପରେ ସୁନ୍ଦର ବ୍ୟକ୍ତିତା ଦେଇ ପାରୁଥାନ୍ତି । ଗାଁ ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ମନ୍ଦିର ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ବସୁତା ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିବାରୁ ସେ ରାତି ହେଲେ ।

ସେ ଘାଣ୍ଟି ସମୟ ବସୁତା ଦେବା ଅବସରରେ ନାନା ଗୀତିକଥା କହିଲେ । ତେବେ ସେ ଦୁଇଟି କଥା ଉପରେ ବିଶେଷ ଯୋର ଦେଲେ : ଅନ୍ୟାୟ ଅନାଗୁର କରୁଥିବା ଲୋକକୁ ସେଭଳି କାମରେ ଯିଏ ସାହାଯ୍ୟ କରେ, ସେ ନିଜେ କୌଣସି ଲଭ ନ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟାୟ କରୁଛି ବୋଲି ବୁଝିବାକୁ ହେବ ସେଇଟା ମଧ୍ୟ ପାପ ଓ କୌଣସି ଲୋକ ସେପରି କରିବା ଉଚିତ୍

ନୁହେଁ । ଯୁକ୍ତିତା କଥା ହେଲା, କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ମିଛ କହିବା ସଙ୍ଗତ ନୁହେଁ ।

ଲୋକେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତା ଶୁଣିଲେ । ସଭା ଶେଷରେ ପଣ୍ଡିତ ଜମିଦାରଙ୍କ ଘରକୁ ଫେରୁଛନ୍ତି, ସେ ଗାଁର ଗୋଟାଏ ଖୋଳା ଆସି ତାଙ୍କୁ ଜୁଡ଼ାର ହୋଇ କହିଲା, “ପଣ୍ଡିତେ ! ଆପଣ ଭାରି ଭଲ କଥାମାନ କହିଲେ । ମୁଁ ଏଣିକି ଆପଣଙ୍କ ଉପଦେଶ ଅନୁସାରେ ଅନ୍ଧରେ ମାନିବି !”

“ବେଶ୍, ଭଲ କଥା । ମୁଁ ଆଣିବାଦ କରୁଛି, ତମେ ସଫଳ ହୁଅ ।” ପଣ୍ଡିତେ ଏହା କହି ଜମିଦାରଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଅଳାଇ ସନ୍ତୋଷର ହସ ହଠିଲେ । ଜମିଦାର କହି କହିଲେ ନାହିଁ ।

ଶାଲ ବସିଲା ବେଳେ ପଣ୍ଡିତେ କହିଲେ, “ବୁଝିଲ ହରିଚନ୍ଦ୍ର ! ଅନ୍ତତଃ ଗୋଟାଏ

ସୁବଳ ତ ନ୍ୟାୟ ଓ ସତ୍ୟମାର୍ଗରେ
ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ ହେଲା !”

“ଓଃ, ସେ ଭ୍ରମା କଥା କହୁଛ ?
ଦୁଷ୍ଟା । ତମ କଥା ମାନବାକୁ ଯାଇ ପିତା
କିଛି ନୂଆ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ନ କଲେ ହେଲା !”
ଜମିଦାର କହିଲେ ।

ପଣ୍ଡିତେ ହସି ହସି ଉତ୍ତର ଦେଲେ,
“ନୂଆ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କଲେ ତା’ର ସମାଧାନ
ବି ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଥିବ !”

“ମିଶ୍ରେ, ଶାସ୍ତ୍ର ଜ୍ଞାନ ସହ ସାଧାରଣ
ବ୍ୟାବହାରିକ ଜ୍ଞାନ ମିଶିବା ଦରକାର ।
ନହେଲେ ବିଭ୍ରାଟ ହେବ ।” ଜମିଦାର
କହିଲେ । ପଣ୍ଡିତେ ବୋଧହୁଏ ତାଙ୍କ ସହ
ଏକମତ ହେଲେ ନାହିଁ । ସେ ତୁପ୍ ରହିଲେ ।

ସେଇ ପଣ୍ଡିତେ ଘରୁ ବାହାରିଛନ୍ତି, ଭ୍ରମା
ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲା । “ହେ ପଣ୍ଡିତେ ! ମୁଁ
ତମକଥା ମାନବାକୁ ଯାଇ ସମସ୍ୟାରେ
ପଡ଼ିଛି । କ’ଣ କରିବି କୁହ । କାଲି ରାତିରେ
ଦୁଇଜଣ ଦୁଇ ଗାଁର ଲୋକ ମୋତେ ମଦ
ଦୋକାନ କେଉଁଠି ବୋଲି ପଚାରିଲେ । ତାକୁ
ଯଦି ମଦ ଦୋକାନକୁ ବାଟ ବତାଇବି,
ତେବେ ଅନାଗୁରକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି । ଯଦି
କହିବି ମୋତେ ଜଣା ନାହିଁ, ତେବେ ମିଛ
କହିବା ହେବ ! ମୁଁ ସେଉଁଠୁ ଲୋକ ଦୁଇଟାକୁ
ବନ୍ଧି ନେଇଯାଇ ମୋ ଘରେ ତାଲା ପକାଇ
ରଖିଦେଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ କୁହ କ’ଣ କରିବି ।”

“ତମେ ବାଟ ଜଣା ନାହିଁ ବୋଲି
କହିଦେଲ ନାହିଁ ? ଏଭଳି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମିଛ
କହିବା କିଛି ଭୁଲ ନୁହେଁ ।” ପଣ୍ଡିତେ
କହିଲେ ।

ଭ୍ରମା ରାଗିଗଲା । ହୋଇ କରି କହିଲା,
“କ’ଣ ହେଲା, ହଇଓ ପଣ୍ଡିତେ, ତମେ
ହେଇ କେଇ ଘଣ୍ଟା ତଳେ କହିଲୁ କି
ସବୁବେଳେ ସତ କହିବା ଦରକାର ।
ବର୍ତ୍ତମାନ କହୁଛ ଏଭଳି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମିଛ
କହିବା ଭୁଲ ନୁହେଁ । ଏଇ ତମ ଶାସ୍ତ୍ରର
ନୀତି ? ଛଃ ଏଭଳି ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ଲାଭ କ’ଣ ?
ତୁମ ଶାସ୍ତ୍ରର ନୀତି ବାକ୍ୟ କାଲି ଶୁଣିଲି ଆଉ
ସେଇଭଳି କାମ କଲୁ ଆଉ ମୁଁ ମହା

ମନେ ପକେଇ । ନବୀନ ପ୍ରାଣେ ମନେ
 ଶୁଣି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମନେ ମନେ
 ଶେଷେ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ନିଶାଳ ପଥେ
 ଯାଇ ପଡ଼ିବେ ।

ଏ ଲୋକେ ଶେଷକୁ ପଡ଼ିଥିଲେ ।
 ହସତ ରୁଚି ଶୁଣି ଜଣା ହୋଇଲେ ।
 ଶେଷେ ମହା ସଙ୍କଟରେ ପଡ଼ିଲେ ।

ସେତେବେଳେ ଜନିତାର କହାରି
 ଶୁଣି ଶ୍ରୀମା ଅଶ୍ରୁ ଚିତେଇ ୨ କାଳ
 ଶୁଣି ହେଲେ ଜନିତାର ସବୁ କୁଣ୍ଡ
 କହିଲେ, "ଭ୍ରମା! ତୁ ଶେଷକୁ କହିଦେ କ
 କି ତୁ ଦେବାନିତ୍ୟ ଚାହୁଁ ଅଛୁ, ଚାହିଁ
 କରୁ ତୁ ଚାହୁଁ ଯାଉଛୁ, ଯାହିଁ କାହିଁ
 ତୁ ଯାଉଛା ଯାହିଁ ତୁ ଯାଉଛୁ ଶେଷ
 କହିଦେ କେବଳ କହିଦେ କେବଳ ମହାମାନବ
 କହିଦେ ତାହା ଶେଷ କହିଦେ ।"

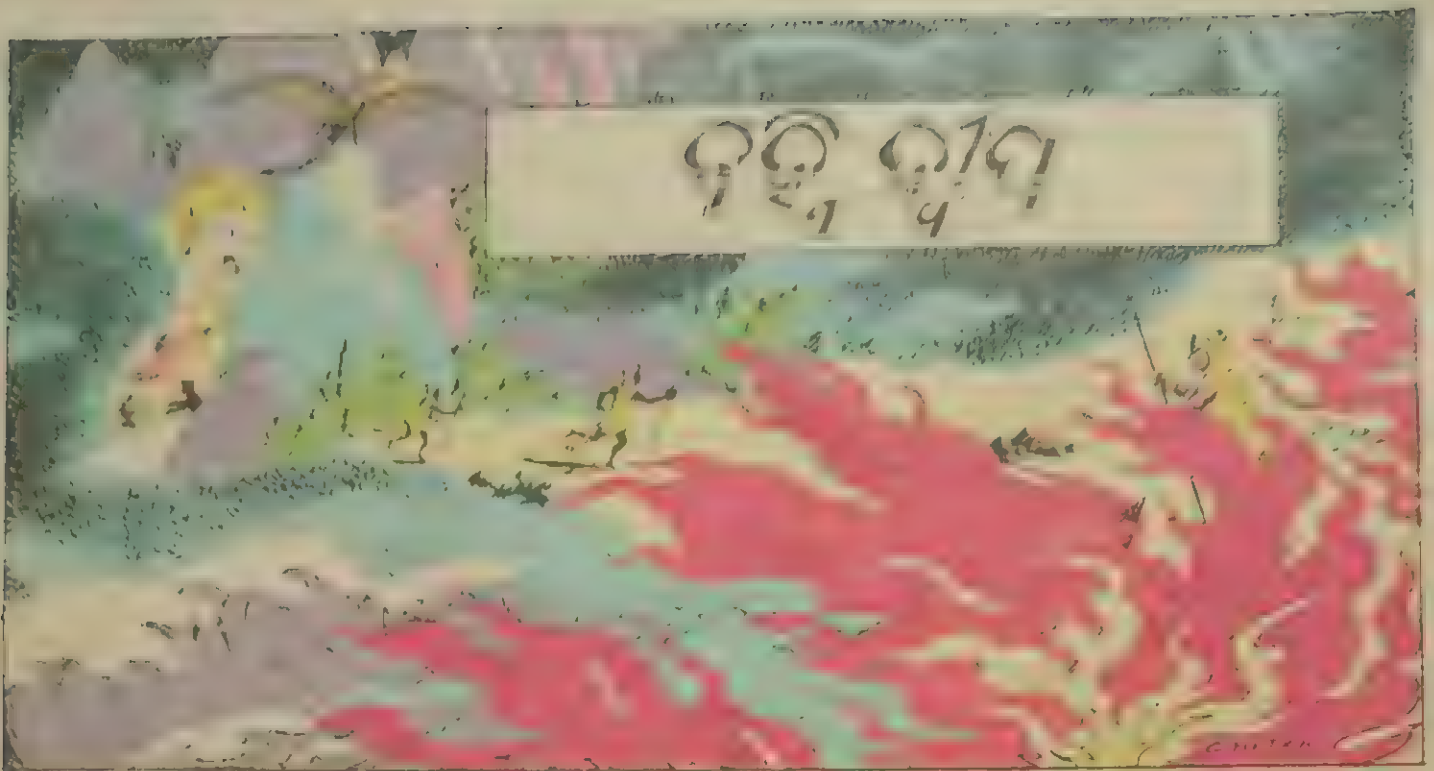
ଆଉ, ସେତେବେଳେ ତା କହିବା କହିଲେ
 ତୁ ଶ୍ରୀମା ତୁ କହିଦେ ଶେଷେ ମନେ

ତୁ ଶେଷେ ମନେ । ତୁ ଶେଷେ ମନେ
 କାହିଁକି ଶେଷେ ମନେ ମନେ ମନେ
 କହିଦେ । ତୁ ଶେଷେ ମନେ ମନେ
 କହିଦେ । ତୁ ଶେଷେ ମନେ ମନେ
 କହିଦେ ।

ସହାରେ ମନେ ମନେ ମନେ ମନେ
 "କହିଲେ କହିଲେ । ତୁ ଶେଷେ ମନେ
 ସାଧାରଣ ମନେ ମନେ ମନେ ମନେ
 କହିଲେ କହିଲେ ମନେ ମନେ ମନେ
 କହିଲେ କହିଲେ ମନେ ମନେ ମନେ
 କହିଲେ କହିଲେ ମନେ ମନେ ମନେ
 କହିଲେ କହିଲେ ମନେ ମନେ ମନେ
 କହିଲେ କହିଲେ ମନେ ମନେ ମନେ

କହିଲେ କହିଲେ ମନେ ମନେ ମନେ
 "କହିଲେ କହିଲେ ମନେ ମନେ ମନେ
 କହିଲେ କହିଲେ ମନେ ମନେ ମନେ
 କହିଲେ କହିଲେ ମନେ ମନେ ମନେ
 କହିଲେ କହିଲେ ମନେ ମନେ ମନେ
 କହିଲେ କହିଲେ ମନେ ମନେ ମନେ
 କହିଲେ କହିଲେ ମନେ ମନେ ମନେ
 କହିଲେ କହିଲେ ମନେ ମନେ ମନେ

[୧୧]

। ଯେମନ୍ତଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ଶବର ମିଳନ୍ତି କି ଶକ୍ତିଦ୍ରାଘ ନାଗବର୍ମା ଦୁର୍ଗେ ଆଡ଼େ ଥିବା
ଆସୁଛି, ସେ କ'ଣ କହୁଥିବେ, ସେହି ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ । ଶ୍ରୀମତୀ ଉଗ୍ରାସ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ
ପରାମର୍ଶ କରି ସ୍ଥିର କରାଗଲା ଯେ ନାଗବର୍ମାଙ୍କୁ ଦୁର୍ଗ ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିବାକୁ ଦେବା
ସୁଧା ହେବ । ନାଗବର୍ମା କିନ୍ତୁ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଦୁର୍ଗ ଭିତରେ ପଶିବା କି ନ ହୁଏ ସେ
ବିଷୟରେ ବୁଦ୍ଧରେ ପଡ଼ିଲା । ତା'ପରେ...

ନାଗବର୍ମାର ସହକାରୀ କରବାର ତାକୁ କହି ନାଗବର୍ମା ଘୋଡ଼ା ପଛକୁ ବୁଲାଇ ନିଜ
ପରାମର୍ଶ ଦେଲା କି ପ୍ରଥମେ ସେ ନିଜେ ସୈନିକମାନଙ୍କୁ କହିଲା, “ଶୁଣ । ତମେମାନେ
ନିର୍ଭୟରେ ଦୁର୍ଗ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କର ।
ଆମର ସୌଭାଗ୍ୟ ଯେ ବନା ଯୁଦ୍ଧରେ ଆମେ
ବିପଦ ଥିଲେ, ସେକଥା ଜଣା ପଡ଼ିଯିବ । ଗୋଟାଏ ଦୁର୍ଗ ପାଇଯାଇଛି ! ଯୁଦ୍ଧରେ ଜୟ
ପାଇବୁ ସବୁବେଳେ ଲାଗି ରହିଥାଏ ।

“କରବାର ! ତମ ପରାମର୍ଶ ଠିକ୍ । ମୁଁ ପବଳଗିରିରେ ଆମେ ପରଜେତ ହୋଇଛୁ
ସେହି ଅନୁସାରେ କାମ କରିବି ।” ଏହା ଧବଳଗିରିରେ ଆମେ ପରଜେତ ହୋଇଛୁ

“ଜୟମାମୁଁ”

ସମାନ ହେବା କପରି ? ଏସବୁ କାମ ଭୁଲନ୍ତି
କଳିଙ୍ଗ ଓ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଶାସନର ଅସି
ପଦ୍ମସିଂହ ଆମକୁ ଚେତାଇ କରିବେ ହେ !”

ସେ ନିଜ ଘୋଡ଼ା ଏଆଡ଼େ ସେଆଡ଼େ
ବୁଲାଇ ସବୁ ଶୈଳିକ ଏସବୁ କାମର ଶୁଣି
ପାରିବେ, ସେହୁ ଅନୁସାରେ କଡ଼ ପାଟରେ
କହିଲା ।

ସବୁ ଶୈଳିକ ଦୁର୍ଗ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ
କରିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ନାଗବର୍ମା ଓ କରବାର
ବାହାରେ କିଛି ସମୟ ଅପେକ୍ଷା କରି ଅବସ୍ଥା
ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ । ନା, ଦୁର୍ଗ ଭିତରେ କୌଣସି
ଗୋଳମାଳ ଶୁଣାଗଲା ନାହିଁ । ସେମାନେ
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ।

ନାଗବର୍ମା କରବାରକୁ କହିଲା, “ଆମେ
ବୁଝାରେ ବିପଦର ଆଶଙ୍କା କରୁଥିଲୁ ।
ଅବଶ୍ୟ ସବୁବେଳେ ସତର୍କ ଭାବରେ କାମ
କରିବା ଉଚିତ । ଚନ୍ଦ୍ରା ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ
ଭିତରକୁ ଯାଇ ଦୁର୍ଗକୁ ମଜବୁତ କରିବାକୁ
ହେବ ।”

କରବାର କହିଲା, “ହଁ । ସେଇଆ
କରାଯାଉ ।” ଏହାପରେ ଦୁହେଁ ଦୁର୍ଗ
ଭିତରେ ଠିକ୍ ପଶିବାକୁ ଯିବେ, ସେତକ-
ବେଳେ ଭିତରେ ଚିତ୍କାର ଶୁଭଲା, “ରାକ୍ଷସ !
ରାକ୍ଷସ !!” ସେମାନଙ୍କର କେତେକେ ଶୈଳିକ
ଭିତରୁ ବାହାର ଆସିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ,
“ମହାରାଜ ! ଆମକୁ ପ୍ରତାରଣ କରା

ଠିକ୍ । କିନ୍ତୁ ତାହା ସାମୟିକ । ପୁଣି ଆମକୁ
ସୁଯୋଗ ମିଳିବ ଓ ଆମେ ଧବଳଗିରି
ଅଧିକାର କରିବୁ । ସେତେବେଳେ
ଭୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ପୁରସ୍କାର
ମିଳିବ ।”

ତା’ ଆଦେଶ ପାଇ ତା’ ଶୈଳିକମାନେ
ଦୁର୍ଗ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।
ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କେହି କେହି ଟକିଏ ଦ୍ଵିଧା
କରିବାର ଦେଖି ସେ ପୁଣି ଚିତ୍କାର କରି
କହିଲା, “ବଳୟ କର ନାହିଁ । ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର
ଭିତରେ ପଶିଯାଅ । ଦୁର୍ଗର ପ୍ରାଚୀରରେ
ଅନେକ ସ୍ଥାନ ଭାଙ୍ଗିଯାଇଛି । ଆମକୁ ସେସବୁ
ମରାମତ କରିବାକୁ ହେବ । ନହେଲେ ଆମେ

ନିମନ୍ତେ ଭିତରେ ଶବ୍ଦ ନିରବ ଥିଲା ।
ଉତ୍ତର କଲେ ଖଲବ ନାହିଁ । ତୁଳସୀ, ମନ୍ତ୍ର
ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ପଲାଇବା । ଏହା କହୁ କହୁ
ନିଜ ଘୋଡ଼ା ବୁଲାଇଲା ।

“ସତେ ?” ଏହା କହି ନାଗବର୍ମା
ବି ଚା’ ଘୋଡ଼ା ବୁଲାଇଲା ।

“ଆରେ, ଆରେ, ନାଗବର୍ମା ପଲଉଛୁ !
ସେ ବଣରେ ପଶିବା ପୁରୁଷ ତାକୁ ଧରି
ପକାଇବା ଦରକାର ।” ଚିତ୍ତସେନ ତାଙ୍କ
ଲେକକୁ ଏକଥା କହୁଥିଲେ । ନାଗବର୍ମା ଏହା
ଶୁଣି ପକାଇ ପ୍ରାଣମୁକ୍ତି । ଘୋଡ଼ା ଛୁଟାଇଲା ।
ପଛରୁ ଶୁଭିଳା ରାକ୍ଷସମାନଙ୍କ ରଡ଼ । ସଙ୍ଗେ
ସଙ୍ଗେ କେତୋଟି ଗଦା ମଧ୍ୟ ସାଏଁ ସାଏଁ ଚା’
ମୁଣ୍ଡ ପାଶଦେଇ ଆଗକୁ ଯାଇ ପଡ଼ିଲା ।

ଉପାର୍ଦ୍ଧ କଣ୍ଠରେ କରବାର କହିଲା,
“ମହାରାଜ ! ଆମକୁ ଛାବନ୍ତ ଧରିବା
ସେମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଗୁଲୁନୁ, ଯେତେ
ଶୀଘ୍ର ସମ୍ଭବ ଘୋଡ଼ା ଛୁଟାନ୍ତୁ । ନହେଲେ
କଥା ସରିଲା ।”

ନାଗବର୍ମାକୁ କରବାର ଏ ପରାମର୍ଶ ଦେବାର
କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିଲା । ନାଗବର୍ମା
ଯେତେ ଯୋରେ ସମ୍ଭବ ନିଜ ଘୋଡ଼ା
ଛୁଟାଉଥିଲା ।

ହଠାତ୍ ଉତ୍ତରରେ ଗୋଟାଏ ଗଦା ଆସି
କରବାରର ଘୋଡ଼ା ଦେହରେ ବାଜିଲା ।
ଘୋଡ଼ା ଶ୍ଵାସଶ୍ଵାସ ଆର୍ତ୍ତନାଦ କରି ତଳେ

ପଡ଼ିଗଲା । ତା’ ପିଠିରୁ ଛୁଟିକି ପଡ଼ିଲା
କରବାର । ସେ କିଛି ଦୂର ଗଡ଼ି ଗଡ଼ି ଯାଇ
ଅଟ୍ଟକି ଗଲା । ସେ କୌଣସି ମତେ ଉଠି ଠିଆ
ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାଏ ।

ନାଗବର୍ମା ନିଜ ଘୋଡ଼ା ଅଟ୍ଟକାଇ କରବାର
ଆଡ଼େ ଅନାଇଲା । ସେତେବେଳକୁ
ସେମାନଙ୍କର କିଛି ସୈନିକ ଆର୍ତ୍ତନାଦ କରି
କରି କୌଣସି ମତେ ରାକ୍ଷସମାନଙ୍କ କବଳରୁ
ପ୍ରାଣ ବଞ୍ଚାଇ ପଲାଇ ଆସୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ
ଅଧିକାଂଶ ଦୁର୍ଗ ଭିତରେ ରହିଯାଇ ଥିବାଭଳି
ମନେ ହେଉଥିଲା ।

“କରବାର ! ଆମେ ଶବ୍ଦ କେବଳରୁ
ଶସିଯାଇ ପାରିବା ତ ? ଶ୍ଵାସଶ୍ଵାସ ଧୋକାବାଜି

ଭିତରେ ପଡ଼ିଗଲା ଦେଖୁଛି । ତମ ଘୋଡ଼ା ପୁଣି ଦୌଡ଼ି ପାରିବଟି ? ତମେ ଆଘାତ ପାଇନାହିଁ ତ ?” ନାଗବର୍ମା ପଚାରିଲା ।

“ମହାରାଜ ! ଶତ୍ରୁ ଆମକୁ ବଡ଼ ବିପଦରେ ପକାଇଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କିପରି କରିବା, ତାହାହିଁ ସମସ୍ୟା ।” କରବାର କହିଲା ।

“ଗୋଟାଏ କାମ କରାଯାଉ । କୌଣସି ମତେ ଶତ୍ରୁଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଅନ୍ୟ ଦିଗକୁ ବୁଲାଇ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।” ଏହା କହି ନାଗବର୍ମା ନିଜ ପକ୍ଷର ଯେଉଁ ଦୁଇଜଣ ସୈନିକ ଦୌଡ଼ି ଦୌଡ଼ି ଆସି ସେଠି ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲେ, ସେ ଦୁହଁଙ୍କୁ ଅଟକାଇ ନାଗବର୍ମା ନିଜ ଘୋଡ଼ାଟି

ଓ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପାଖରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ଏକ ଘୋଡ଼ା ଲୋଡ଼ି କହିଲା, “ତୁମ ଦୁହଁ ଦୌଡ଼ି ଦୌଡ଼ି ହାଲିଆ ହୋଇଗଲୁ । ନିଆଁ ଏ ଘୋଡ଼ା । ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ି ଏହି ଦିଗକୁ ପଳାଅ ।” ଏହା କହି ନାଗବର୍ମା ସେ ଦୁହଁଙ୍କୁ ଗୋଟାଏ ଦିଗ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିଦେଲା ।

ସେମାନେ ଚାହାଁ କଲେ । ନାଗବର୍ମା ଓ କରବାର ଗୋଟିଏ ଶିଳା ଆଡୁଆଳରେ ଛୁପିଗଲେ । ପରେ ପରେ ସେମାନେ ଗନ୍ଧସ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରସେନଙ୍କର କେତେକ ସୈନିକ କହୁଥିବାର ଶୁଣିଲେ, “ହେଇଟି, ନାଗବର୍ମା ଓ କରବାର ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ି ପଳାଉଛନ୍ତି । ସେ ଦୁହଁଙ୍କୁ ଧରିବା ଚାଲୁ ।”

“ନାଗବର୍ମାକୁ ଜୀବନ୍ତ ଧରିପାରିଲେ କ’ଣ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ଜାଣିଛ ? ରାଜ୍ୟର ଗୋଟାଏ ଅଂଶ ।” ଆଉ ଜଣେ କହିଲା ।

କରବାର ମୁହଁରେ ହସ ପୁଟି ଉଠିଲା । ସେ ନାଗବର୍ମାକୁ କହିଲା, “ମହାରାଜ ! ଆମ ଚାଲୁ ଠିକ୍ କାମ ଦେଇଛି ।”

ନାଗବର୍ମା ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ନିଜ ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କଲା । ଦୁହେଁ ତା’ପରେ ଲୁଚି ଲୁଚି ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ଯାହା କଲେ ।

ଦୁର୍ଗର ପାଖକ ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ଓ ଉଗ୍ରାଣ ଆଗ୍ରହରେ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥା’ନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଅନୁଚର ଓ ସୈନିକମାନେ ନାଗବର୍ମାକୁ ଧରିବାକୁ ସଜ୍ଜ

ଆସି ପୁଣି ଶାସିଗଲା !

ଉଦାସ କହିଲା, “ମହାରଜା, ଚନ୍ଦ୍ରା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଦୁଇଟି ଚନ୍ଦ୍ରା କରନ୍ତୁ । ମୋ ଉପରେ ଛଡ଼ ଦିଅନ୍ତୁ । ସେ ଦୁହେଁ ଯାବେ କୁହନ୍ତେ ? ଚନ୍ଦ୍ରା ଦେଇ ଦେଲେ ନାହିଁ । ସେ ଦୁଇଟି ଆମେ ଦେଇ ଦେଇ ଦେଇ ଦେବା । ସେମାନେ ଚନ୍ଦ୍ରା ଦେଇ ଦେବେ ।”

ଜାଣିଥିବା ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଆମେ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ମାତିଗଲେ ।

ଅଳ୍ପ ସମୟ ଉଡ଼ିରେ ଉଡ଼ିରେ ଚନ୍ଦ୍ରାଦେବଙ୍କ ପିତା ମହାରଜା ତାରକେଶ୍ବର ଓ ଚନ୍ଦ୍ରାଦେବଙ୍କ ସେନାପତି ଅଜୟସିଂହ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରାଦେବ ଯେ କପିଳପୁର ଦୁର୍ଗ ପୁନର୍ବିଜୟ କରୁଛନ୍ତି, ଏହା ଜାଣି ତାରକେଶ୍ବରଙ୍କ ଆନନ୍ଦର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ନରାଧମ ନାଗବର୍ମା ପଲାଇ ଯାଇଛି ଜାଣି ସେ ବହୁତ ଦୁଃଖିତ ହେଲେ । “ତାକୁ ଏତେଦୂର ଯାଏ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଆସି ଶେଷକୁ ହତାଶ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଲା !” ସେ କହିଲେ ।

ଚନ୍ଦ୍ରାଦେବ କହିଲେ, “ବାସ୍ତବିକ ଏହା ଦୁଃଖର ବିଷୟ ।”

ତାରକେଶ୍ବର ପୁଣି କହିଲେ, “ନାଗବର୍ମା ଜୀବିତ ଥିବା ଯାଏ ଆମ ଉପରେ ବିପଦର ଆଶଙ୍କା ରହୁଥିବ । ଅଗ୍ନିଦ୍ୱୀପରେ ଥିବା

ହେବେ, ସେମାନଙ୍କର ଏହି ଆଶା ଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଦଳ ପରେ ଦଳ ସୈନିକ ଫେରିଆସି ହତାଶ ସ୍ବରରେ କହୁଥାନ୍ତି, “ନା ଆଜ୍ଞା, ଆମେ ନାଗବର୍ମା କିମ୍ବା ତା’ ସହକାରୀ କୌଣସି ସନ୍ତାନ ପାଇଲୁ ନାହିଁ ।” ଏପରିକି ଯେଉଁ ସୈନିକମାନେ ନାଗବର୍ମା ଓ କରବାର ଭ୍ରମରେ ନାଗବର୍ମାର ଦୁଇଜଣ ସୈନିକଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଘୋଡ଼ା ଛୁଟାଇଥିଲେ, ସେ ଦୁହେଁ ବି ଫେରି ଆସି କହିଲେ, “ମନେ ହୁଏ ନାଗବର୍ମା ଓ କରବାର ଏ ଜଙ୍ଗଲ ଅନ୍ତରାଳ ଭଳି ସ୍ବରରେ ଜାଣନ୍ତି । କେଉଁଠାରେ ରହିଗଲେ କହିବା ଅସମ୍ଭବ । ସତେ ଅବା ଅବୁଝା ହୋଇଗଲେ !”

ବ୍ୟବହାରୀ ଲୋକଙ୍କ ସହ ତା'ର ସମ୍ପର୍କ
ଅଛି । ସେମାନଙ୍କର ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାର
ସାହାଯ୍ୟରେ ସେ ଯେ କେତେବେଳେ ଆସି
ଆମମାନଙ୍କ ଦୁର୍ଗ ଆକ୍ରମଣ କରିବ, ସେକଥା
କହିବା ସହଜ ନୁହେଁ ।”

ସମସ୍ତେ ନିରବ ରହିଲେ । ଉତ୍ତାପ
ପଠାଇଥିବା ରାକ୍ଷସମାନେ କୌଣସି ମତେ
ନାଶବର୍ମାର ସନ୍ତାନ ପାଇବେ, ସମସ୍ତଙ୍କ
ମନରେ କ୍ଷୀଣ ଭାବରେ ଏହି ଆଶା ଥାଏ ।

କପିଳପୁର ରାଜା ବାରସିଂହଙ୍କ ସହ
ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ନିଜ ପିତାଙ୍କ ପରିଚୟ କରି
ଦେଲେ । ବାରସିଂହ ଖୁସି ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରସେନଙ୍କ
ଭୃସ୍ପୀ ପ୍ରଶଂସା କରି କହିଲେ, “ମହାରାଜ
ଚାରିକେଶ୍ବର ! ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ଆସି ନଥିଲେ ମୁଁ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଜୀବିତ ନଥାନ୍ତି । ମୋର ସନ୍ତାନ
ସନ୍ତତ ବୋଲିଲେ ଗୋଟିଏ କନ୍ୟା । ମହାରାଜ !
ଆପଣଙ୍କ ବଂଶ ସହ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରିବା
ନିମନ୍ତେ ମୋର ବହୁଦାନରୁ ଆଗ୍ରହ ଥିଲା ।
ଆପଣଙ୍କର ଆପତ୍ତି ନଥିଲେ ମୋ କନ୍ୟା ସହ
ଆପଣଙ୍କ ପୁରୋଗ୍ୟ ପୁରର ବିବାହ ଦେଇ ମୁଁ
ରାଜକାର୍ଯ୍ୟରୁ ଅବ୍ୟାହତ ନେବି । ଆଶା କରନ୍ତି
ଆପଣ ମୋ ବାସନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବେ ।”

“ମହାରାଜ, ଆପଣଙ୍କ କନ୍ୟା କାନ୍ତମତା
ସମ୍ପର୍କରେ ମୁଁ ମୋ ଅନୁଚରମାନଙ୍କଠାରୁ
ଯାହା ଶୁଣିଛି, ଆପଣଙ୍କ ବଂଶ ବିଷୟରେ
ମୋର ଯେତକ ଜ୍ଞାନ ଅଛି, ଆପଣଙ୍କ

ସମ୍ପର୍କରେ ମୁଁ ଯାହା ଜାଣେ, ଆପଣଙ୍କ ସହ
ବନ୍ଧୁତା କରି ମୁଁ ନିଜକୁ ଭାଗ୍ୟବାନ ମନେ
କରିବି ।” ବାରସିଂହ କହିଲେ ।

ଏହା ପରେ ଦୁଇ ବୁଦ୍ଧ ରାଜା ପରସ୍ପର
ଉପରେ ଏତେ ଖୁସି ହୋଇଗଲେ ଯେ ଆଉ
ସବୁ କଥା ଭୁଲି ଯାଇ ବିବାହ କିପରି ଭାବରେ
ହେବ, କେବେ ହେବ, ଏହିସବୁ ଭେଳି
କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଉତ୍ତାପ ସବୁ ଶୁଣୁଥିଲେ । ସେ ଚନ୍ଦ୍ରସେନଙ୍କ
ପାଖକୁ ଯାଇ ନିଜ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରକାଶ କରିବାରୁ
ଚନ୍ଦ୍ରସେନ କହିଲେ, “ରାକ୍ଷସ-ରାଜ ! ତମେ
ମୋର ଯେତକ ଉପକାର କରିଛ, ସେ ଶେ
ମୁଁ କିପରି ପରିଶୋଧ କରିବି ଜାଣେନା ।

ମୋ ବାପା ଆମ୍ଭଙ୍କର ଚାମୁ ଲାଗିବା
ବଶେଷ ପୁରସ୍କାର ଦେବ । କ'ଣ ପାଇଲେ
ତମେ ଖୁସି ହେବ ?”

“ମହାରଜ ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ! ଆପଣଙ୍କ ସହ
ଯେଉଁଦିନ ମୋର ପ୍ରଥମେ ଦେଖା ହେଲା,
ଆପଣଙ୍କୁ କ'ଣ ମାଗିଥିଲି ମନେ ଅଛିଟ ?
ଆପଣଙ୍କର ଜ୍ୟେଷ୍ଠପୁତ୍ର ଯେଉଁଦିନ ଅସ୍ଥାଦଶ
ବର୍ଷରେ ପଦାର୍ପଣ କରିବ, ସେହିଦିନ ଆପଣ
ତାକୁ ମୋତେ ଦେଇଦେବେ, ଏହି କଥା
ହୋଇଥିଲା ।” ଉତ୍ତର କହିଲା ।

“ମୋର ତାହା ମନେ ଅଛି ।”
ଚନ୍ଦ୍ରସେନ କହିଲେ ।

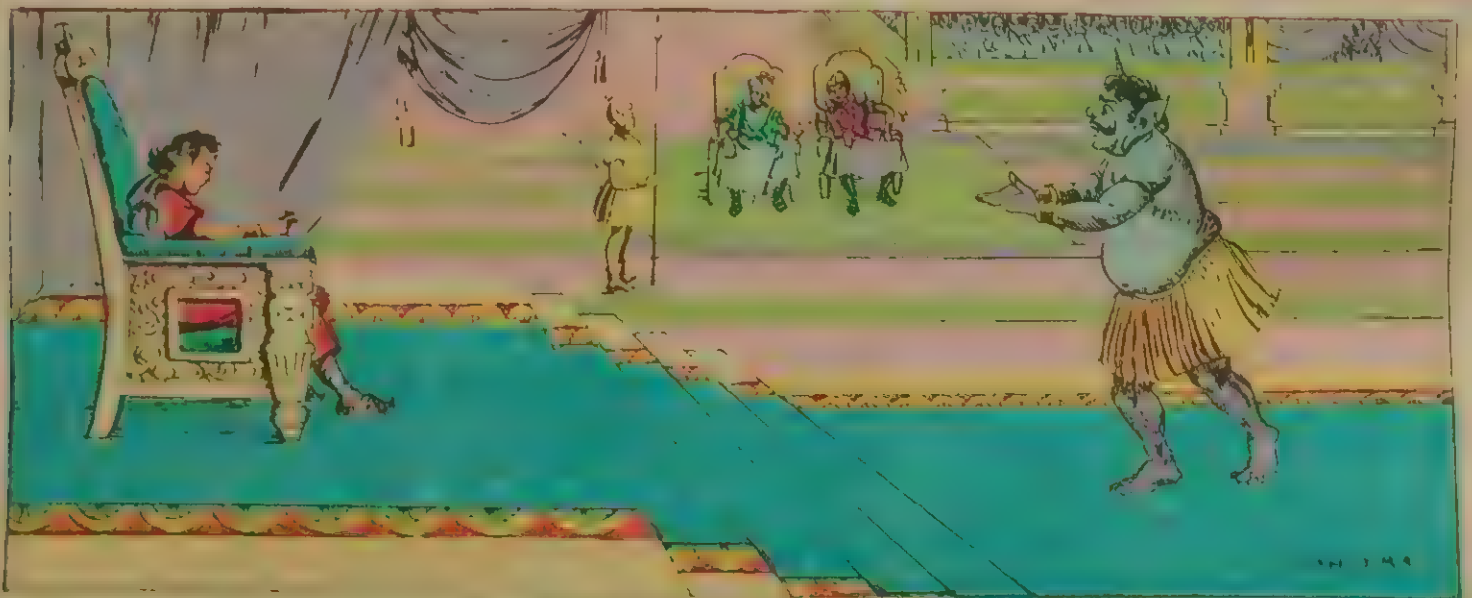
“ବେଣ୍ଟ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋର ସେ
ମାଗୁଣିରେ କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ଅଛି ।
ଆପଣଙ୍କର ପ୍ରଥମ ସନ୍ତାନ ପୁଅ ହେଉ ବା
ଝିଅ ହେଉ, ଆପଣ ତାକୁ ମୋତେ ଦେବେ ।
ଅସ୍ଥାଦଶ ବର୍ଷ ଯାଏ ମୁଁ ଅପେକ୍ଷା କରିବି
ନାହିଁ । ତାକୁ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ପୁରୁଣାଲେ ଆପଣ

ତାକୁ ମୋତେ ଦେଇଦେବେ । ମୋର ଏହି
ପୁରସ୍କାର ଲେଖା । ବଡ଼ ତ ?” ଉତ୍ତର
ପଚାରିଲା ।

ଚନ୍ଦ୍ରସେନ କହିଲେ, “ବେଣ୍ଟ । ତାହାହିଁ
ହେବ ।”

ଇତିମଧ୍ୟରେ ବେଣ୍ଟ କିଛି ସମୟ ବିତ
ଯାଇଥାଏ । ବଣ ଭିତରୁ ସେମାନଙ୍କ ଅନୁ-
ରେମାନେ ପରସ୍ପର ଡକାଡ଼କି ହେବାର ଶବ୍ଦ
ଶୁଣୁଥାଏ । ଅନେକେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପରିଶ୍ରମ
କରି ହାଲିଆ ହୋଇଯାଇ ଥାଆନ୍ତି । ତଥାପି
ନାଗବର୍ମାକୁ ଧରିଦେଲେ ବଜ୍ୟରୁ କିଛି ଅଂଶ
ମିଳିବ, ଏ ପ୍ରଲୋଭନ ଯୋଗୁଁ ସେମାନେ ବଣ
ଭିତରେ ଖୋଜାଖୋଜିରୁ ବିରତି ହେଉ
ନଥାନ୍ତି । ଅନ୍ଧାର ହୋଇ ଆସୁଥାଏ । କେହି
କେହି ଯାଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୁଦ୍ଧା ଆଡ଼େଇ
ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ବଣର ପଶୁପକ୍ଷୀମାନେ ଆଚକ୍ଷିତ
ହୋଇ ପଲଉଥାନ୍ତି । ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ସାପ ବ
ବାହାରୁଥାନ୍ତି ।

(ନିମନ୍ତ)

ଦୁଇ ଦେବୀ

ନିଶା ଗଲେଥାଏ । ହୁଡ଼ାକୁ ହୁଡ଼ା ଟାଳି
ପବନ ସାଙ୍ଗକୁ ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ବର୍ଷା ମଧ୍ୟ
ପିଟୁଥାଏ । ବଜ୍ରଧ୍ୱଜ ଓ ଶୂନଶୂନପଦକ ରଖି
ମଝିରେ ଶୁଭୁଥାଏ ଅବହେଳାମାନଙ୍କ ଅଛନ୍ତାସ୍ୟ ।
ଘନଘନ ବଜ୍ର ଆଲୁଅରେ ଘେରିଯାଉଥାଏ
ଭୟାବହ ମୁହଁଟମାନ ।

ରାଜା ବିହମାଙ୍କ କିନ୍ତୁ ତଳେ ମଧ୍ୟ ବଳିତ
ବୋଧ ନକରି ପୁନଃବାର ସେ ପ୍ରାଚୀନ ବୃକ୍ଷଟି
ପାଖକୁ ଲେଉଟି ଆସିଲେ ଓ ବୃକ୍ଷାବେଦି
କରି ଶବ୍ଦକୁ ଉତ୍ତାର ଆଣିଲେ । ତା'ପରେ
ତାକୁ କାନ୍ଧରେ ପକାଇ ସେ ଶୁଣିବୁ ଶୁଣିବୁ
ପଥ ଅନ୍ତରାଳ କରିବାକୁ ଚାଲି କଟିବା
ମାତ୍ରେ ଶବ୍ଦଟି ବେତାଳ ତାକୁ କହିଲା,
“ରାଜା ! ତମେ ଏ ଭୟାବହ ରାତିରେ ଯେ
ଏଭଳି ଦୁଃସାହସିକ କାମ ହାତକୁ ନେଇଛ
ଏହା ପଛରେ ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ଚକ୍ରାନ୍ତ କରିବା

ବେତାଳ କଥା

ବଣର ଦୁଇ କୋଣରେ ଦୁଇ ଦେବଙ୍କର ମନ୍ଦିର ଥାଏ । ଜଣେ ଦେବଙ୍କ ନାମ ପ୍ରିୟାମ୍ବା ଓ ଅନ୍ୟ ଦେବଙ୍କର ନାମ ଭଗ୍ୟାମ୍ବା ।

ପ୍ରିୟାମ୍ବା ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସୁଥିବା ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଯେ କୌଣସି ଜଣଙ୍କର ଗୋଟିଏ ପ୍ରାର୍ଥନା ପୂରଣ କରି ପାରୁଥିଲେ । ଭଗ୍ୟାମ୍ବା କିନ୍ତୁ ଯେ କୌଣସି ଦୁଇଜଣ ଭକ୍ତଙ୍କର ଦୁଇଗୋଟି ପ୍ରାର୍ଥନା ପୂରଣ କରି ପାରୁଥିଲେ ।

ଅବଶ୍ୟ ଭଗ୍ୟାମ୍ବାଙ୍କର ଅଧିକା ଶକ୍ତି ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କୁ କେତେକ ସର୍ତ୍ତ ମାନିବାକୁ ପଡୁଥିଲା ।

ଲୋକେ ଅବଶ୍ୟ ଦେବୀ ଦୁଇଜଣଙ୍କର ଶକ୍ତି ଏହିପରି ଭାବରେ ସୀମାବଦ୍ଧ ବୋଲି ଜାଣି ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଭଗ୍ୟାମ୍ବାଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସୁଥିବା ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କର ମନକାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉଥିବା ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଅଧିକ ଭକ୍ତ ଆସୁଥିଲେ ।

ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ଗୁଡ଼ିଆରେ ଦୁଇ ଦେବଙ୍କର ଭେଟ ହେଉଥିଲା । ଭଗ୍ୟାମ୍ବା ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଭକ୍ତ ଆସୁଥିବା ଯୋଗୁଁ ମନେ ମନେ ଗର୍ବ ବୋଧ କରୁଥିଲେ । ସେ ପ୍ରିୟାମ୍ବାଙ୍କୁ କହୁଥାନ୍ତି, “ତୋ ମନ୍ଦିରକୁ ଏତେ କମ୍ ଭକ୍ତ ଆସୁଛନ୍ତି ? ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ !”

ପ୍ରିୟାମ୍ବା କହନ୍ତି, “ଦୁଃଖ ଯଦି ହେବାର କଥା, ତେବେ ସିନା ମୋର ହେବାର କଥା ।

ହେଲ ତମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ଜାଣିଥାଅ, ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ଶକ୍ତି ତୁମେ ଆସୁଥିବ କର ନା କାହିଁକି, ତାହା ସହିତ ତମକୁ କିଛି ନା କିଛି ସର୍ତ୍ତ ନିଶ୍ଚୟ ମାନିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସବୁବେଳେ ସର୍ତ୍ତ ମାନିବା ସହଜ ନୁହେଁ । ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଉଛି; ତାହା ମନଦେଇ ଶୁଣ । ଶୁଣିଲେ ଶ୍ରମଭର ଲାଭ ମନେ ହେବ ।”

ବେତାଳ ଗସିଲ : ଶିଳାପୁର ରାଜ୍ୟର ସୀମାନ୍ତବର୍ତ୍ତୀ ବଣରେ ଥିଲେ ଦୁଇଜଣ ଯକ୍ଷିଣୀ । ଦୁହେଁ ତପସ୍ୟା କରି ଏଭଳି ସିଦ୍ଧି ଲାଭ କଲେ ଯେ କାଳକ୍ରମେ ଲୋକେ ଦୁହେଁଙ୍କୁ ଦେବୀ ଭାବରେ ପୂଜା କଲେ ।

ହୁ ପୁଃଖିତ ହେବାର କାଳ ପ୍ରାୟ ୧୦
ପାଖରୁ ୧ ଅନେକେ ଆଶୁକହୁଅ

“ହଁ ଭଉଣୀ, ମୋ ପାଖକୁ ଆସିବ ବୋଲି
ଆଶୁଛନ୍ତି । ତୋ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି କୋଣେ ହୃଦୟ
ପ୍ରତି ଦୟା ହେଉଛି !” ଭଗ୍ୟାମ୍ବା କହୁଥାନ୍ତି ।

ଗୁରୁର ହୋଇ ପ୍ରାୟାସ କହନ୍ତି, “ଦେଶ,
ତୋ’ ମନରେ ଥିବାର କିଏ ଆସିବା ପ୍ରାୟ
କରିବ । ଗୁରୁ ତୁମେ ଶତକାରକ ମନୋଭାବ
କରିଅଛୁ ? ମୋର ସୁଯୋଗ ଥିଲେ ତୋ
କେ କାହିଁ ନାହିଁ !”

ଭଗ୍ୟାୟା ଦୃଷ୍ଟି ଦୃଷ୍ଟି ଶୁଭଦାଆନ୍ତ ।

ଦଳ କଟାଇଲା । ଦଳେ ଶ୍ରୀମାତାଙ୍କ
ମନ୍ଦିରକୁ ଆସିଲେ ଶିଳପୁରର ରାଜା । ସେ
ନମସ୍କାରରେ ଦେବୀଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି କହିଲେ,

ଏକାକୀ ଶିଳ୍ପୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ସମ୍ମାନ ପାଇଁ ଏହି
ପୁସ୍ତକଟି ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥାଏ ।
ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଏହି ପୁସ୍ତକଟି
ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା
ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା
ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଦିନା ମଧ୍ୟରାତ୍ରି ସୁନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ସମସ୍ତ
 କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରି ସ୍ୱପ୍ନରେ ପଡ଼ି ଯିବାର
 ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ । ସେ ସ୍ୱପ୍ନରେ
 କହୁଥିଲେ, “ଦେବ ! ଆଜି ସମସ୍ତଙ୍କ
 ଶେଷ ମୋଡ଼ାଲେଇର ଝିଅର ବାହାଘର ।
 ବେନା ପାଖରେ ଶେଫ୍ ବହୁ ସୁନା ଓ ସୁବର୍ଣ୍ଣ
 ଅଳଙ୍କାର ଲଗାଇ କରିବ । ସେହିକିବେଳେ
 ମୁଁ ମୋ ଧନକୁ ନେଇ ଅଗ୍ନିଜ୍ୱଳ ହେଉ
 କରି ସେସବୁ ଲୁଟି ନେବି ବୋଲି ଛିର

କରିଛି । ମୁଁ ଯେପରି ନିରାପଦରେ ଏପରି କରିପାରେ !”

ତାକୁ ଚାଲିଯିବାର ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ରକ୍ତ ଭିରିବ ନାମକ ରାକ୍ଷସ ଆସି ପ୍ରଣାମ କରି କହିଲା, “ଦେବୀ ! ଆଜକୁ ଚାରିଦିନ ଧରି ମୁଁ ମଣିଷ ଖାଇବାକୁ ପାଇ ନାହିଁ । ମୋତେ ଅନ୍ୟ ଆହାର ରୁଚୁ ନାହିଁ । ଆଜି ଯେପରି ମୁଁ ଚାରିଦିନ ମଣିଷ ପାଇଯିବି ! ଦେଖ ମା ! ମୋର ଏ ବାସନା ଯେପରି ପୂରଣ ହୁଏ !”

ଏହା କହି ସେ ଚାଲିଗଲା ।

ଦେବୀ, ଭାଗ୍ୟାମ୍ବା ବଡ଼ ଅତୁଆରେ ପଡ଼ିଲେ । ଏ ତନିଗୋଟି ପ୍ରାର୍ଥନାରୁ ସବୁ

ଗୁଣକ ଅନ୍ୟାୟ ଅନ୍ୟତ କାମନା । ସେ ଏଥିରୁ ଗୋଟିଏ କି ପୂରଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ନାୟକ ଅନୁସାରେ ସେ ଯଦି ଲୋକେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ କୌଣସି ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ପ୍ରାଣୀ ପୂଜିବା ନ କରିବେ, ତେବେ ତାଙ୍କ ଶକ୍ତି ଚାଲିଯିବ । କେହି ଯଦି ପ୍ରାର୍ଥନା ନ କରନ୍ତି, ତେବେ ସେ ବର ନ ଦେଲେ ଶକ୍ତି ଉପରେ ଆଧି ଅନ୍ୟ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତ ତନିଗଣ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଛନ୍ତି !

ସେ ଅନ୍ୟ କେହି ଭକ୍ତ ଭଲ ପ୍ରାର୍ଥନା ଧରି ଆସିବେ, ସେହି ଆଶାରେ ଅପେକ୍ଷା କଲେ । କିନ୍ତୁ ଦିନଟି ବିତଗଲା । ଆଉ କେହି ସେଦିନ କୌଣସି ପ୍ରାର୍ଥନା ଜଣାଇଲେ ନାହିଁ ।

ଭାଗ୍ୟାମ୍ବା ବଡ଼ ଚିନ୍ତିତ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ-ରାତ୍ରିରେ ପ୍ରିୟାମ୍ବାକୁ ଭେଟିଲେ ଓ ନିଜ ସମସ୍ୟା କଥା କହିଲେ । ତା’ପରେ ସେ ପଚାରିଲେ, “ମୁଁ କ’ଣ କରିବି କହିଲୁ ? ଏଭଳି ଅନ୍ୟାୟ ପ୍ରାର୍ଥନାମାନ ପୂରଣ କରିବା ମୋ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ବର ମୁଁ ଶକ୍ତିସ୍ଥାନା ହୋଇ ମୋ ପୁଅ ଯକ୍ଷିଣୀ ଅବସ୍ଥାକୁ ଫେରିଯିବି !”

“ତୁ ଏପରି ବିକୃତ ହେବାର କାରଣ ନାହିଁ ।” ପ୍ରିୟାମ୍ବା କହିଲେ ।

“ବିକୃତ ହେବି ନାହିଁ ? କେତେ ଶ୍ରମ ସ୍ୱୀକାର କରି ଶକ୍ତି ପାଇଥିଲି । ସେ ଶକ୍ତି

ଗୁଲିଯିବ । ଠକ୍ ଅଛି । ଗୁଲିଯାଉ !
ଭାଗ୍ୟାୟା କହିଲେ ।

ପ୍ରିୟାୟା ତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇ
କହିଲେ, “ତୁ କାହିଁକି ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛୁ ? ତୁ
ସେ ଭଲ ପ୍ରାର୍ଥନାରୁ ଗୋଟିଏ ବି ପୂରଣ
କର ନା । ତୋର ଶକ୍ତି ଗୁଲିଯିବ ନାହିଁ ।
ଗଲେ ବି ସେ ଶକ୍ତି ତୁ ଫେରି ପାଇବୁ !”

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଭାଗ୍ୟାୟା ପଚାରିଲେ,
“କିପରି ?”

ପ୍ରିୟାୟା କହିଲେ, “ତୁ ଦୁଇଟି ପ୍ରାର୍ଥନା
ପୂରଣ ନ କଲେ ତୋର ଶକ୍ତି ଗୁଲିଯିବ
ଠିକ୍ । କିନ୍ତୁ ତୁ ତା’ପରେ ମୋତେ ପ୍ରାର୍ଥନା
କରି କହିବୁ, ‘ଦେବୀ ! ମୋର ପୁଅ ଶକ୍ତି
ଗୋରାଇ ଦିଅ !’ ଆଜି ସାବଧାନ ମୋତେ

କେହି କିଛି ପ୍ରାର୍ଥନା କଲାର ନାହାନ୍ତି ।
ଅତଏବ ଗୋଟିଏ ବର ଦେବାଟିଏ ଖୁସି ମୋତେ
ଅଛୁଟ ରହିଛି । ମୁଁ ତୋ ପ୍ରାର୍ଥନା ପୂରଣ
କରିବି । ତୁ ତୋର ଶକ୍ତି ଫେରି ପାଇବୁ !”

ଭାଗ୍ୟାୟା ନୀରବରେ କ’ଣ ଭାବିଲେ ।
ତା’ପରେ କହିଲେ, “ବେଗ୍, ତାହାହିଁ
ହେଉ । ମୁଁ ଆଜିର କୌଣସି ପ୍ରାର୍ଥନା ପୂରଣ
କରିବି ନାହିଁ ବୋଲି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲି !”

ସେ ଏହା କହିବା ମାତ୍ରେ ତାଙ୍କ କଳେ-
ବରରୁ ଜ୍ୟୋତି ଲିଭିଗଲା । ସେ ନିସ୍ତେଜ
ଅନୁଭବ କଲେ, ସେ ବୁଝିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଶକ୍ତି
ଗୁଲିଗଲା । ସେ ପରେ ପରେ ଦେବୀ ପ୍ରିୟାୟାଙ୍କୁ
ହାତଯୋଡ଼ି କହିଲେ, “ଦେବୀ ! ମୋର ପ୍ରାର୍ଥନା
ହେଲା, ମୁଁ ହରିଜୟବା ଶକ୍ତି ଫେରି ଆସୁ !”

ପ୍ରିୟାମ୍ବା କହିଲେ, “ତଥାସ୍ତୁ !”

ସଞ୍ଜ ସଙ୍ଗେ ଭାଗ୍ୟାମ୍ବାଙ୍କ ଚେତେଇ ସୁଣି ଉଠିଲା ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ତାଙ୍କ ଶକ୍ତି ଫେରି ପାଇଲେ ଓ ପ୍ରିୟାମ୍ବାଙ୍କ ପ୍ରତି କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇ ନିଜ ମନ୍ଦିରକୁ ଗଲେ ।

ବେତାଳ ଟିକିଏ ଚୁପ୍ ରହି ରାଜା ବନ୍ଧମାର୍କଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା, “ରାଜା ! ପ୍ରିୟାମ୍ବା ଏପରି କିପରି କଲେ ? ସୁଯୋଗ ପାଇଲେ ସେ ଭାଗ୍ୟାମ୍ବାଙ୍କ ଶକ୍ତି କାହିଁ ନେବେ ବୋଲି କେତେଥର କହିଥିଲେ । ଆଜି ଭାଗ୍ୟାମ୍ବାଙ୍କ ଶକ୍ତି ଚାଲିଯିବା ପୁଲେ ତାକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା ପାଇଁ ସେ ବର ଦେଲେ କିପରି ? ପାରିଲେ ମୋ ସହେତୁ ମୋତନ କର । ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବାର ଶକ୍ତି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଯଦି ନାରବ ରହିବ । ତେବେ ତମ ଶୀର ହେବ ସ୍ବୟଂଚାଳିତ ।”

ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମଧ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ନକରି ରାଜା ବନ୍ଧମାର୍କ କହିଲେ, “ଭାଗ୍ୟାମ୍ବାଙ୍କ ଶକ୍ତି କାହିଁନେବା ପ୍ରିୟାମ୍ବାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଥିଲା । ପଡ଼ିଲା ।

ଭାଗ୍ୟାମ୍ବା ଗର୍ବ କରୁଥିଲେ ବୋଲି ସେପରି କହିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଭାଗ୍ୟାମ୍ବାଙ୍କ ଗର୍ବ ଚାଲିଯାଇଥିଲା । ସେ ସେ ପ୍ରିୟାମ୍ବାଙ୍କ ପାଖରେ ନିଜେ ନିଜ ଶକ୍ତି ଦେଖିବାକୁ ଚାହୁଁ କଲେ, ତାହା ତାଙ୍କ ଗର୍ବ ଭୁଲି ଛୋଟାଣିର ପ୍ରମାଣ । ତା’ ଛଡ଼ା ସେ ସେ ସେହିନର ତଳି ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ କାମନା ପୂରଣ କଲେ ନାହିଁ, ତାହା ତାଙ୍କ ମହତ୍ତ୍ୱର ପରିଚ୍ଛେଦିତ । ଅନ୍ୟର ଅନିଷ୍ଟ ନହେଉ, ଏଥିପାଇଁ ସେ ନିଜ ଶକ୍ତି ପରିହାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଲେ । ସେ ପ୍ରିୟାମ୍ବାଙ୍କୁ ଅବଶ୍ୟାସ କରିଥିଲେ ତାଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଗ୍ରହଣ କରି ନଥାନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରିୟାମ୍ବାଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ଓ ପ୍ରିୟାମ୍ବା ସେ ବିଶ୍ୱାସର ମର୍ଯ୍ୟଦା ରଖିଲେ ।”

ରାଜାଙ୍କ ଉତ୍ତର ଦାନ ଶେଷ ହେବା ମାତ୍ରେ ଗର୍ବ ସହ ଗର୍ବସ୍ଥିତ ବେତାଳ ତାଙ୍କ କାନ୍ଦରୁ ଶୁଣିଯାଇ ପୁନର୍ବାର ବୃକ୍ଷ ଡାଳରେ ଝୁଲି ପଡ଼ିଲା । (କଲ୍ପିତ)

ରତ୍ନହାର ଉଦ୍ଧାର

ମହେନ୍ଦ୍ରପୁରର ରାଜା ରାଜକୁମାରଙ୍କୁ ଧରି ନିଜ ଶୁଶୁର ଘର ଶଙ୍ଖମାଳ ରାଜ୍ୟକୁ ଯାଉଥିଲେ । ରାଜକୁମାର ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଉଥିବାରୁ ଅନେକ ମୁଲ୍‌ବାନ ଅଳଙ୍କାର ସାଥରେ ନେଇଥିଲେ ।

ରାଜକୁମାରଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନରେ ତାଙ୍କ ଅଜା ଆଇ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଗୋଟିଏ ତମକାର ରତ୍ନହାର ଉପହାର ପଠାଇଥିଲେ । ରାଜକୁମାରଙ୍କୁ ସେ ଗୋଟିକ ଭରି ଭଲ ଲଗୁଥିଲା । ତାକୁ ବି ସେ ସାଥରେ ନେଇଥିଲେ । ତାହା ପିନ୍ଧି ଅଜା ଆଇଙ୍କ ଆଗରେ ବାହାରିଲେ ସେ ଦୁହେଁ କେଡ଼େ ଖୁସି ହେବେ !

ରାଜା, ରାଜକୁମାର, ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ସେମାନଙ୍କ ପରିଗୁରକ ତଥା ଦେହରସୀମାନେ ରାତରେ ରାଜଧାନୀରୁ ପରୁଣ ମାଲିକ ଦୁରବର୍ତ୍ତି ରାଜାଙ୍କର ଏକ ପ୍ରାସାଦରେ ବିହୀନ ନେଲେ ।

ସେଠାକାର ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକମାନେ ରାଜା ଓ ରାଜକୁମାରଙ୍କ ଆଗରେ ନୃତ୍ୟଗୀତ ପରିବେଷଣ କଲେ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟାଟ ଭଲରେ କଟିଲା । ଗୋଉଁ ଗୋଉଁ ବହୁତ ରାତି ହେଲା । ସକାଳେ ଦେଖାଗଲା ରାଜକୁମାରଙ୍କ ଅମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନହାର ଗୋରୁ ହୋଇଯାଇଛି ।

ରାଜକୁମାର ବଡ଼ ଦୁଃଖ ପାଇଲେ । କାରଣ ସେ ଗୋଟିକ ଥିଲା ତାଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଅଳଙ୍କାର ।

ସେହି ପ୍ରାସାଦରେ ପରିଗୁରକଗଣ ଏବଂ ରାଜାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଥିବା ପରିଗୁରକଗଣ, ଏହିମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ କେହି ହାର ନିଶ୍ଚେ ନେଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ କିଏ ସେ ଗୋରୁ ?

ମନ୍ତ୍ରୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଡକାଇ ପଚାରିଲେ । କେହି ମାନିଲେ ନାହିଁ । ସେତକବେଳେ ଜଣେ ଗୁପ୍ତରେ ଆସି ତାଙ୍କୁ କହିଲା, “ହଜୁର ! ତାଙ୍କିକ ଗର୍ବର୍ମୋ ଜମ୍ବୁଲଗ୍ରାମ

ଅନ୍ଧାରୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନାଥାପାରିପାରେ ।”

ମନ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କିକକୁ ଡିକାଇଲେ । ତାଙ୍କିକ ଆସି ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ଗୁରୁଜଣ ଲୋକ ଆସି ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ନମସ୍କାର କଲେ ଓ ଜଣେ କହିଲେ, “ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ଜଣେ ବଣିକ । ମୁଁ ଶଙ୍ଖମାଳ ଯବା ବାଟରେ ଏଠାକାର ଅତ୍ୟୁତ ଭବନରେ ଥିଲି । ମୋ ପାଖରେ ଥିବା ପାଞ୍ଚ ସହସ୍ର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା ଗୁରୁ ହୋଇଯାଇଛି । ଅତ୍ୟୁତଭବନରେ ଏ ଭଦ୍ରଲୋକ କେତେଜଣ ବାସ କରନ୍ତି ।”

ମନ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କିକ ଆଡ଼େ ଅନାଇ ପଚାରିଲେ, “ଗର୍ଗର୍ମା ! ତମ ଶକ୍ତି ବସତ୍ୱରେ ଆମେ ଅନେକ କଥା ଶୁଣିଛୁ । ଏ ବଣିକଙ୍କ ଅର୍ଥ କିଏ ନେଲା ତାହା କହିଦେଇ ପାରିବ ?”

ଗର୍ଗର୍ମା କିଛି ନକହି ବଣିକ ସହ ଆସିଥିବା ଲୋକଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ନିଜ ମଲ୍ଲଦଣ୍ଡ ଛୁଆଁ ଦେଲେ । ତହିଁ ଭିତରୁ ଜଣେ ଚିତ୍କାର

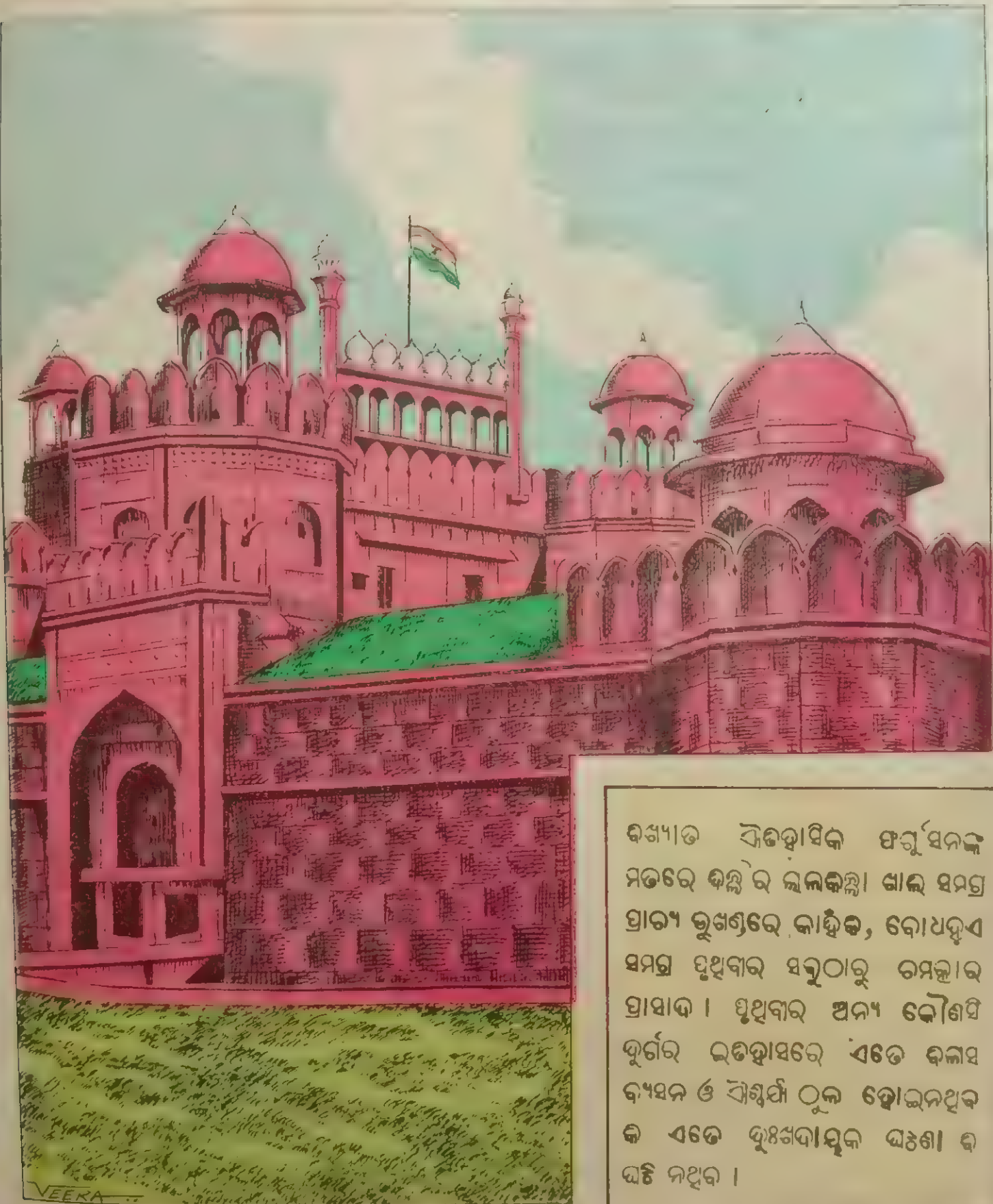
କରି ତଳେ କରୁଡ଼ ହୋଇ ଦେଉଁ ଦେଉଁ କହିଲା. “ମୋତେ ବାହା ମୁଁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରାକେ ନେଇଛି ଠିକ୍ । ସବୁ ଦେଇଦେବ ।” ବଣିକ ଓ ମନ୍ତ୍ରୀ ତାହାଙ୍କକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀ ତାହାଙ୍କକୁ କହିଲେ, “ଏଥର ତମେ ବନ୍ଦକୁ ମୁକ୍ତ କରି ଦିଅ ନେଲା ବାହାର କର ।”

ତାହାଙ୍କ ଯାତ୍ରା ବାଡ଼ି ଉଠିଲା ସମବେତ ପରିଚ୍ଛେଦକରାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଦୁଇପାଦ ଅବସର ହୋଇଛନ୍ତି, ଲଜିକା ନାମ୍ନୀ ଜଣେ ପରିଚ୍ଛେଦକ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଗୋଡ଼ତଳେ ପଡ଼ିଯାଇ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କହିଲା, “ହଜୁର୍ ! ହାର ମୋଠି” ଅଛି । ମୁଁ ଆଣି ଦେଉଛି !”

“ବେଶ୍ । ତାହାଙ୍କ ଗର୍ଗର୍ମା ! ତମେ ଯାଇପାର !” ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ।

କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ, ତାହାଙ୍କ, ବଣିକ ଓ ବଣିକ ସହ ଆସିଥିବା ଲୋକେ ସବୁ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରଣାରେ ଛବୁବେତ ପକାଇ ଆସିଥିଲେ ।

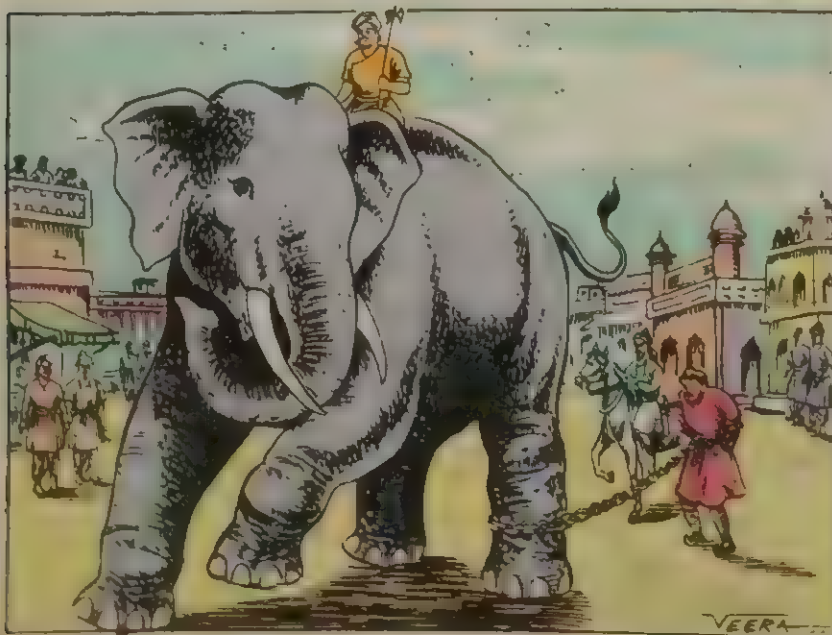
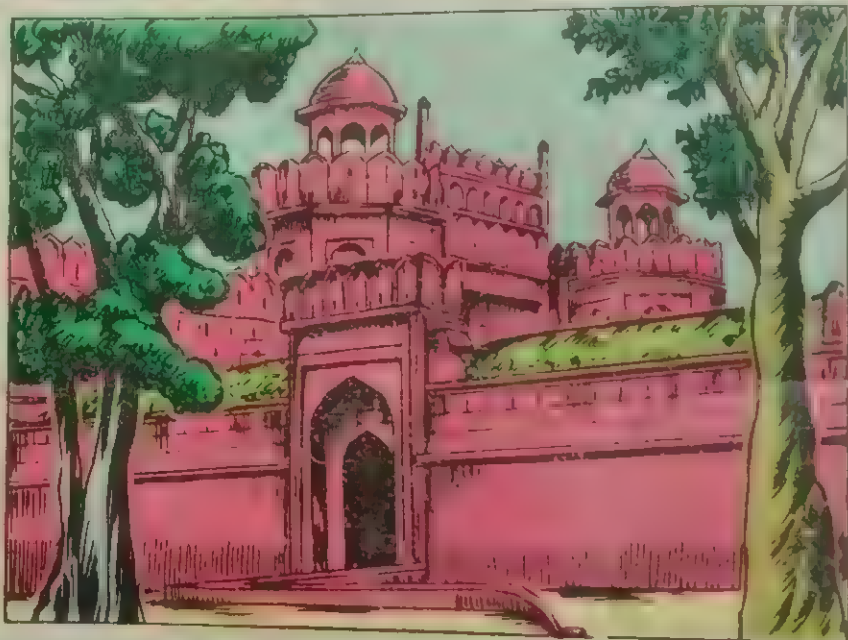

ବିଶାଳ ଐତିହାସିକ ଫର୍ଗୁସନଙ୍କ
ମତରେ ଦିଲ୍ଲୀର ଲାଲକିଲା ଖାଲ ସମସ୍ତ
ପ୍ରାଚୀନ ଭୂଖଣ୍ଡରେ କାହିଁକି, ବୋଧହୁଏ
ସମସ୍ତ ପୃଥିବୀର ସବୁଠାରୁ ଚମତ୍କାର
ପ୍ରାସାଦ । ପୃଥିବୀର ଅନ୍ୟ କୌଣସି
ଦୁର୍ଗର ରଚନାରେ ଏତେ ବିଳମ୍ବ
ବ୍ୟୟନ ଓ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଠିକ୍ ହୋଇନଥିବ
କି ଏତେ ଦୁଃଖଦାୟକ ଘଟଣା ବି
ଘଟି ନଥିବ ।

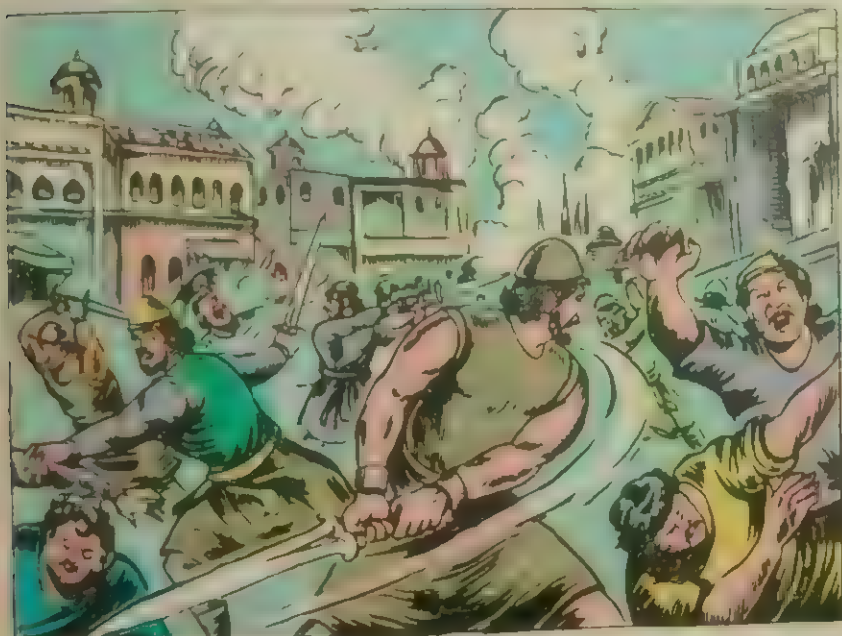
ମୋଗଲ୍ ସମ୍ରାଟ ଶାହଜହାନ
ଆଗ୍ରା ରୁ ତାଙ୍କ ସଜ୍ଜନ ବନ୍ଧୁ
ସ୍ଥାନାନ୍ତର କଲେ । ସେହି
ମସିହାରେ ଏ ଦୁର୍ଗ ନିର୍ମାଣ ଆରମ୍ଭ
କଲେ । ମାତ୍ର ଦଶବର୍ଷ ଭିତରେ
ତାଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଏହି ଦଶଲ
ଦୁର୍ଗ ନିର୍ମାଣ ଶେଷ ହେଲା ।

ଦୁର୍ଗ ନିର୍ମାଣ ଅଥବା ଆକ୍ରମଣକାରୀମାନଙ୍କ
ଧ୍ୱଂସର୍ଥକ ଯୋଗୁଁ ଦୁର୍ଗ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଅନେକ
କୋଠା ଲୁପ୍ତ ହୋଇଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ
ଯେତେବେଳେ ଅଛି, ସେସବୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ
ଚିତ୍ରକର୍ଷକ । ଗୁମନାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ରଲବ୍ଧ
ମୁହଁ କରିଥିବା ଲତ୍ତୋର ପାଟକ
ତଳାଧରେ ଅନ୍ୟତମ ।

କିନ୍ତୁ ମସୁର ସିଂହାସନ ଓ ପୃଥିବୀର
ଦୁର୍ମୁଖିତମ ହିରକ ରାଣି ସମ୍ବଳିତ
ଲଳିତାଙ୍କର ସୁଖମୟ ଦିନ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ
ହେବା ନାହିଁ । ଶାହଜହାନ ଅସୁସ୍ଥ
ହୋଇ ପଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ ତାଙ୍କ ଦୁର୍ଗର
ସୁଧ ଆଉରଂଜେର୍ ପୁରସ୍କୃତ ଦାସଙ୍କୁ
ହାତୀ ଗୋଡ଼ରେ ବାନ୍ଧି ନଗରୀ ମଧ୍ୟ
ଦେଇ ନେଇଯାଇ ହତ୍ୟା କଲେ ।

ଆରବ୍‌ଲେକ୍‌ ଯୋଗଲ ବଞ୍ଚି
 ପତନ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଶାସକମାନେ
 ଦୁର୍ବଳ ହୋଇ ପଡ଼ିବାରୁ ୧୭୩୯ ରେ
 ପାରସ୍ୟର ସୁଲତାନ୍ ନାଦରଶାହ
 ଉକ୍ତି ଆକ୍ରମଣ କଲା । ଏକଶତ ବ୍ରହ୍ମା
 ସମର୍ଥିତ ଗୋଟିଏ ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ସେ
 ସୁଧାସଲ୍ୟ ପାଇ ଲଲ୍ କନ୍ୟାରେ ପଦ୍ମ
 ମୋଗଲ 'ସମ୍ରାଟ' ମହମ୍ମଦ ଶାହ୍‌ଙ୍କ
 ନଅର ଭିତରେ ରହିଲା ।

ସେଦିନ ସଞ୍ଜକେଳେ ନାଦର ଶାହ୍‌ର
 କେତେଜଣ ସୈନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଯୋଡ଼ିଏ
 ଦୋକାନରେ ଜବର୍ଦ୍ଦସ୍ତ ପଶି ଲୁଣ୍ଠନ
 ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତେ ଦୋକାନୀମାନଙ୍କ
 ବାଧା ଦାନ ଫଳରେ ମଲେ । ସକାଳ
 ହେବା ମାତ୍ରେ ନାଦର ଶାହ୍‌, ହୁକୁମ
 ଦେଲା : ଦକ୍ଷିଣ ଆବାଳ ବୁଦ୍ଧ
 ବନିତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କର ! କୋଡ଼ିଏ
 ହଜାର ଲୋକ ନିହତ ହେଲେ ।
 ଅନେକ ନାରୀ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କଲେ ।

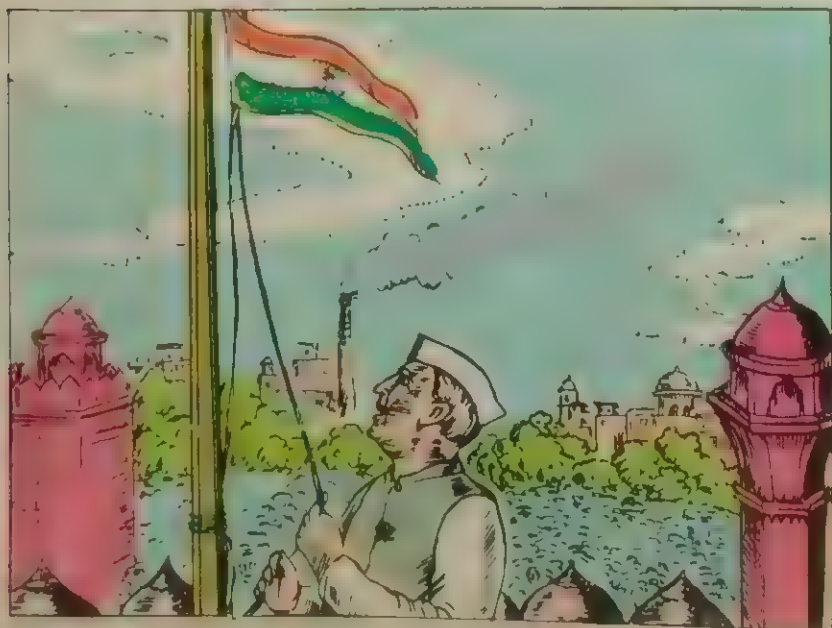
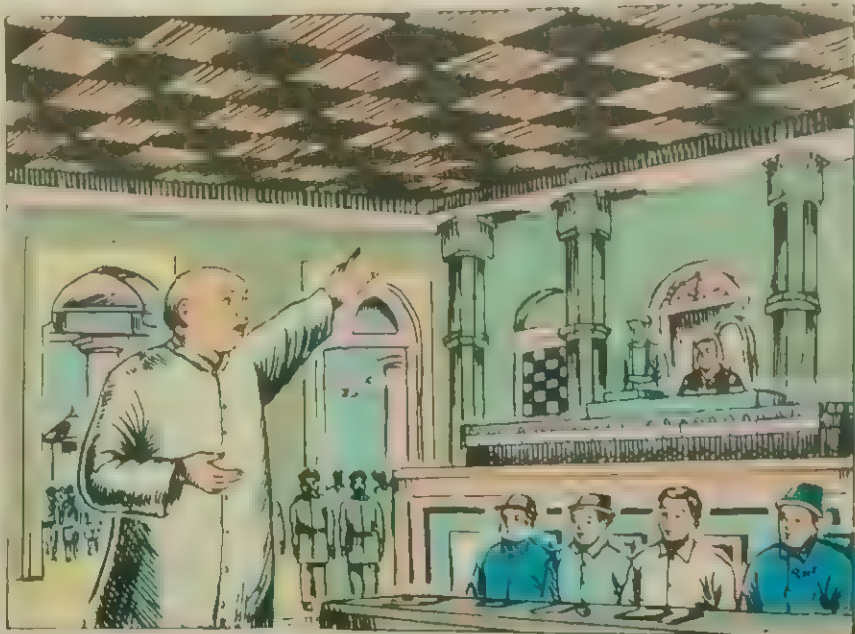
ନାଦର ଶାହ୍‌ ଦକ୍ଷିଣୁ ଯେତେ
 ଧନ ଲୁଣ୍ଠନ କଲା, ରତ୍ନାକ୍ଷରେ ତା'ର
 ବୁଲନା ନାହିଁ । ଏହା ପରେ ତ
 ଲଲକନ୍ୟାକୁ ବହୁ ଆକ୍ରମଣ ସାମ୍ନା
 କରିବାକୁ ହେଲା । ୧୭୮୮ ରେ
 ବ୍ରେହ୍ମସମାନେ ଦକ୍ଷିଣ ଅବରୋଧ କଲେ ।
 ସେମାନଙ୍କ ନେତା ଗୁଲ୍‌ସ୍‌ କାନ୍ଦର,
 ମୋଗଲ୍‌ ରାଜଶାହ୍‌ ଶାହ୍‌
 ଆରବ୍‌ଙ୍କୁ କହି ନ ପାର ନିଜ
 ହାତରେ ତାଙ୍କ ଆଖି ପୁଛାଇଦେଲା ।

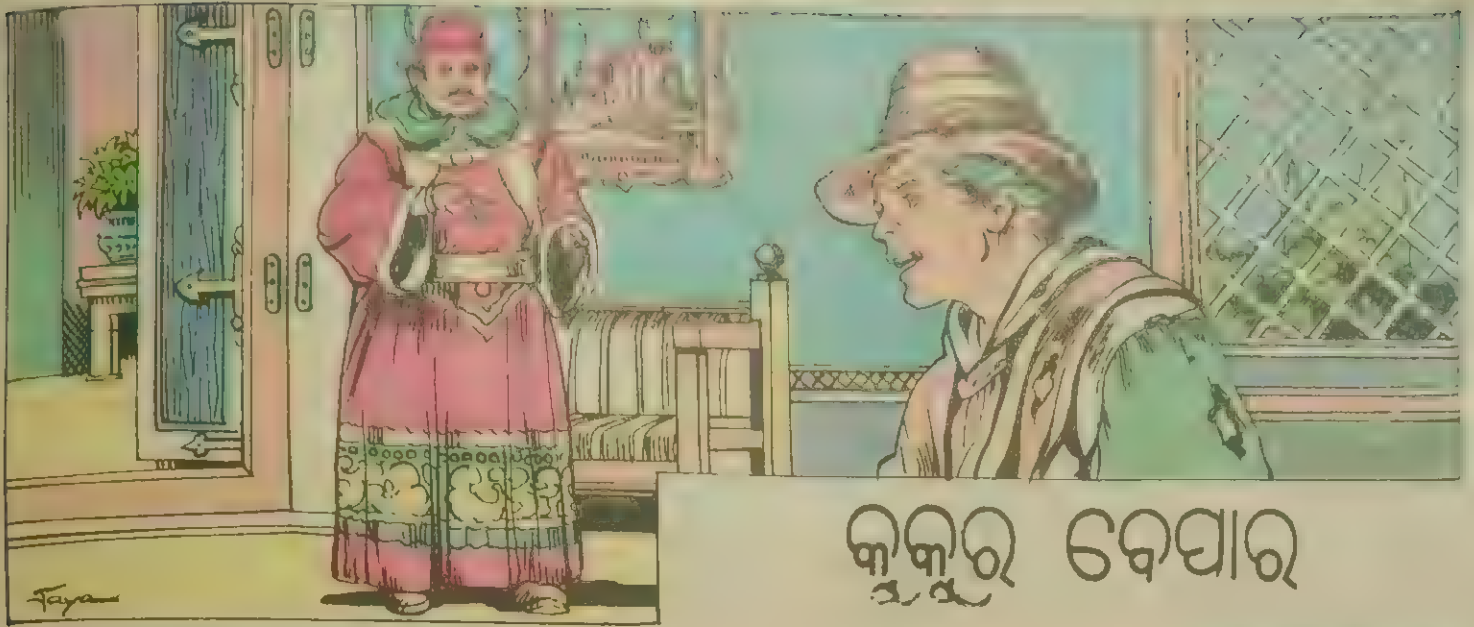

୧୮୫୭ରେ ହେଲା ବିପ୍ଳବ
ବହୋତୁ । ଉଦ୍‌ଭୋଷ୍ଟମାନେ
ଆଗରେ ଜମା ହୋଇ ଶେଷ ମୋଗଲ
ବାଦ୍‌ଶାହ ବାହାଦୁର ଗାହ୍, କାଫରଙ୍କ
ସମର୍ଥନ ପାଇଁ ଅଡ଼ି ବସିଲେ ।
ବାଦ୍‌ଶାହ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଜ ସମର୍ଥନ
କଣ୍ଠାଉଲେ । କିନ୍ତୁ ବହୋତୁ ସଫଳ
ହେଲା ନାହିଁ । ଇଂରେଜମାନେ
ବହୋତୁ ଘମନ କରି ବାଦ୍‌ଶାହଙ୍କୁ
ବନ୍ଦୀକରି ବ୍ରହ୍ମଦେଶ ପଠାଇ ଦେଲେ ।

୧୯୪୫ ରେ ଭଲକିଲ୍ଲାରେ ନେତାଜୀ
ସୁବ୍ରତ କୋଷଙ୍କ ଆଜାଦହସ୍ତ ଗୌରବ
କରୁଥିଲେ । ନେତେରୁ, ସର୍ଦ୍ଦାର
ପଟେଲ୍, ଆସଫ୍ ଅଲି, ତେଜ୍
ବାହାଦୁର ସାସ୍ତ୍ରୀ, ବୁଲ୍‌ଭୁଲ୍ ଦେଶାୟୀ
ପ୍ରମୁଖ ଓକିଲମାନେ ନେତାଜୀଙ୍କୁ
ବହୋତୁ ସେନାପତିମାନଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ
ଲଢ଼ିଲେ । କରୁଥିଲେ ତେଜ୍ ସେନାପତି
ଦଣ୍ଡିତ ହେଲେ, କିନ୍ତୁ ସେ ଦଣ୍ଡି
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା ନାହିଁ ।

୧୯୪୭ ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ତା: ରେ ଭାରତ
ସ୍ୱାଧୀନ ହେଲା । ସେଦିନ ଭଲ କିଲ୍ଲା
ଉପରେ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତର ପ୍ରଥମ
ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଜବାହରଲାଲ୍ ନେହେରୁ
ଜାଗସ୍ତ ପତାକା ଉତ୍ତୋଳନ କଲେ ।
ପ୍ରବର୍ତ୍ତ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିବସରେ
ଭଲକିଲ୍ଲା ଉତ୍ସବ ମୁଖର ଓ ଜନାକାଣ୍ଡ
ହୁଏ । ଏହି ଯୋଗୁଁ ଭଲକିଲ୍ଲା ଏ
ପୁଣ୍ୟରେ ପୁଣି ନୂତନ ତାପ୍ତପୀର
ଅଧିକାରୀ ହୋଇଛନ୍ତି ।

କୁକୁର ବେପାର

ଅନେକ ଦିନ ତଳର କଥା । ସେତେବେଳେ ହଂଗେରୀରେ ରାଜୁତ କରୁଥିଲେ ମାଧୁସ୍ ନାମକ ରାଜା । ସେ ବଡ଼ ନ୍ୟାୟଶୀଳ ରାଜାଥିଲେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗଣ୍ଡବ ଏବଂ ଅବହେଳିତ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ବହୁତ ଦରଦ ଥିଲା ।

ରାଜଧାନୀଠୁଁ ବହୁ ଦୁରବର୍ତ୍ତୀ ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ମାର୍କୋନା ନାମକ ଜଣେ ଧନୀ ବାସ କରୁଥିଲା । ତାହା ସୁଧରେ ଟଙ୍କା କରଜ ଦେବା ଓ ଜମିବାଡ଼ିରେ ଘର କରିବା ଥିଲା ତା'ର କାମ । ସେ ବହୁତ ଟଙ୍କା ଜମା କରିଥାଏ ।

ଅନ୍ୟକୁ ହଇରାଣ କରି ସେ ଭାରି ମଜା ପାଉଥାଏ । କେହି ବୋକା ବନିଗଲେ ସେ ହସି ହସି ବେଦମ୍ ହେଉଥାଏ ।

ଦିନେ ମାର୍କୋନା ରାଜଧାନୀରୁ ଗାଁକୁ ଫେରୁଥାଏ । ଧରିଥାଏ ଗୋଟାଏ ବୋକରୁ ।

ବାଟରେ ତା' ଗାଁର ଜଣେ ଗଣ୍ଡବ ଲୋକ ଲୁକ୍ ସହ ତା'ର ଭେଟ ହୋଇଗଲା । ଲୁକ୍ ମାର୍କୋନାର ବୋକରୁ ନିଜ ହାତକୁ ନେଲା ତାକୁ ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇ ।

“ବାବୁ, ବୋକରୁ ଖୁବ୍ ଓଜନିଆ । ଏଥିରେ ଅଛି କ'ଣ ?” ଲୁକ୍ ପଚାରିଲା ।

ହଠାତ୍ ମାର୍କୋନା ମୁଣ୍ଡକୁ ଗୋଟାଏ ଦୁଷ୍ଟବୃତ୍ତି ଆଣିଗଲା । ସେ କହିଲା, “ଆରେ ଲୁକ୍ ! ସେଥିରେ ସୁନା ଇଟା ଅଛି । ରାଜାଙ୍କର ହଠାତ୍ କୁକୁର କିଣିବା ସଭକ୍ ହୋଇଛି । କାହାକୁ ଏକଥା କହିବୁ ନାହିଁ । ମୁଁ କିଛି ବୁଲି କୁକୁର ତାଙ୍କୁ ଧରିବି ଏତକ ସୁନା ଆଣିଛି !”

“କ'ଣ କହିଲେ ? ରାଜା କୁକୁର ବାବଦରେ ସୁନା ଇଟା ଦେଲେ ? ରାଜାଙ୍କର କୁକୁର କିଣିବା ପାଇଁ କାହିଁକି ଇଚ୍ଛା ହେଲା ?

କି ପ୍ରକାର କୁକୁର ?” ଲକ୍ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲା ।

“ଆରେ ଲକ୍ ! ରଜା ରଜୁଡ଼ାଙ୍କ ଖିଆଲ ଖୁସିରେ କ’ଣ କିଛି ଯୁକ୍ତି ବା ମାନେ ଥାଏ ? ଯାହା ମନ ହେବ, ତାହାହିଁ କରିବେ । ରଜା ଯେ କୌଣସି ଦଶେଷ ଧରଣର କୁକୁର ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ତାହା ନୁହେଁ । ଯେ କୌଣସି କୁକୁର ହେଲେ ଚଳିଯିବ ।” ମାର୍କୋନା କହିଲା ।

ଲକ୍ କାବା ହୋଇଗଲା । ମାର୍କୋନାକୁ ଘରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଇ ସେ କହିଲା, “ବାବୁ ! ତମେ ତ ଜାଣ ମୁଁ ଅତି ଗଣ୍ଡାବ ଲୋକ । ମୁଁ ଯଦି ଯୋଡ଼ିଏ କୁକୁର ନେଇ ରଜାକୁ ଦିନିବି, ତମର କିଛି ଆପତ୍ତି ଅଛି ?”

“ଆରେ ଲକ୍ ! ତୋ କ’ଣ ? ନେଇ ଯା. ନେଇ କାହାକୁ କହିବୁ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତୋ ପୋଷାକରେ ଗଲେ ତୋତେ ତ ନଅଟା ପାଟକରୁ ଫେରାଇ ଦେବେ । ତୁ ଧାକାକୁ ଭେଟିବୁ କିପରି ?” ମାର୍କୋନା କହିଲା ।

ଲକ୍ ମାର୍କୋନାର ପରାମର୍ଶ ଗ୍ରହଣ କରି ନିଜର ଦୁଧିଆଳ ଗାଈଟିକୁ ତାକୁ ଦେଲା ଶୁବ୍ ଶସ୍ତ୍ରାରେ ଓ ସେହି ପଇସାରେ ଭଲ ପୋଷାକ କଣିଲା । ଦୁଇଦିନ ପରେ ମୋଡ଼ିଏ ବୁଲକୁର ସଜ୍ଜା କରି ଦଉଡ଼ିରେ ବାନ୍ଧି ରଜଧାନୀ ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥେ ଚାଲିଲା । ନଅର ଦ୍ଵାର ପାଖରେ ଜଗୁଆଳୀମାନେ ତାକୁ ଅଟକାଇ ଦେଲେ । ସେ ଯେତେ ପ୍ରକାରେ କହିଲା ଯେ ରଜା ସତରେ କୁକୁର କଣିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ସେତେ ଯୋରେ ଯୋରେ ହସିଲେ । ବିରୁଦ୍ଧ ଲକ୍ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହେଲା ।

ଦେବକୁ ରଜା ନଅର ଛତରେ ବୁଲୁଥିଲେ । ସେ ଘଟଣା କ’ଣ ପଚାରି ବୁଝିଲେ ଓ ଲକ୍‌କୁ ଭିତରକୁ ଡକାଇ ସବୁ ଶୁଣିଲେ । ସେ ବୁଝିଲେ ଯେ ମାର୍କୋନା ତା’ ସହ ନିଷ୍ଠୁର ଅଟ୍ଟା କରିଛନ୍ତି ଓ ତା’ ଦୁଧିଆଳ ଗାଈଟି ହସ୍ତଗତ କରିଛନ୍ତି । ସେ କହିଲେ, “ବାସ୍ତବିକ ମୋର କୁକୁର ଦରକାର ।” ଏହା କହି ସେ ତାକୁ ଶହେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ଦେଲେ ଓ ପୁଣି କହିଲେ, “କାହାକୁ କହିବ ନାହିଁ ।”

“ମଣିମା ! ମୁଁ ମାର୍କୋନାକୁ କହ
ତ ? କାରଣ ସେ ତ ସବୁ ଜାଣୁ ।
ନିଶ୍ଚୟ ଭାବରେ ଲକ୍ଷ ପଡ଼ୁଥିଲା ।

ରଜା ହସି “ଆଜ୍ଞା” କହିଲେ ।

ଲକ୍ଷ ସହରରୁ ସଉଦାପନ କରି ଗାଡ଼ି
ଭଡ଼ା କରି ଗାଁରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲା ଓ
ଦୋକାନଟିଏ ଖୋଲିଲା । ରଜା ସତରେ
କୁକୁର କିଣିଲେ—ପୁଣି ଯୋଡ଼ାଏ ବୁଲ
କୁକୁର ପାଇଁ ଖୁବ୍ ସୁସ୍ଥମୁଦ୍ରା ଦେଲେ—
ଏଥିରେ ମାର୍କୋନାର ବିସ୍ମୟର ସୀମା ନାହିଁ ।

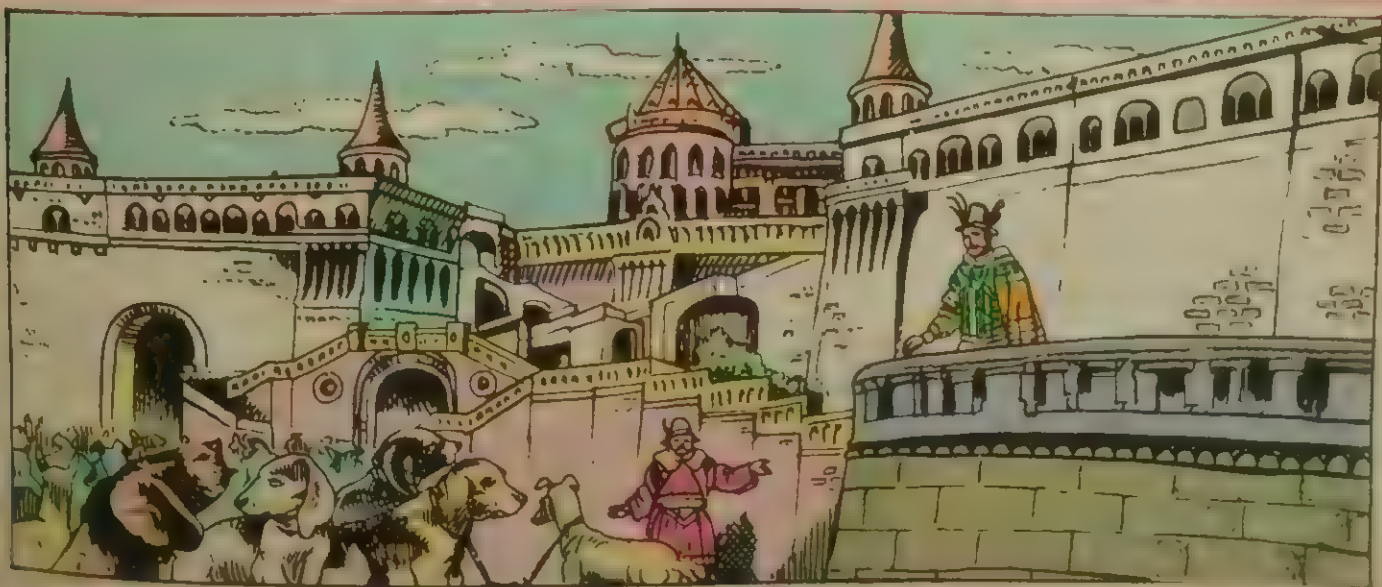
ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କୁକୁର ସଂଗ୍ରହରେ
ଲଗି ପଡ଼ିଲା । ବୁଲ କୁକୁର ଗୋଟାଏ ଗାଁରେ
ବା କେତେ ମିଳିବେ ? ସେ ସେଠାରୁ ପୋଷା
କୁକୁରମାନ କିଣିଲା । ଲୋକେ ଯାହା ଲଜ୍ଜା
ଦାମ କହିଲେ । ପରବାୟ ନକରି ମାର୍କୋନା
ବହୁ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କରି ମାସକ ଭିତରେ
ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳରୁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶହ କୁକୁର
କିଣି, ଦରମା ଦେଇ କିଛି କର୍ମଚାରୀ ନିୟୁକ୍ତ

ଆଣ୍ଟରୀ ଦେଉଥାନ୍ତୁ ।

ନଅର ପାଟକ ପାଖରେ ଜଗୁଆଳୀମାନଙ୍କ
ସହ ହେଲା ଯୁକ୍ତିତର୍କ । ତା’ ପାଟି ଶୁଣି
କୁକୁରମାନେ ଉଠିଗଲେ । ଦୁଇଶହ କୁକୁର
ଭୁକିବା କି କମ୍ କଥା ? ରଜା ସ୍ଥତ ଉପରୁ
ଅନାଇ ଅବସ୍ଥା ଠଉରାଇ ନେଲେ । ସେ
ମାର୍କୋନାକୁ କହିଲେ, “ବାବୁ, ମୋର
ଯେତକି କୁକୁର ଲେଡ଼ା ଥିଲା, ମୁଁ ପାଇ
ସାରିଛି । ଆଉ ଲେଡ଼ା ନାହିଁ । ଯାଅ ।”

ଜଗୁଆଳୀମାନେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାରୁ ଓ
ତା’ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସମେତ କୁକୁର ପଲକୁ
ଘଉଡ଼ାଇ ଦେଲେ ।

ମାର୍କୋନାର ଦ୍ଵାନସ୍ଥା କଥା ଆଉ କ’ଣ
କହିବା ? କାନମୁଣ୍ଡା ଆଉଁସି ସେ ଗାଁକୁ
ଫେରିଲା । ତେବେ ତେଣିକି ସେ କାହାକୁ
ଆଉ ହଇସା କରେନାହିଁ ।

ଉଦ୍ୟାତନ - ଉଦ୍ୟାପନ

କଳିଙ୍ଗ ସୁଲକର ଏକ ରାଜ୍ୟର ଗାଁ ଗ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ସନ୍ତାନର କଥା ହେଉଛି । ରାଜାଙ୍କ ଦରବାରରେ ଯେଉଁଠି ସେ ସମ୍ମାନ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ, ସେଠି ସେ ରାଜାଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ସେ ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲେ, “ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏହି ରାଜ୍ୟରେ ପାଖିତ କାହାଣୀ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆରୋଗ୍ୟ ନିକେତନ ଖୋଜ ।”

ରାଜା ସେ ଦିଗରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଲେ ନାହିଁ । କ୍ରମେ ରାଜା କହାରିଲେ । ଶେଷରେ ରାଜାଙ୍କର କେତେଜଣ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ କହି ଓ ରାଜାଙ୍କ ଶାଳକ ସେ ରାଜ୍ୟର ଶାଳକ ହେଲେ ।

ରାଜା ଆରୋଗ୍ୟ ନିକେତନ ନିର୍ମାଣ କଲେ । କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତରେ ରାଜାଙ୍କୁ ଆସି । ରାଜା ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ଭେଟିଲେ ଓ ସହରକୁ ଆସି ଆରୋଗ୍ୟନିକେତନ ଉଦ୍ୟାତନ କଲେ । ଅନ୍ୟେ କଲେ ।

କିନ୍ତୁ ରାଜା କହିଲେ, “ରାଜା ! ଯେଉଁଠି ରାଜା ସମ୍ମାନ ଲାଭ ହେବ ଓ ତମର ଏ ବିଶେଷ ଆରୋଗ୍ୟନିକେତନ ବ୍ୟବହାର ସମୟ ଆସିବ, ସେଠି ମୋତେ ଜାଣିବ । ମୁଁ ଯାଇ ତା’ର ଉଦ୍ୟାପନ ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗଦାନ କରିବି ।”

ରାଜା ବୁଝିଲେ, କାହାଣୀର ମୂଳରୁ ସେ ସନ୍ତାନର ରାଜ୍ୟ ପ୍ରସାରକୁ ରୋକିବା ଦରକାର ହେଲା ।

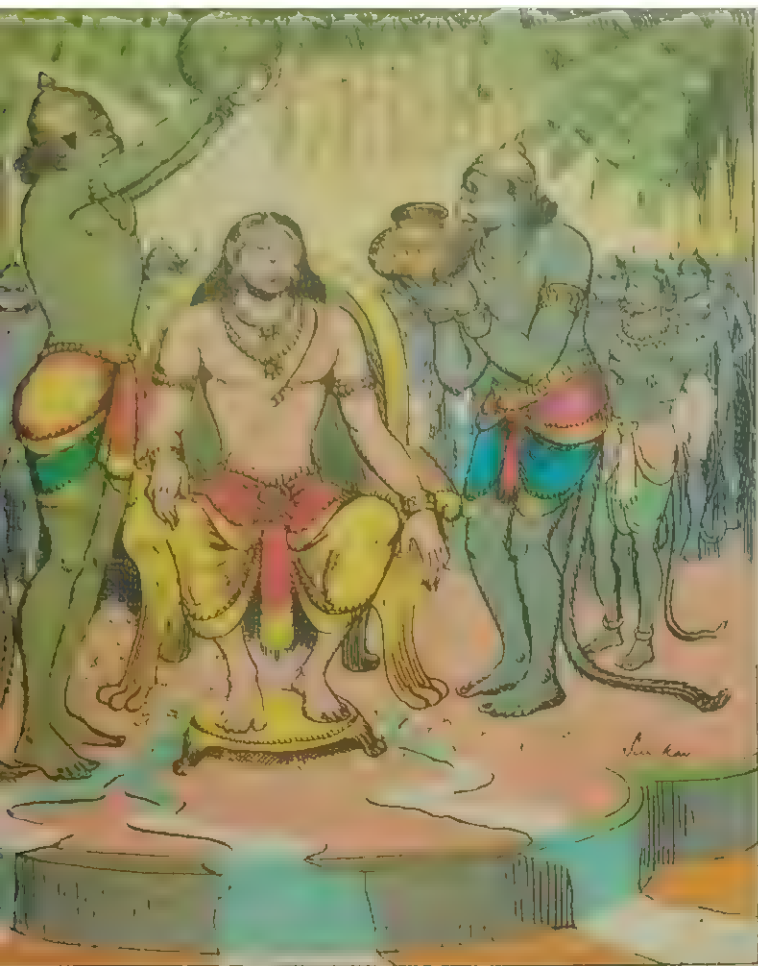

ଉତ୍ତର ରାମାୟଣ

ଶ୍ରୀ ରାମଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇ ମହର୍ଷି ଅଗସ୍ତ୍ୟ କହିଲେ, “ମେରୁ ପର୍ବତର ଶିଖର ପ୍ରଦେଶେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ସହଚ ଦେବଗଣଙ୍କର ସାଥ ହେ ହୁଏ । ଥରେ ଏକାନ୍ତରେ ବ୍ରହ୍ମା ସେଠାରେ ବସି ଧ୍ୟାନ କରୁଥାନ୍ତି । ସଚିଦାନନ୍ଦରେ ମଗ୍ନ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଚକ୍ଷୁ ଯୁଗଳରୁ ଲୋଚକ ଧାର ବହିବାକୁ ଲାଗିଲା; ଏବଂ ସେଇ ଲୋଚକବିନ୍ଦୁରୁ ଜନ୍ମ ନେଲା ଏକ ବାନର ଶିଶୁ । ବ୍ରହ୍ମା ତାକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦୃଷ୍ଟିରେ ରହି କହିଲେ, “ଯାଅ ବସ, ମନ ଆନନ୍ଦରେ ବିଚରଣ କର ଓ ଏହି ପର୍ବତ-ମାନଙ୍କରେ ଥିବା ଫଳମୂଳ ଭକ୍ଷଣ କର ।”

ପିତାଙ୍କ ଆଦେଶ ପାଇ ବାନର ଶିଶୁ ସାରା ପର୍ବତ ବୁଲି ଫଳମୂଳ ଖୋଜି ଖାଏ ଓ

ସଂଧ୍ୟା ହେଲେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଘରକୁ ଲେଉଟି ଆସେ । କ୍ରମେ ସେ ବଡ଼ ହୋଇଗଲା । ଏମିତି ଧିନେ ଜଙ୍ଗଲରେ ବୁଲି ବୁଲି ସେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଆଶ୍ୱାନରୁ ବହୁ ଦୂରକୁ ଚାଲିଲେ । ବୁଲି ବୁଲି ବଡ଼ ଟକା ହୋଇ ପଡ଼ିଥାଏ । ଅନତି ଦୂରରେ ଦେଖିଲା ଏକ ସରୋବର । ସ୍ୱଚ୍ଛ ଜଳରେ ଭରା । ପଦ୍ମ, କୁମୁଦ ସବୁ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ହୋଇ ସରୋବର ଶୋଭକୁ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ କରିଛନ୍ତି । ଗୁରୁପଥରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଦ୍ରୁମ ଶୀତଳ ଛାୟା ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି । କ୍ଳାନ୍ତ ଓ ଡୁଣିତ ବାନର ସେଠାକୁ ଜଳପାନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଲା । ସେଠାରେ ପାଣି ଉପରେ ନିଜର ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଦେଖି ସେ ଭାବିଲା ଯେ ଏଠାରେ ଆଉ ଏକ ବାନର ଅଛି । ତେଣୁ ସେ ସରୋବର ମଧ୍ୟକୁ

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରଦାନ କରି ବୁଡ଼ି ବୁଡ଼ି, ସେହି ବାନରଟିକୁ ଖୋଜିଲା । ଖୋଜି ଖୋଜି ନ ପାଇ ଶେଷରେ ସେ ନିରାଶ ହୋଇ କୁଳକୁ ଫେରି ଆସିଲା ଓ ନିଜର ରୂପ ଦେଖି ମହା ବିସ୍ମୟରେ ବୁଡ଼ିଗଲା । ସେତେବେଳକୁ ସେ ଏକ ପରମା ରୂପବତୀ ନାରୀରେ ପରିଣତ ହୋଇ ସାରିଥାଏ । ସେହି ସରୋବରର ଗୁଣ ସେପରି ଥିଲା । ଯିଏ ସେଠାରେ ସ୍ନାନ କରିବ ସେ ନାରୀଦେବ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

ଠକ୍ ସେହି ସମୟରେ ବ୍ରହ୍ମସତ୍ତା ସାରି ଇନ୍ଦ୍ର ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଫେରୁଥିଲେ । ଦୁହଁଙ୍କର ଆଖି ପଡ଼ିଲା ଏଇ ନାରୀଟି ଉପରେ । ଦୁହେଁ ହେଲେ ତା'ର ପ୍ରଣୟ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଏବଂ ସେ ଦୁହଁଙ୍କୁହିଁ

ସ୍ୱୀକାର କଲା । ଫଳରେ ଇନ୍ଦ୍ର ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପୁତ୍ର ରୂପେ ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପୁତ୍ର ରୂପେ । ଇନ୍ଦ୍ର, ନାରୀଙ୍କୁ ନିଜ ସ୍ୱର୍ଗକମଳର ହାର ଦେଲେ । ସୂର୍ଯ୍ୟ କିନ୍ତୁ ନିଜ ପୁତ୍ର ସୁଗ୍ରୀବକୁ ହନୁମାନଙ୍କ ସହିତ ଉପାସ କରାଇ ମିଶ୍ର କରାଇଲେ । ଇନ୍ଦ୍ରମଧ୍ୟରେ ସେହି ନାରୀ ନିଜର ପୁର ରୂପ ଫେରି ପାଇଲେ ଓ ଦୁଇ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ନେଇ ଆନନ୍ଦରେ ଯାତନା କଲେ । ସେହିଁ ରକ୍ଷଣା ଯିଏ ବାଳୀ ଓ ସୁଗ୍ରୀବଙ୍କର ମା' ଓ ବାପା ଉଭୟ ଥିଲେ ।

ଅନେକ ଦିନ ପରେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଆଦେଶରେ ରକ୍ଷଣା ଦୁଇପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଧରି କୃଷ୍ଣାକ୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେଠାରେ ସେ ବାନରମାନଙ୍କର ରାଜା ହୋଇ ରହିଲେ । କାଳକ୍ରମେ ପିତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ବାଳୀ ସେଠାରେ ରାଜା ହେଲା । ଅନ୍ୟ ସବୁ କଥା ତ ତୁମେ ଜାଣ ।”

ଅଗସ୍ତ୍ୟଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ରାମ ଶୁଭ୍ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ । ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଅଭିଷେକ ପରେ ଅତିଥିମାନେ ବହୁଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହି ବହୁ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦ କଲେ । ବାନରମାନେ ଯଥେଷ୍ଟ ଧନ, ମଣିମୁକ୍ତା ଇତ୍ୟାଦି ଉପହାରିକା ନେଇ ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ଚାଲିଗଲେ । ବିଭୀଷଣ ଓ ଅନ୍ୟ ରାକ୍ଷସମାନେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଧନଦ୍ରବ୍ୟ ନେଇ ଲଙ୍କାକୁ ଫେରିଗଲେ । ମହାରାଜା ଜନକ ଓ ମହାରାଜା କେକୟ କିଛିଦିନ ସେଠାରେ ଅବସ୍ଥାନ କରି ନିଜ ଦେଶକୁ ଫେରିଗଲେ ।

ଏବେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର, ପ୍ରିୟତମା ପତ୍ନୀ ସୀତା, ପ୍ରିୟ ଅନୁଜଗଣ ଓ ବନ୍ଧୁପଣେ ସମସ୍ତ ଆନନ୍ଦରେ କାଳ କାଟିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କିନ୍ତୁ ଦିନ ଉତ୍ତରୁ ସୀତାଙ୍କର ଗର୍ଭିଣିତା ବୋଧ ହେଲା । ଦିନେ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ସୀତାଙ୍କୁ ଜିଜ୍ଞାସା କଲେ, “ସୀତା, ଏବେ ତୁମ ମନ ଓ ହୃଦୟରେ ଯଦି କୌଣସି ଇଚ୍ଛା ଥାଏ କୁହ ମୁଁ ତାହା ପୂରଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବି ।”

ସୀତା ଲଜ୍ଜାବନିତ ମୁଖରେ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ହସି କହିଲେ, “ସ୍ୱାମୀ, ମୋର ସବୁ ଇଚ୍ଛା ଆପଣ ପୂରଣ କରିଛନ୍ତି । ବେଳେ ବେଳେ ମୋର ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ଋଷିମୁନିଙ୍କ ଆଶ୍ରମ ଥରେ ଯାଇ ବୁଲି ଆସିବାକୁ । ଜୀବନ କଷ୍ଟଦାୟକ ମନେ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମଧୁର ଓ ପବିତ୍ର ଥିଲା ।”

“ଆଜ୍ଞା । ଏପରି ଇଚ୍ଛା ତ ଅତି ପବିତ୍ର । ମୁଁ ତୁମର ବନବିହାର ଓ ଋଷିମୁନିଙ୍କ ଆଶ୍ରମ ବିହାର ପାଇଁ ଯଥାଶୀଘ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଦେଉଛି ।” ଶ୍ରୀରାମ କହିଲେ ।

ତା’ପରେ ଶ୍ରୀରାମ ନିଜ ମିତ୍ର ଓ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କ ସହିତ ଦେଶାନ୍ତ କରିବାକୁ ଗଲେ । ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦରେ କିଛି ସମୟ ବିତାଇବା ପରେ ଭଦ୍ର ନାମକ ଏକ ଗୁପ୍ତଚରକୁ ଶ୍ରୀରାମ ଏକାନ୍ତରେ ଡାକି ରାଜ୍ୟର ଖବର ଜିଜ୍ଞାସା କଲେ ।

ଭଦ୍ର ହାତଯୋଡି କହିଲେ, “ପ୍ରଭୁ, ପ୍ରଜାମାନେ ତ ଅନେକ କଥା ବଗୁର କରନ୍ତି । ସେଥିରେ କ’ଣ ମୂଲ୍ୟ ଅଛି ? ତେବେ ମୋଟା-

ମୋଟି ସେମାନେ ଆପଣଙ୍କର ପ୍ରଶଂସାହିଁ କରନ୍ତି । ବେଶି ସମୟରେ ରାବରେ ଯୁଦ୍ଧ ଓ ରାବଣ ବଧ ଉପରେହିଁ ଢେର କରନ୍ତି ।”

ଭଦ୍ରଙ୍କ କଥାରୁ ଶ୍ରୀରାମ ବୁଝିନେଲେ ଯେ ସେ କିଛି ଲାଭବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ସେ କହିଲେ, “ଦେଖ ଭଦ୍ର, ତମର କାମ ହେଉଛି ରାଜ୍ୟର ଭଲମନ୍ଦ ଉଭୟ ସମାର୍ଥର ରାଜାଙ୍କୁ ଦେବା । ମୋର ମନେ ହେଉଛି ତୁମେ ସବୁ କଥା ମୋତେ ଖୋଲି କହୁନାହିଁ । ତୁମେ ମୋତେ ସବୁକଥା କହି ତୁମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର । ସେସବୁ ଅବଗତ ହୋଇ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବି । ତୁମେ ନିର୍ଭୟରେ କୁହ ।”

ଭଦ୍ରକ ମୁଖରୁ ଏହି ହୃଦୟ ବିଦାରକ ବାଣୀ ଶୁଣି ରାମ ଅତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟସ୍ତ ଓ ବୋହୂ କହେଲେ । କିଛି ଟଣି ନାହିଁ କହି ରାମ ଭଦ୍ରକୁ କହିଲେ, “ଭଦ୍ର, ଯାଅ ମୋର ତନୁକୁ ମୋ ନିକଟକୁ ଆସିବାକୁ ବୁଝ ।”

ଆଜ୍ଞା ପାଇବା ମାତ୍ରେ ଭଦ୍ର ତନୁକୁ ଶବର ଦେଲେ ଓ ସେମାନେ ଅନନ୍ତବିଳାସେ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ସେମାନେ ଦେଖିଲେ ରାମଙ୍କ ଚକ୍ରପୁଷ୍ପ ଅଶ୍ରୁସଜ୍ଜଳ ଓ ମୁଖ ବିବର୍ଣ୍ଣ । ସେମାନଙ୍କୁ ରାମ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ଆସନରେ ବସାଇଲେ ଓ ସମସ୍ତ କଥା କହିଲେ । ଶେଷରେ ସେ କହିଲେ, “ସୀତାଙ୍କର ଅଗ୍ନିପରୀକ୍ଷା ପରେ ଏପରି ଅପବାଦ ମୁଁ ସହ୍ୟ କରିପାରୁ ନାହିଁ । ମୋର ହୃଦୟ ବ୍ୟାକୁଳ ହେଉଛି, ମନ ଅସ୍ଥିର ହେଉଛି । ମୁଁ ନିଜର ଜୀବନ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିପାରେ, ମୋର ପ୍ରିୟ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଡାଗ କରିପାରେ, ସୀତାଙ୍କୁ ଡାଗ କରିପାରେ କିନ୍ତୁ ରଘୁକୁଳରେ ଓ ପବନ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କରେ ଏ ଅପଯଗ ମୁଁ ସହ୍ୟ କରି ନପାରେ । ତେଣୁ ମୁଁ ମନସ୍ଥ କରିଛି ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସୀତାଙ୍କୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରାଯିବ ।”

ଏକାବେଳେକେ ଯେପରି ଶବ୍ଦଜପାତ ହେଲା । ଭାଇମାନଙ୍କ ମୁହଁରୁ କୌଣସି ବାକ୍ୟ ଫୁଟୁ ନାହିଁ । ଜ୍ୟେଷ୍ଠପୁତ୍ର ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଆଉ କିଏ ବା କଣ

“ମହାରାଜ ଆପଣ ରାବଣ ପରି ପ୍ରଚଣ୍ଡ ପ୍ରତାପୀ ରାକ୍ଷସକୁ ବଧ କରିଛନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରଜାବର୍ଗ ଆପଣଙ୍କର ଯଶୋଗାନ କରୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତନ୍ତ୍ରରେ କଳଙ୍କ ନ୍ୟାୟ ଆପଣଙ୍କର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଯଶୋଗାନ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ବିଷୟରେ ସେମାନେ ସନ୍ଦେହ ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି । ସେଇଟା ହେଉଛି ସୀତାଙ୍କୁ ପୁନଃଗ୍ରହଣ କରିବାରେ । ସେମାନେ କୁହନ୍ତି ଯେଉଁ ସୀତା ରାକ୍ଷସ ନବରରେ ଏତେଦିନ ରହି ଆସିଲେ ତାଙ୍କୁ ରଘୁଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିବେକୀ ରାଜା ରାମ କପରି ପୁଣି ଗ୍ରହଣ କଲେ ଓ ତାଙ୍କୁ ମହାରାଣୀ କଲେ ?” ଭଦ୍ର କହିଲେ ।

କହିବ । ସମସ୍ତେ କାଠପିଢ଼ା ପରି ବସି ରହିଥାନ୍ତେ ।

ଏସମ ପୁଣି କହିଲେ, “ଲକ୍ଷ୍ମଣ, ତୁମେହିଁ ମୋର ଦୁଃଖ ଆନନ୍ଦର ସାଥୀ, ତୁମେ ମୋତେ ସବୁଠାରୁ ଘନିଷ୍ଠ ଭାବରେ ଦେଖିଛ ଏ ଲୋକରେ ପୁଣି ପାରିବ ମୋର ଆନନ୍ଦରେ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ । ଦେଖ ସୀତାଙ୍କୁ ମୁଁ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ଗର୍ଭବାସ ସମୟରେ କୌଣସି ଇଚ୍ଛା ହେଉଥିଲେ କହିବାକୁ, ତେବେ ତାହା ପୂରଣ କରିଦିବ । ସେ କହିଲେ ସେ ଗୃହାନ୍ତ ଋଷି-ମୁନିଙ୍କ ଆଶ୍ରମକୁ ଚାଲିଯିବାକୁ । ଏସବୁ ବିଷୟ କିଛି ତାଙ୍କୁ ନ କହି, କାଲି ସକାଳୁ ତାଙ୍କୁ ରଥରେ ବସାଇ ନେଇ ମୁନି ଆଶ୍ରମରେ ଛାଡ଼ି ଦେବ । ଗଙ୍ଗାତୀରରେ ଅନେକ ମୁନିଋଷିଙ୍କର ଆଶ୍ରମ । ବାଲ୍ମୀକିଙ୍କର ପରମ ପବିତ୍ର ଆଶ୍ରମରେ ସେ ଆଶ୍ରୟ ନେଇ ପାରିବେ । ଏହାହିଁ ବୋଧହୁଏ ଆମ ପାଇଁ ବିଧି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।” ଏହି ଆଜ୍ଞା ଥିଲା ଜ୍ୟେଷ୍ଠଭ୍ରାତା ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ନୁହେଁ ବରଂ ରଜା ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର, ଲକ୍ଷ୍ମଣ ତଥା ଅନ୍ୟ ଭାଇମାନଙ୍କର ରାମ ଥିଲେ ପ୍ରିୟତମ । କିନ୍ତୁ ସୀତାଙ୍କୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବା ଭଳି ନିଷ୍ଠୁର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ । ତେଣୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଥିଲା ଦାରୁଣ ଦୁଃଖ, ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ପରଦିନ ସକାଳୁ ସୁମନ୍ତଙ୍କୁ ରଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣ କହିଲେ । ରଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ

ହେଲା । ତା’ପରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଯାଇ ସୀତାଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଅପଣ ମୁନିଋଷିଙ୍କ ଆଶ୍ରମ ଭ୍ରମଣ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ, ରଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଗୃହାନ୍ତ ଶୀଘ୍ର ଯିବା ।”

ସୀତା ବହୁତ ଖୁସି ହେଲେ । ଋଷିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଓ ଋଷିକନ୍ୟାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନାନାଦି ଉପହାରମାନ ସଙ୍ଗରେ ନେଇଗଲେ । ରଥ କିଛିଦୂର ଯିବାପରେ ସୀତା କହିଲେ, “ଲକ୍ଷ୍ମଣ, ମୁଁ କିଛି ଅମଙ୍ଗଳ ସୂଚକ ଚିହ୍ନମାନ ଦେଖୁଛି । ମାତାମାନଙ୍କ ଦେହ କିଛି ଖରାପ ହୋଇନାହିଁ ତ ? ତୁମ ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଏତେ ବିଷାଦାଚ୍ଛନ୍ନ କାହିଁକି ? ମୋ ମନ ଏସବୁ ଦେଖି କୌଣସି ଏକ ଅଜଣା ଆଶଙ୍କାରେ ବ୍ୟାକୁଳିତ ହେଉଛି ।”

ତଳେକ ଶରମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଡାକ କରପାରିବେ
 କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଅପବାଦମୁକ ଆଶେପ ସହ୍ୟ
 କରପାରିବେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ସେହି
 ନିରାଶ୍ରୁଣ କାର୍ଯ୍ୟ ମୋର ଦ୍ଵାରା କରାଇଲେ ।
 ଏବେ ମୁଁ ଅଯୋଧ୍ୟା ଫେରି ଯିବି । ଆପଣ
 ମୁନିଷଙ୍କ ଆଶ୍ରମରେ ରହି ପୁଣ୍ୟମୟ ଜୀବନ
 ବିତାଇବେ । ମହାମୁନି ବଲ୍ଲିଙ୍କ ଆଶ୍ରମ
 ଅଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ସେ ରାଜର୍ଷି ଜନକଙ୍କ
 ପ୍ରିୟ ମିତ୍ର । ସେ ଅବଶ୍ୟ ଆନନ୍ଦପୁରୁଷଙ୍କ
 ଆପଣଙ୍କୁ ନିଜ ଆଶ୍ରମରେ ରହିବାର ସମସ୍ତ
 ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ ।”

ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ମୁଖରୁ ସେହି ଭୟଙ୍କର ଶବ୍ଦ ସବୁ
 ଶୁଣି ସୀତାଙ୍କୁ ଲାଗିଲା ତାଙ୍କ ମଥା ଉପରେ
 ଆକାଶ ଗର୍ଜି ପଡ଼ୁଛି । ନଦୀ ଶୁଣି ଯାଉଛି,
 ପୃଥିବୀ ବିଦାଣ୍ଡ ହୋଇଯାଉଛି ଓ ପବନ ବନ୍ଦ
 ହୋଇଯାଉଛି, ଆଉ ତାଙ୍କ ହୃଦୟ ଯେପରି
 ଏକ ବିରାଟ ମରୁଭୂମିରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି ।
 ସେ କିଛି ସମୟ ପରେ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ନେଇ

କହିଲେ, “ଲକ୍ଷ୍ମଣ, ମନେହୁଏ ମୁଁ
 ଦୁଃଖ ସହ୍ୟ ପାଇଁ ପୃଥିବୀରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଛି,
 ବନବାସ କଷ୍ଟ ମୁଁ କଷ୍ଟ ବୋଲି ଭାବି ନଥିଲି
 କାରଣ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ସହଚ ମୁଁ ଥିଲି । କିନ୍ତୁ
 ଏବେ ରାମଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ମୋର ଏ ଦୁଃଖ ଏ
 ବ୍ୟଥା ମୁଁ କାହାକୁ ଶୁଣାଇବି ? ମୁନିଗଣ
 ମୋତେ ଏସବୁର କାରଣ ପଚାରିଲେ ମୁଁ କି
 ଭୟର ଏହାର ଦେବି ? ମୋର ମନେ ହେଉଛି
 ମୁଁ ଗଙ୍ଗାରେ ଝାସ ଦେଇ ପ୍ରାଣ ହରାଇ
 ଦିଅନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ରଘୁବୀର ଯେଉଁ ସନ୍ତାନକୁ
 ମୋର ଗର୍ଭରେ ଧାରିଣ କରିଛି ସେ ବିନାଶ
 ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ । ସେ ପାପ ମୁଁ କିପରି କରେ ।
 ମାତାମାନଙ୍କୁ ମୋର ଭକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଣାମ କହିବା ।
 ଜନଶୃମାନଙ୍କୁ ସ୍ନେହ ଜଣାଇବି, ରାଜା ରାମଙ୍କୁ
 କହିବି ତାଙ୍କର କଲଙ୍କ ପୋଛିଦେବା ମୋର
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ରଘୁବୀର ସମ୍ମାନ ରହୁ । ମୁଁ
 ପଛେ କଷ୍ଟ ସହେ । ସେ ବିଶ୍ଵକ୍ଷୁଦ୍ରାଣରେ
 ଅଦ୍ଵିତୀୟ ରାଜା ରୂପେ ଯଶୋବୀ ହୁଅନ୍ତୁ ।”

ବିଷୟରେ ଜଡ଼ିତ, ସେ ଲୋକର କିଛି ବିଶେଷତା,
ଥୁବ ବୋଲି ସେ ମନେ କଲେ ।

“ବେଶ୍ । ତାକୁ ପଠାଇ ଦିଅ ।” ରଜା
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ।

ଧୀବର ଟୋକା ଆସି ରଜାଙ୍କୁ ଲମ୍ବି ଜୁହାର
ପକାଇଲା ଓ କହିଲା, “ଛନ୍ଦୁ! ଛର ଧୀବର
ଟୋକା କି ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବାକୁ ମତ୍ତ
କରନ୍ତି? ଆପଣ ଗତ କାଲି ଦିବାହାର
ବେଳେ ରାଣୀଙ୍କୁ ଦୁଇଥର ପାଦୁସ ମାରିଲେ
ବୋଲି ସିନା ମୁଁ ଦେଖାଇଲି!”

ରଜା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଅନାଇଲେ । ଟୋକା
କ’ଣ ପାଗଳ? କିନ୍ତୁ ସେ ଯେ ଦୁଇଥର
ପାଦୁସ ମାରିଲେ, ଏହା ସତ କଥା । କିନ୍ତୁ

ତାଙ୍କର ଏପରି ଅଭ୍ୟାସ,
ବସିଲା ବେଳେ ରାଣୀ ଡୋ ପାଦୁସ
କେହି ରହନ୍ତି ନାହିଁ । ପରବର୍ତ୍ତୀକାଳ
କୋଠରୀ ବାହାରେ ରହିଥାନ୍ତି । ଏ ଟୋକା
ସେକଥା ଜାଣିଲ କିପରି?

ଟୋକା ପୁଣି କହିଲା, “ରାଜରେ ଆପଣ
ଗାଲ ବସିଲା ବେଳେ ଆପଣଙ୍କ ପାଦୁସ
ମଣାଟିଏ ବସିବାର ଦେଖି ରାଣୀ ଆପଣଙ୍କ
ହାତରେ ତାଙ୍କ ହାତ ବାଜାଇ ଦେଲେ ।”

ଏକଥା ବି ସତ! ରଜା ନିଜ ବିଷୟ
ଦମନ କରି ପଚାରିଲେ, “ତମେ କହୁଛ
କ’ଣ? ତମେ ଏସବୁ ଜାଣିଲ କିପରି?
ଏସବୁ ସତ ତମେ ଆମ ମେ ଡେ ଲୋକର
ସମ୍ପର୍କ କ’ଣ?”

“ଛନ୍ଦୁ! ଏସବୁ ସତ ତ: ତା’ହେଲେ
ଆପଣଙ୍କୁ ଭେଟି ମୁଁ ଠିକ୍ କରିଛି! କଥା କ’ଣ
କି ମୋ ଘର ଏଠାରୁ ପଞ୍ଚାବେଳ ବୁଡ଼ିଲେ ।
ନନ୍ଦ ଆର ପାଗରୁ ଆମ ନିଜ ବିଷୟକୁ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାହାରେ ଆଣି ଏ ଲୋକଙ୍କୁ କାହୁଁ
ବୁଝାଇ କହୁ କରି ଏଠାରୁ ଆସିଲେ । କିନ୍ତୁ
ମୁଁ ଯାହା ଦେଖିଲି, ଆପଣଙ୍କୁ ସେକଥା ମ
ଜଣାନ୍ତି କିପରି?”

“ତମେ କ’ଣ ଦେଖିଲ?” ରଜା
ଅଧିକାଂଶ ହୋଇ ପଚାରିଲେ ।

“ଆଜ୍ଞା, ପ୍ରଥମେ ତାକୁ ଜଳ ଦିଆ
ଦେଖିଥିଲି ଦିଶବାଜ ମୁହଁ ଶୁଣିଲେ

ତା'ପରେ ଥରେ ଦେଖିଥିଲି ମଧୁପୁର ଆଜି
ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ । ଗଡ଼ଜାଲ ଦେଖିଲି
ଶାସ୍ତ୍ର ମୋ ଗାଁ ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ ସମୁଦ୍ର ବାଲି
ମଝିରେ ।”

“ତେଜ କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି ମୁଁ ହୁଏ ପାରିନାହିଁ !”
ରଜା କହିଲେ ।

“ହଁ । ସେତେବେଳେ ତ କୁ ଦେଖିଲି,
ସେତେବେଳେ କ'ଣ ସେ କିଏ ସେକଥା
ସଞ୍ଜରେ ହୁଏ ପାରିଲି ? ପ୍ରଥମେ ସେତକ
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିଲା, ସେତକ ଖର ବ ଲାଗିଲା ।”
ଆଗନ୍ତୁକ କହିଲା ।

“କାହାକୁ ଦେଖିଲ ?”

“ମହା କନ୍ୟାକୁ ଆଜ୍ଞା । ଅଷ୍ଟାଠୁ ଚଳପାଏ
ମହା; ଅଷ୍ଟାଠୁ ଉପରପାଏ ସୁନ୍ଦରୀ ମାନବ
କନ୍ୟା । ମୋ ସହ ଗପସପ ହେଲା । ମୁଁ
କହିଲି କି ତମେ ତ ସମୁଦ୍ରରେ ଥାଅ ।
ମଣିଷଙ୍କ ହାଲ କ'ଣ ଜାଣିବ ? ସେ ସେଉଁଠୁ
କହିଲା କି ସେ ସବୁ ଜାଣେ—ଏପରିକି ରଜା
ବୁଲଥର ପାୟସ୍ ମାଗିବା ଓ ରଣୀ ମଣା
ଚଢ଼ିବା ପଦ୍ଧତି ! ସାବାସ୍ ! ମୁଁ ମନେ ମନେ
ଭବିଳି, ଯାଏଁ, ରଜାକୁ କହି ଆସି ।”
ଧୀରେ ଟୋକା କହିଲା ।

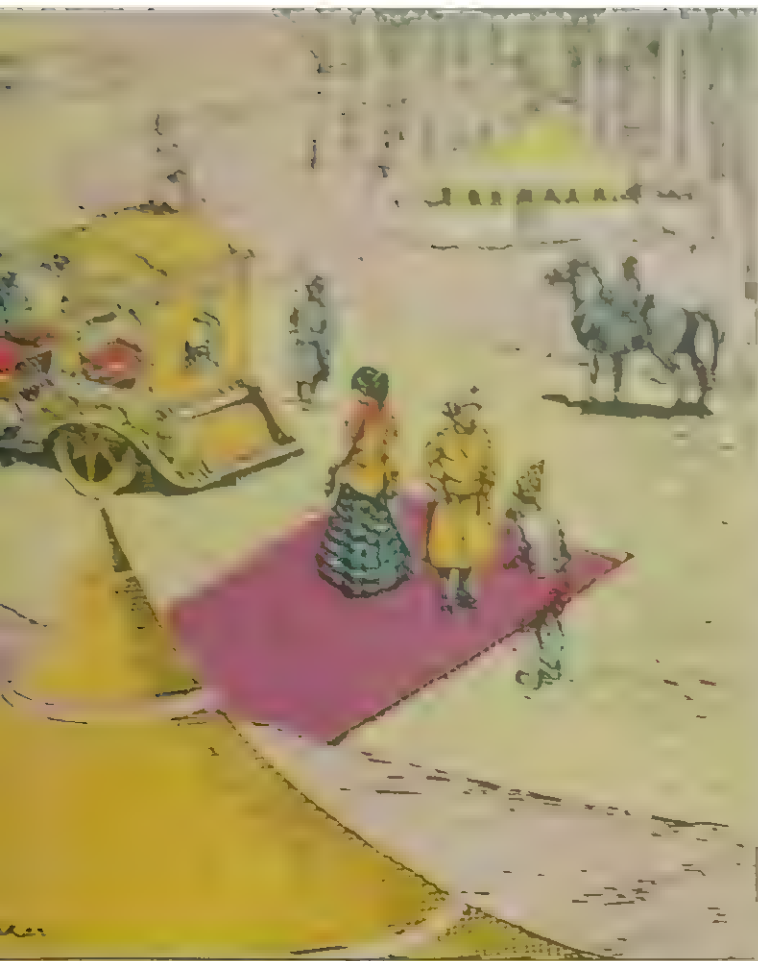
ରଜା ଶୁଣି ହୋଇ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ
ଆଜି ଟୋକାକୁ ଶେଷ ସୂଚିତ୍ରା ପୁରସ୍କାର
ଦେଲେ ଓ କହିଲେ, “ଆମେ ଯଥାଶୀଘ୍ର
ତମ ଗାଁରେ ଯାଇ ଡେର ପକାଇବା ।”

କହମାମୁଁ

ପରଦିନଠୁଁ ବଜୟପୁର ଠିକ୍ ସଡ଼କ
ନିର୍ମାଣ କାମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଲେ । ସାତଦିନ
ଭିତରେ କାମ ଶେଷ ହେଲା । ବହୁଦିନ ପରେ
ରଜାଙ୍କ ମନରେ ଆତ୍ମତ୍ରାଣ ଓ କୌତୁହଳ ଦେଖା
ଦେଲା । ମହା କନ୍ୟାମାନଙ୍କ ବସନ୍ତରେ ସେ
କେତେ କାହାଣୀ ଶୁଣିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ମହା
କନ୍ୟାକୁ ଦିନେ ସତ ସତ ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ
ମିଳିବ, ସେକଥା ସେ ସ୍ବପ୍ନରେ ମଧ୍ୟ ଭାବ
ନଥିଲେ ।

ସଡ଼କ କାମ ଶେଷ ହେବାର ଖବର
ପାଇବା ମାତ୍ରେ ସେ ବଜୟପୁର ଯିବାକୁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ । ରଜା ରଥ ଯାଇ
ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେଠି ବ ଗୋଷ୍ଠୀରେ

ଦୁଇର ଛଉଣୀ ପଡ଼ିଲା । ରଜା ଯାଇ ସେଠାରେ ଦୁଇଦିନ ରହିଲେ ଓ ଅନେକ ବେଳଯାଏ ବେଳଦୁଇକୁ ଅନାଇ ରହିଲେ । କିନ୍ତୁ କାହିଁ ମହ୍ୟ କନ୍ୟା ?

ରଜା ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ଗାଁ ଭିତରକୁ ଗଲେ ଲୋକେ ହେ ହେ ସଂଖ୍ୟାରେ ଜୁହାର ହୁଅନ୍ତି ଓ ଗାଁକୁ ରସ୍ତା କରିଦେଇଥିବା ଯୋଗୁଁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାନ୍ତି । ରଜା ଦୃଷ୍ଟି ଦୃଷ୍ଟି ସେମାନଙ୍କ ସହ ଗପସପ କରନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ରଜା କାହିଁକି ସେଠାରେ ହେବା ପକାଇଛନ୍ତି, ସେକଥା ସେମାନେ ଜାଣି ନଥିଲେ ।

ତୃତୀୟ ଦିନ ରଜା ଧୀବର ଖୋଜାକୁ କହିଲେ, “କାହିଁ ମହ୍ୟ କନ୍ୟା ?”

“ଛପୁ! ଦୁଇ ଦଶବାକି ମୁହାଁରେ ମଧ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପଥରେ ଗଲେ କହିଲେ ।

ରଜା ହେବା ଉପରେ ଏ ଭୟସ୍ୱପ୍ନ ସ୍ୱାପ୍ନ ଭାବେ । ଲୋକେ ରଜାଙ୍କର କିନ୍ତୁ କହୁଥାନ୍ତି । ରଜା ବି ଲୋକଙ୍କ ସହ ଯିବା ବହୁତ ଶୁଣି ହେଉଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଅଭବ ଅସୁବିଧା ସବୁ ବୁଝୁଥାନ୍ତି । ସତେ ସତେ ଅସୁବିଧା ଭୁଲ କରିବା ଦିଗରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବି କରୁଥାନ୍ତି ।

ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ସେ ବଦ୍ୟାଳୟ ଖୋଲିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ । କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଚିକିତ୍ସାଳୟମାନ ପାଇଁ ସେ ଅର୍ଥ ମଞ୍ଜୁର କଲେ ।

ଲୋକେ ରଜାଙ୍କୁ ଆଣି କେତେ ପ୍ରକାର ଫଳ ଫୁଲ ଭେଟି ଦେଉଥାନ୍ତି । ରଜା ଆସି ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ହେବା ପକାଇ ରହିଛନ୍ତି, ଏଥିରେ ସେମାନଙ୍କ ଆନନ୍ଦର ସୀମା ନଥାଏ । ସେମାନଙ୍କ ଆନନ୍ଦ ଦେଖି ରଜା ବି ଆନନ୍ଦିତ ହେଉଥାନ୍ତି । ରଜାଙ୍କର ମହ୍ୟ କନ୍ୟା କଥା ସବୁବେଳେ ମନେ ରହୁ ନଥାଏ ।

ଦଶବାକି ଓ ମଧୁପୁରଟି ଦୁଇ ଦୁଇଦିନ ରହିବା ପରେ ରଜା ଉଆସକୁ ଫେରିଗଲେ । କିନ୍ତୁ ଚାହିଁ ପରଠାରୁ ତାଙ୍କ ମନୋରାଜ ବଦଳି ଗଲା । ସେ ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ରଜ୍ୟର ଭଲ ଭଲ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯିବାକୁ ଲାଗିଲେ, ଲୋକଙ୍କ ସୁବିଧା

ଅସୁବିଧା ବୁଝିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ରାଜ୍ୟରେ
ଏକେ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରାକୃତିକ ସ୍ଥାନମାନ ଆହୁ କୋର
ସେ ସୁନ୍ଦର ଜାଣି ନଥିଲେ । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ସେମନ୍ତ ସ୍ଥାନମାନ ବୁଲିବାକୁ ଗଲେ । ରାଜ-
କାରୀରେ ତ ସେ ବିଶେଷ ନିଯାତ ଦେଖାଇଲେ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ କନ୍ୟା କଥା ଅବଶ୍ୟ ସେ ବର୍ଣ୍ଣନା ଭିତରେ
ସ୍ଥୁଲିଗଲେ ।

ଦୁଇବର୍ଷ ପରେ ତାଙ୍କ ନଅରେ ଗୋଟିଏ
ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ସହ ସେ ଧୀବର ଟୋକାର ବବାହ
ହେଲା । ଦୁହେଁ ଘର ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ।
ମୋତିବେଳକୁ ରାଜାଙ୍କଠାରୁ ପାଇଥିବା
ଟଙ୍କାରେ ଧୀବର ଟୋକା ବେଶ୍ ଭଲ ବ୍ୟବସାୟ
କରୁଥାଏ । ରାଜା ହଠାତ୍ ଦେଖିଲେ ଯେ
ପ୍ରଥମେ ଯିଏ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଧୀବର ଟୋକାକୁ
ନେଇ ଆସିଥିଲା, ସେ ପରିଚ୍ଛନ୍ନଟି ସେହି
କନ୍ୟା । ସେ ସବୁକଥା ବୁଝିଗଲେ । ଧୀବର
ଟୋକାର ବୁଦ୍ଧି ଓ ସେ ପରିଚ୍ଛନ୍ନକାର ସାହସକୁ
ସେ ମନେ ମନେ ତାର୍ତ୍ତ୍ତ୍ୱ କଲେ ।

ସେ ଧୀବର ଟୋକା ସହ ସାକ୍ଷାତ୍
ଅପେକ୍ଷା କଲେ । ଯେତେବେଳେ ସେ ତା’
ରାଜପତ୍ନୀକୁ ନେଇ ଯାଇଁ ଆସିଲା, ମୋତି-
ବେଳେ ରାଜା ହସି ହସି କହିଲେ, “ମୋତି-
ପାୟସ ଭଲ ଲାଗିବା କଥା ଓ ରାଣୀ ମହା-
ଚକ୍ରବା କଥା ତମକୁ ମଧ୍ୟାକନ୍ୟା କହିଥିଲା କି
ଆଉ କୌଣସି କନ୍ୟା କହିଥିଲା, ସେକଥା
ବର୍ତ୍ତମାନ ବୁଝିଲ ।”

ଧୀବର ଟୋକା ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ କରି ଠିଆ
ହେଲା । ରାଜା ତା’କୁ ଭଲ ଉପହାରଟିଏ
ଦେଇ କହିଲେ, “କିନ୍ତୁ ତମେ ମୋର ବହୁତ
ଉପକାର କରିଛ । ମୁଁ ପ୍ରକୃତ ସହ ଓ
ଲେକକ ସହ ମିଶିବାର ସୁଯୋଗ ତମେ
କରିଦେଲ !”

“ଛାମୁ ! ଆମ ଗାଁକୁ ରାସ୍ତା କରିବାଠୁଁ
ଆରମ୍ଭ କରି ରାଜ୍ୟର କେତେ ହିତକର କାର୍ଯ୍ୟ
ଆପଣ କଲେଣି । ସେପାଇଁ ରାଜ୍ୟର ସବୁ
ପ୍ରଜା ଆପଣଙ୍କଠି ଋଣୀ ।” ଧୀବର କହିଲା ।

ଜାମାତା ନିର୍ବାଚନ

[୩]

ଦ୍ରଷ୍ଟୱର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଲୋକ ଦୁଇପ୍ରକାରର ।
 ପ୍ରଥମରେ କେତେକ ଛୋଟ ଲୋକ
 ନିଜର ଚିକ୍କଣ କଥାରେ ଲୋକକୁ ଭୁଲାଇ,
 ତାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସୀ ହେବାର ଛଳନା କରି
 ସେମାନଙ୍କୁ ଠକନ୍ତି । ଆଉ ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରକାରର
 ଲୋକ ନିଜର ବଳ ଓ ମିଥ୍ୟାଭୟ ଦେଖାଇ
 ସେମାନଙ୍କୁ ଭୟାଇ ରଖିଥା'ନ୍ତି ଓ ନିଜେ ଲାଭ
 ଉଠାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଦୁଇପ୍ରକାର ଯଦି ଏକା
 ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ତେବେ ତ
 ବିପଦ ।

ପୁରୀର ଗ୍ରାମର ଦୁଇ ମୁଣିଆ ଥିଲେ
 ଚତୁର । ତେଣୁ ଲୋକଙ୍କୁ ନାନା କଥା କହି
 ଭୁଲାଇ ରଖିଥା'ନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ଦୁଇ
 ପୁଅ ଥିଲେ ନିପଟ ମୁଣି । ଗ୍ରାମର ଲୋକମାନେ
 ଦୁଇ ମୁଣିଆଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ କରୁଥିଲେ ବୋଲି ପୁଅ

ଦୁଇଜଣ ଫିଲବେଲୁଂ ଗୋଲମି ଓ ଗୋଲ
 ଇଟାଦି କରିବାରେ ଧୂରନ୍ଦର ହୋଇଗଲେ ।

ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କ ନାମ ଥିଲା ବୀର ଓ ଧୀର ।
 ନାମ ଅନୁସାରେ କାମ ତାଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ବିପଣ୍ଡିତ । ଦୁହେଁ ସାରା ଗ୍ରାମରେ ନାନା
 ପ୍ରକାର ଉପାଦାନ କରୁଥା'ନ୍ତି । ଲୋକଙ୍କ ବାଡ଼ି-
 ବଗିଚାରେ ପଶି ଫଳ ଚୋରିକରିବା, ଅନ୍ୟ
 ଫିଲକୁ ବାଡ଼େଇବା, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଘର
 ଭାଙ୍ଗିବା ଇତ୍ୟାଦି ସେମାନଙ୍କର ଦୈନନ୍ଦିନ
 କାମ । ପାଠଶାଳାର ଦୁଆର ମୁହଁ ବି ସେମାନେ
 ମାଡ଼ନ୍ତି ନାହିଁ । ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ମଝିରେ
 ମଝିରେ ଯାଇ ସେମାନଙ୍କ ବାପାମାନଙ୍କୁ ଯାଇ
 ଏସବୁ କଥା କହନ୍ତି ।

ବାପାମାନେ ନାନା କଥା ଶୁଣିବା ପରେ
 ଥରେ ଦୁଇପୁଅଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲେ, “ଆରେ

ତମେ ଦିହେଁ ବଢ଼ିବୁରେ ପଣ ପଳ କେତେ
କରୁଛ ? ଏବେ ଗୋଟିଏ କାମ କର । ପଳ
ଗେରା ନକର ଦୁଧ, ଦହି, ଲହୁଣୀ ଆଦି
ଲେବଳ ଘରେ ପଣି ଗେରା କରିବ ।
ତା'ପର କଥା ଆମେ ବୁଝିବୁ ।”

ବାପମାନଙ୍କଠୁ ଏଭଳି ପ୍ରସ୍ତାବ ପାଇ ଦାର
ଓ ଧୀର ତ ମହା ଖୁସି । ଏଣିକି ସେମାନେ
ଦହି, ଦୁଧ, ସର ଲହୁଣୀ ସବୁ ଗେରାଇବାରେ
ଲାଗିଲେ । କିଛିଦିନ ପରେ ଗ୍ରାମଲୋକମାନେ
ଏ ବସୟ ସେମାନଙ୍କ ବାପାମାନଙ୍କୁ କହିବାରୁ
ସେମାନେ କହିଲେ, “ଗ୍ରାମବାସୀଗଣ, ଶୁଣ,
ତମେମାନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବଳରାମଙ୍କ କଥା ଶୁଣିଛ ?
ସେ ଥିଲେ ଭଗବାନ । ତଥାପି ପିଲାବେଳେ
ସେ ଲହୁଣୀ ଗେରାଇ ଖାଉଥିଲେ । ଆମର
ଏଇ ବାଉ ଓ ଧୀର, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଓ ବଳରାମଙ୍କ
ଅଂଶ ନେଇ ଜନ୍ମ ହୋଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ
ପୁରଜନ୍ମର ଅଭ୍ୟାସ ଟିକିଏ ଅଛି । ତାକୁ
ସହ୍ୟ ପିବାକୁ ହେବ । ତମେମାନେ ଯଦି
କୃଷ୍ଣଲୀଳ ବସୟ ଜାଣି ନଥାଅ ତ ତେବେ
ପ୍ରତିଦିନ ସଂଧ୍ୟାବେଳେ ଆମ ଘରେ ଭଗବତ
ପଢ଼ା ହେବ ତୁମେମାନେ ଆସି ଶୁଣିବ ।”

ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଏ କଥାରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ
ହୋଇ ନିଜ ନିଜ ଘରକୁ ଫେରିଗଲେ ।
ସେହିଦିନଠାରୁ ସେମାନେ ଭଗବତ ଶୁଣିଲେ;
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବଳରାମଙ୍କ ଅଂଶରେ ଧୀର ଓ ବାଉ
ଜନ୍ମ ହୋଇଛନ୍ତି ଭାବେ ସେମାନଙ୍କର ନାନା

ପ୍ରକାରର ଅତ୍ୟାଚାର ଅମାନ ବଦଳରେ ମଧ୍ୟ
କଲେ । କିନ୍ତୁ କିଛିଦିନ ପରେ ଗ୍ରାମବାସୀ-
ମାନେ ଭାବିଲେ ଯେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତ ଗ୍ରାମକୁ
ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ନାନା ବିପଦରୁ ରକ୍ଷା କରୁଥିଲେ
ଓ ନାନା ଅତ୍ୟାଚାର କଥା ମରୁ କରୁଥିଲେ ।
କିନ୍ତୁ ଏମାନେ ତ କେବଳ ଗେରା କରୁଛନ୍ତି ।”

ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଏଇ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିବା
ମାତ୍ରେ ସେମାନେ ଯାଇ ଦୁଇ ମୁଣିଆକୁ ଏକଥା
କହିଲେ ଓ ନିଜର ସନ୍ଦେହ ପ୍ରକାଶ କଲେ ।
ଏସବୁ ଶୁଣି ସେମାନେ ଟିକିଏ ଅଛୁଆଡ଼େ
ପଡ଼ିଗଲେ । ତେବେ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି କହିଲେ,
“ତମେମାନେ ଯାହା କହୁଛ ତାହା ସତ ।
ତେବେ ଆଜି ରାତିରେ ଆମେ ତପସ୍ୟା କରା

ଜାଣିବା ସେମାନେ କିଏ । ଜାଣିକି ଏପରି
ଦୁଷ୍ଟାମୀ କରୁଛନ୍ତି ।”

ସେମାନେ ଚାଲିଯିବା ପରେ ଦୁହେଁ ଏ
ବସୟରେ କଥାବାତ୍ତା ଚଳିଲେ । ଜଣେ
କହିଲା, “ଏବେ ତ ବସମ ସମସ୍ୟା ଉପସ୍ଥିତ ।
ଆମ ପୁଅମାନଙ୍କ ଯୋଗୁ ଆମ ଜଳନା ସବୁ
ଧରା ପଡ଼ିଯିବ । ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ
କମିତ ବାଟକୁ ଆଣିବା ।”

ଅନ୍ୟ ଜଣକ କହିଲା, “ଆମ ପୁଅମାନେ
ଯେ ଆଉ ବାଟକୁ ଆସିବେ ସେ କଥା
ଭୁଲିଯାଅ । ମୁଁ ଭାବୁଛି ପୁରଣ ପକ
ଗାମବାସୀମାନଙ୍କର ସହବା ଶକ୍ତି ବଢ଼ିବ ।
କିନ୍ତୁ ଇଏତ ବସୟତ ହେଲା । ସେମାନଙ୍କର

ବୁଦ୍ଧି ଓ ବବେକ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ
ହେଉଛି । ସେମାନେ ଭଲମନ୍ଦ ବେଶି
ଭାବରେ ବୁଝିପାରୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ପ୍ରଥମେ ଆମ
ସେମାନଙ୍କର ପୁରଣ ପକବା ବାଟ ଖୋଜିବା
ଉଚିତ ।”

ଅନ୍ୟଜଣକ କହିଲା, “ତୁଁ ସେକଥା ତ
ଠିକ୍ ଏବେ କୁହ ଆମ ପୁଅମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ଉଚିତ୍ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ଆଣିବା ?”

ତା’ପରେ ଦୁଇଜଣ ବହୁ ସମୟ ଏ
ବସୟରେ ଆଲୋଚନା କରି କିଛି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନହୋଇ
ସରଫ ଗାମବାସୀମାନେ ପୁରଣ ପକବାଟ,
ଆସିଥାନ୍ତୁ । ସମସ୍ତଙ୍କର ମତ ଧୂର୍ତ୍ତି ଗୁଣିଆ ଗାମ
ଜୟ ବିଜୟଙ୍କ ଗଲ୍ଲ ପକ ଶୁଣାଇଲେ—

“ଜୟ ବିଜୟ ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁଙ୍କ
ଦ୍ଵାରପାଳ । ଥରେ ସନକ, ସନତ ଆଦି
ଗୁଣିଆ ଗାମକୁ ଯିବା କରିବାକୁ ଯିଲେ ।
କିନ୍ତୁ ଜୟ ବିଜୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଭିତରକୁ
ନୁହେଁଲେ କାର୍ତ୍ତିକ ଯିବା ଦିଲେ, “ଗାମକୁ
ଦେଖା କରିବା ଆଜି ଏବେ ଉପାୟ ନହୋଇ
ନୁହେଁ । କିଛି ସମୟ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କର, ପରେ
ଯିବ ।” ବୁଦ୍ଧ ଗଣି ମାତ୍ର ଗଣି ଉଠିଲେ ଓ
ଜୟ ବିଜୟଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ କି, “ତୁମେ
ଦୁହେଁ ସକ୍ଷମ ପକ୍ଷ ଦେଖିବାର କରୁଛ ତେଣୁ
ସକ୍ଷମ ହୋଇ ଜନ୍ମ ହୁଅ ।”

ସେମାନେ ଅଭିଶାପ ପାଇ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ
ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ସବୁକଥା ଜଣାଇଲେ; ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁ ସବୁ

ଶୁଣି କହିଲେ, “ଏଥିରେ ତମର କିଛି କାମ ନାହିଁ । ପୁଣି ସେମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ତ ଆଉ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ତମମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଜନ୍ମ ନେବାକୁହିଁ ପଡ଼ିବ । ଯଦି ତମେ ମୁଁଥାମା ଉପରେ ସମସ୍ତ ଜନ୍ମ ନେଇ ଭଲ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ତ ସାତଜନ୍ମ ପରେ ମୋ ପାଖକୁ ଫେରି ଆସିବ । ଯଦି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ତ ତନିଜନ୍ମ ପରେ ମୋ ପାଖକୁ ଫେରିଆସି ପାରିବ ।”

ଏକଥା ଶୁଣି ଜୟ ବିଜୟ କହିଲେ, “ପ୍ରଭୁ, ଆମେ ଆପଣଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି କୁଆଡ଼େ ଚାଲିବୁ ? ତେଣୁ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ ପଛକେ ଶୀଘ୍ର କମିତ ଏଠାକୁ ଫେରି ଆସିବୁ । ତେଣୁ ଆମକୁ ଦୃଢ଼ତା ବର ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।”

ଏହି ଭାବରେ ସେମାନେ ସତ୍ୟଯୁଗରେ ହିରଣ୍ୟ ଓ ହରଣ୍ୟକଟିପୁ ଭବରେ, ଶାନ୍ତି-ଯୁଗରେ ବରଣ ଓ କୁମୁକର୍ଣ୍ଣ ଭବରେ ଓ ଦ୍ଵାପର ଯୁଗରେ କାସ ଓ ବିଶ୍ଵେନ ଭବରେ ଜନ୍ମ ନେଇଥିଲେ ।

ତା’ପରେ ସେ କହିଲେ, “ଏବେ ମୁଁ ଯେଉଁ କାହାଣୀ କୁଣ୍ଡଳି ଚାହା ପୁରଣ ଯୁଗର କଥା । ଏବେ ଅନ୍ତର ଶୁଣି । ତନିଯୁଗ ପରେ ଏବେ ଆସିଛି କଳିଯୁଗ । ଦିନେ କଳିଯୁଗର ଯୁଗଧୂର୍ଞ୍ଞ ଯାଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଭଗବାନ, ତନିଯୁଗରେ ଜୟ ବିଜୟ ସମସ୍ତ ହୋଇ ବନ୍ଧୁ ହେଲେ ଓ ଅପଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧର ମର୍ତ୍ତ୍ୟକୁ ଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ବଧ କରିଛନ୍ତି । ତେବେ ମୁଁ କାହିଁକି ସେ ଲୋକକୁ

ବଞ୍ଚିବ ହେବ ? ଆପଣ ମୋ ଉପରେ ଅନୁଗ୍ରହ କରି କିଛି ଗୋଟାଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ ।”

ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କଲିୟୁଗ ଉପରେ ଅନୁଗ୍ରହ କଲେ । ସେଥିପାଇଁ ସେହି ଜୟ ବିଜୟ ଆମ ଘରେ ଧୀର ଓ ଦୀର ଶବ୍ଦରେ ଜନ୍ମ ନେଇଛନ୍ତି । ଏମାନେ ପାପକାରୀ ସବୁ କରି ଶୀଘ୍ର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଫେରିଯିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । ତେଣୁ ଏସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମେ ସାଧାରଣ ପ୍ରାଣୀ ସେମାନଙ୍କର କ’ଣ କରିବୁ । ଯଦି ତାଙ୍କୁ ଆମେ ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବାରଣ କରୁ ତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆମ ଉପରେ କୋପ କରିବେ । ଏବେ ତମେମାନେ କୁହ ଯଦି ତାଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ହେବ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆମ

ଉପରେ କୋପ କଲେ ତୁମମାନଙ୍କା । ନାହିଁ ତେବେ ଆମର ପୁଅ ହେଲେ ତା ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ କଠିନ ଦଣ୍ଡ ଦେବା ।

ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଏକ ଦୃଢ଼ତା ନେଇ, “ନା, ନା, ଜୟ ବିଜୟକୁ ଦଣ୍ଡଦେବେ କେବଳ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ; ଆମେ କେବଳ କାହା ଏବେ ଆମେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପ୍ରତିକାରରେ ଥାଇ ସେମାନଙ୍କ ଉପଦ୍ରବ ସବୁ ସହ୍ୟ କରି ନେବା ।”

ସେହି ଦିନଠାରୁ ସେ ଦୁହଁଙ୍କ ନାମ ଧୀର ଓ ଦୀର ମନ୍ତ୍ରବର୍ତ୍ତେ ହେଲା ଜୟ ଓ ବିଜୟ । ଏଣିକି ସେମାନେ ନିରଙ୍କୁଶ ଭାବରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର କଲେ ଓ ଦୁଷ୍ଟମାନ କଲେ । ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ମଧ୍ୟ ତାହା ସହ୍ୟ ନେଉଥାନ୍ତି । ଏମିତି ଭାବରେ ଅନେକ ବର୍ଷ କଟିଲା । ଏବେ ସେମାନେ ଧୂରଜ ହୋଇ ଗଲେଣି ତଥାପି ତାଙ୍କର ଦୁଷ୍ଟାମୀ ଓ ଦୁର୍ବଳ କୌଣସି ମତେ କମ୍ ହୋଇ ନଥାଏ ।

ଥରେ ସେ ଗ୍ରାମକୁ ଜଣେ ବିଦେଶୀ ଯୁବକ ଆସିଥାଏ । ତା’ର ବୟସ କୋଣିଏ ଦେଖିବାକୁ ଅତି ସୁନ୍ଦର, ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ଅସୁବ ତେଜ । ତା’ର ନାମ ହଲା ରାଜଦାସ । ତାକୁ ଦେଖି ସମସ୍ତେ ଭାବିଲେ କି ସେ କୌଣସି ରାଜବଂଶର ହେବ ।

ରାଜଦାସ ଗୋଟିଏ ଗଜମୂଳେ ଶ୍ରାମ କରୁଥାଏ । କିଛି ସମୟ ବାଜି ବୁଲିଲେ

ଯାଉଥିବା ଜଣେ ଲୋକକୁ ଦେଖି ପଚାରିଲା,
 “ମହାଶୟ, ଏ ଗ୍ରାମରେ ଆଜି ପାଇଁ କେଉଁଠି
 ରହୁବା ସଜାଣେ ସ୍ଥାନ ମିଳିପାରିବ ?”

“ମୁଁ ମୁଣିଆକୁ ପଚାରି କହିବି ।” କହି
 ବ୍ୟବ୍ରତ ଚାଲିଗଲା ।

ଏ ଗ୍ରାମ ବନ୍ଧୁରେ ବଜାରର କିଛି ଜାଣି
 ନଥିଲା । ଟଙ୍କାଏ ବନ୍ଧାମ ନେବା ପରେ ତମ
 ଆଡ଼କୁ ଗଲା । ବାଟରେ ଦେଖିଲା ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ
 ଲୋକ ପାଣି ନେଇ ଯାଉଛି । ସେ କହିଲା,
 “ଭଉଣୀ ମୋତେ ବହୁତ ଶୋଷ । ଅଳ୍ପ
 ପାଣି ଦେଇପାରିବ ?”

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ କହିଲା,
 “ଟଙ୍କାଏ ଅଧେଟା କର ମୁଁ ଗ୍ରାମ ମୁଣିଆକୁ
 ପଚାରି ଆସିବି ।” ଘାଟେଇ ସେ ଚାଲିଗଲା ।

ଘାଟେଇ ବଜାରର ଯାହାକୁ ଲୋକପାସ
 କରୁ ନା କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଥାଏ । କିନ୍ତୁ
 ସମସ୍ତେ ଏକତ୍ର ଭାବର ଦେଉଥା’ନ୍ତି ।

ବାଟରେ ଯାଇଁ ଯାଇଁ ଶୁଣିଲା ଗୋଟିଏ ଘର
 ବନ୍ଧୁ ନେଇ ବହୁତ ଦୂରକୁ । କିନ୍ତୁ ଘାଟେଇ
 ଜଣାପା ପାଠି ବା ବାଟରେ ଯାଏ ନାହିଁ ।
 ଏକ ଦଶବର୍ଷର ବାଳକର ମୁମୁକ୍ଷୁ ଅବସ୍ଥା ।
 ତା’ର ଅନ୍ଧାର ମୁଣ୍ଡ କିନ୍ତୁ ବହୁତ ଛୋଟ ଥାଏ ।
 ଅନ୍ଧାନ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ତା’ର କାନ୍ଦୁଛନ୍ତି ।

ଗାଟେଇ ପଚାରିଲା, “କାହିଁକି କାନ୍ଦୁଛ,
 ଘଟଣା କ’ଣ ?” ସେମାନେ ଏକ ସ୍ତରରେ
 କହିଲେ, “ତମେ ତ ବହେଣୀ ଆମେ
 ମୁଣିଆକୁ ଅନ୍ଧାର କି ବୋଲି କହିବୁ ତ
 କୌଣସି ଭାବର ଦେଇ ପାରିବୁ ନାହିଁ ।”

ଆଶୁର ଚାମଚାସୀଙ୍କ ମୁଖତା ବିଷୟରେ କିଛି କିଛି ଅଭିଜ୍ଞତା ଥିଲା । ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଏକହିଁ କଥା । ତେଣୁ ସେ ଆଉ କିଛି ନ ପଚାରି ମୁମୁର୍ଷୁ ବାଳକ ଆଡ଼କୁ ଆଗେଇ ଯାଇ ତା'ର ନାଡ଼ୀ ଚିପି ଦେଖିଲା ଓ ତା'ପରେ କହିଲା, “ତମେ ସବୁ କାନ୍ଦ ବନ୍ଦ କର । ପିଲାକୁ ମୁଁ ଔଷଧ ଦେଇ ଭଲ କରିଦେବି ।” ରାଜଦାସ ଥିଲା ଜଣେ ବୈଦ୍ୟ ।

ଏକଥା ଶୁଣି ଅନ୍ୟ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ କହିଲା, “ଆମେ ସବୁ ଗତଜନ୍ମରେ ଦୁଃଖ କିଛି ପାପ କରିଛୁ ସେଥିପାଇଁ ମୋ ପୁଅ ମରିଯିବ । ଆମ ଗ୍ରାମ ମୁଖିଆ ଔଷଧ ଦେଉଥିଲେ କିନ୍ତୁ କିଛି ଫଳ ହେଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆଉ କିଏ ଚିକିତ୍ସା କଲେ, ସେ ବଞ୍ଚିବ ତ ନାହିଁ, ନୁହେଁ ହେବା ମାତ୍ରେ ନରକକୁ ଯିବ ।”

ରାଜଦାସ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲା ବାଳକକୁ ଚିକିତ୍ସା କରିବା ପାଇଁ ତାକୁ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ । ସମସ୍ତେ ଏକାସ୍ପରରେ ନାହିଁ କଲେ । ପରେ

ସେ ବୁଝିଯାଇ କହିଲା, “ହୁମେ ଅନୁମତି ଦେବା ବା ନ ଦିଅ ମୁଁ ଚିକିତ୍ସା କରିବି । ମୋ ସାମନାରେ ଜଣେ ପିଲା ମରିଯିବ ଅଥଚ ମୁଁ ତାକୁ ବଞ୍ଚାଇ ପାରିବି, କିନ୍ତୁ ତମେମାନେ ଅନୁମତି ଦେବନାହିଁ ଏକଥା ମୁଁ ଶୁଣିବି ନାହିଁ ।”

“ନା, ନା, ଆମେ ତୁମକୁ ଚିକିତ୍ସା କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବାପି ଦେବୁନାହିଁ ।” ସମସ୍ତେ କହିଲେ ।

ରାଜଦାସ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ କହିଲା, “ମୁଁ କି ଦେଖୁଛି ତମେମାନେ କିପରି ତମା ଚିକିତ୍ସା କରିବାରେ ବାଧା ଦେବ । ତୁମ ମୁଖିଆ ଏହାର ଚିକିତ୍ସା କରିବାକୁ ତ ମନା କରିନାହିଁ ।”

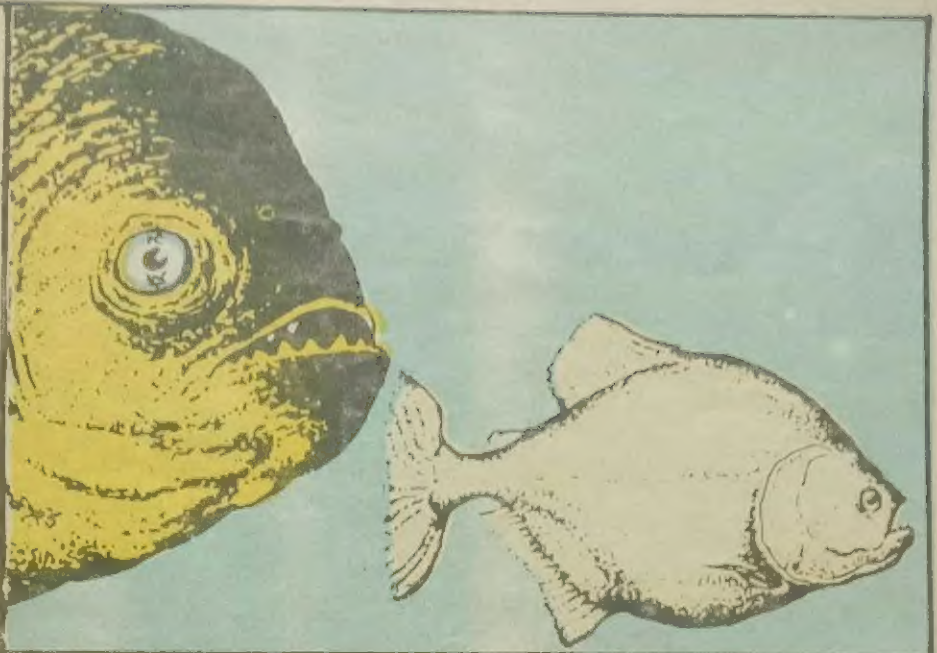
ଏକଥା ଶୁଣି ସମସ୍ତେ ଅସୁବିଧାରେ ପଡ଼ିଲେ । ସମସ୍ତେ କୁହାକୁହି ହେଲେ, “ହଁ ଏ ବିଦେଶୀ ଯାହା କହୁଛି ସତ କଥା । ଆମେ ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ମୁଖିଆଙ୍କ ଅନୁମତି ନେଇ ଆସିବା ।” ତା'ପରେ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଦୁଇଜଣ ମୁଖିଆଙ୍କ ଘରକୁ ଦୌଡ଼ିଲେ । (ନିମନ୍ତ)

ପ୍ରକୃତିର ବିସ୍ମୟ!

ପିର ହାମା

ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାର ନଦୀ ସବୁରେ
ପିର ହାମା ନାମକ ଏକ ପ୍ରକାର
ଉଷ୍ଣକର ମଣ୍ଡ୍ୟ ଦେଖାଯା'ନ୍ତି ।
ସେମାନେ ୧୭ ପ୍ରକାରର;
ତେବେ ୪ ପ୍ରକାର ହେଉଛନ୍ତି
ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ବିପଦନକ ।
ଏମାନେ ହଜାର ହଜାର
ମୁଖ୍ୟରେ ଦଳ ବାନ୍ଧି ପହଁରନ୍ତି ।

ଅତ୍ୟଧିକ ବର୍ଷା

ଅଲେ ଅଲେ ନାମକ ପବନ ପ୍ରଦେଶରେ ବର୍ଷା
୩୩୫ ଦିନ ବର୍ଷା ହୁଏ ଏବଂ ଦୃଷ୍ଟିର ପରିମାଣ
ପ୍ରାୟ ୪୮୭.୧ ଇଞ୍ଚ ହୋଇଥାଏ ।

ରକ୍ତ ଆଖି

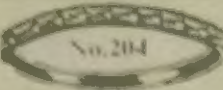
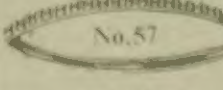

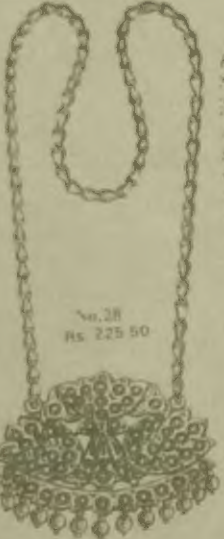

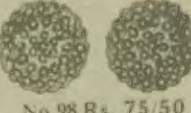

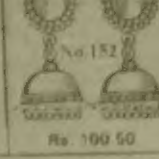

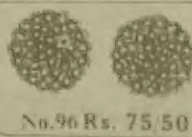
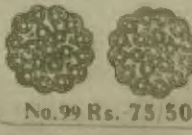
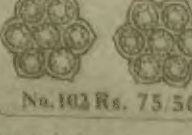
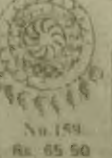
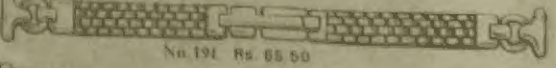
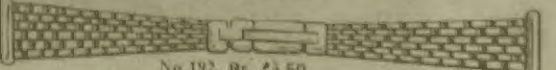
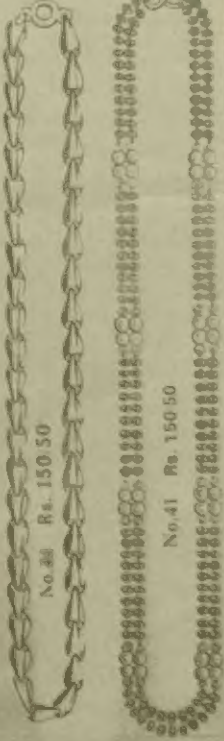

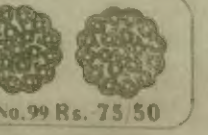
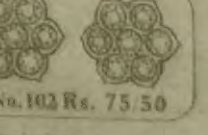
ଆମେରିକାରେ ଏକ ପ୍ରକାର ମଣ୍ଡୁକ
ବାସ କରନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ଇଚ୍ଛା କଲେ
ଆଖିରୁ ରକ୍ତ ଛୁଟେଇ ପାରନ୍ତି ।
ସେମାନେ ଶିର ଭିତରେ ରକ୍ତସଞ୍ଚାରଣ
ଅଧିକ କରି, ଆଖି ଭିତରେ ଥିବା
ଛୋଟ ଛୋଟ ନଳୀ ଭିତର ଦେଇ
ସେମାନେ ଆତ୍ମରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ
ଏପରି କରନ୍ତି ।

“ମେରି”

ବାଲ୍ୟ କ୍ୟାରେଟ୍ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଙ୍କାଦି ଅଳଙ୍କାର ଜଗତରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଓ ବ୍ୟାପକ ନାମ !
ସଜା କନିଷ୍ଠ ଏବଂ ଅଭିଜ୍ଞମାନଙ୍କୁ ସୌକର୍ଯ୍ୟ ! ସବୁ ପ୍ରକାର ଗଜରୁ ସୁତାରାଇ ଭଲ
ନାନା ବସ୍ତୁ ଅଳଙ୍କାର !

ମଗାଭର ବେଳେ ଅଳଙ୍କାର ନୟର ଲେଖିବେ । ଭ. ପି. ଶର୍ମା ଅଲଗା ।
ମାଗଣା ତାଲିକା ପାଇଁ ଲେଖନ୍ତୁ । (ଏକେଣ୍ଟ୍ର ଆବଶ୍ୟକ)

 No. 204 Rs. 150 50	 No. 57 Rs. 75 50	 No. 95 Rs. 75 50	 No. 78 Rs. 50 50	 No. 117 Rs. 40 50
 No. 28 Rs. 225 50	 No. 12 Rs. 200 50	 No. 136 Rs. 50 50	 No. 98 Rs. 75 50	 No. 81 Rs. 50 50
 No. 140 Rs. 50 50	 No. 129 Rs. 50 50	 No. 18 Rs. 250 50	 No. 21 Rs. 250 50	 No. 18 (Rs. 85 50)
 No. 146 Rs. 100 50	 No. 147 Rs. 100 50	 No. 149 Rs. 100 50	 No. 150 Rs. 100 50	 No. 151 Rs. 100 50
 No. 152 Rs. 100 50	 No. 145 Rs. 80 50	 No. 165 Rs. 50 50	 No. 167 Rs. 50 50	 No. 96 Rs. 75 50
 No. 99 Rs. 75 50	 No. 102 Rs. 75 50	 No. 154 Rs. 65 50	 No. 191 Rs. 65 50	 No. 192 Rs. 23 50
 No. 41 Rs. 150 50	 No. 111 Rs. 25 50	 No. 114 Rs. 150 50	 No. 115 Rs. 75 50	 No. 116 Rs. 75 50

MERI GOLD COVERING WORKS

P.O. BOX : 1405, 14, RANGANATHAN STREET,
T. NAGAR, MADRAS-600 017, INDIA.

ଫଟୋ-ପରିଚୟ-ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପୁରସ୍କାର ଟ. ୫୦

ପୁରସ୍କୃତ ପରିଚୟୋକ୍ତି ଜୁଲାଇ ୧୯୮୭ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ

V. Rajamani

B. C. Ravichandar

- ★ ଭଲସ୍ୱର ଚିତ୍ର ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଚୟୋକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଗୃହ ଧାଡ଼ିରେ ଲେଖା ହୋଇଥିବା ଏବଂ ପରସ୍ପର ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହୋଇଥିବା ★ ମେ ୧୦ ପୂଜା ପରିଚୟୋକ୍ତି ପଢ଼ିଥିବା ଦରକାର ।
- ★ ସଂଗ୍ରହକାର ଉପଯୁକ୍ତ ଚିତ୍ରେକିତ ପରିଚୟୋକ୍ତି ପାଇଁ ଟ. ୫୦-୦୦ ପୁରସ୍କାର ପଠାଯିବ ।
- ★ ପରିଚୟୋକ୍ତି ସହ ପ୍ରେସ୍‌କର ନାମ ଓ ଠିକଣା ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡରେ ଲେଖା ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରାମାମା ଫଟୋ ପରିଚୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା, ମାଡ୍ରାସ-୬୦୦୦୨୭ ଠିକଣାରେ ଆସିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ମାର୍ଚ୍ଚ ୮୭ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ପଳ

ପ୍ରଥମ ଚିତ୍ର : ଖେଳରେ ଭିତରେ ପଡ଼ାଉଛୁ ଯେବେ ଅଜ୍ଞା !

ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିତ୍ର : କାଗଜେ ଖେଳରେ ପାଇଛୁ କେବେ ମଜା ?

ପୁରସ୍କାର ଚଳନ୍ତିନା : ମନସ୍ଥିତ ପାତ୍ର, ମାଲ୍ କାନଗିରି ।

ଚଳନ୍ତିନାକୁ ଅଭିନନ୍ଦନ; ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ।

ଜୟମାମୁ

ବାସ୍ତିକ ଦେୟ : ଟ. ୩୦-୦୦

ମନଃଅର୍ତ୍ତର ପଠାଇବା ଠିକଣା :

ଡିଲ୍‌ଟନ୍ ଏଜେନ୍‌ସିଜ୍, ଚନ୍ଦ୍ରାମାମା ବଲ୍‌ଡିଜ୍‌ସ୍, ବଡ଼ପଲ୍ଲୀ, ମାଡ୍ରାସ-୬୦୦୦୨୭

ଦେଶ ସତାଶେ ଦେୟ ବବରଣୀ ପାଇଁ ନମ୍ବର ଠିକଣାକୁ ଲେଖନ୍ତୁ :

ଚନ୍ଦ୍ରାମାମା ପବ୍ଲିକେଶନ୍‌ସ୍, ଚନ୍ଦ୍ରାମାମା ବଲ୍‌ଡିଜ୍‌ସ୍, ବଡ଼ପଲ୍ଲୀ, ମାଡ୍ରାସ-୬୦୦୦୨୭

“ଶାଃ, ଗୋଟେ ଗୁରା ତରା ପୁରାପୁରା ଭାବେ
 ହରେକି ନିଶ୍ଚୟ ତରା, ତରା ଗୋରା ଭାବେ”

ରସନା

ତରାଟ ନାହିଁ ମତେ!

**ଭାରତୀୟ ପର୍ବପର୍ବାଣି ବିଶେଷ
 ଗୁରୁ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ**

ସଂସ୍କୃତ - ପଞ୍ଚମ - ପଞ୍ଚମ - ପଞ୍ଚମ - ପଞ୍ଚମ - ପଞ୍ଚମ

